

ANR

Agencija
za javni nadzor
nad revidiranjem

LETNO
POROČILO

2024

Agencija
za javni nadzor
nad revidiranjem

REVIDIRANO
LETNO
POROČILO
ZA LETO

2024

Številka:
476-1/2025-2

Datum:
11. 2. 2025

Kazalo vsebine

POSLOVNO POROČILO	7
1 NAGOVOR DIREKTORICE	8
2 UVOD	9
3 PREDSTAVITEV AGENCIJE	11
3.1 O Agenciji	11
3.2 Organi Agencije	12
3.3 Vrednote Agencije	13
4 KLJUČNA PODROČJA DELA AGENCIJE IN Poudarki opravljenih aktivnosti v letu 2024	14
4.1 Financiranje Agencije	14
4.2 Nabor subjektov javnega interesa	15
4.3 Nadzor nad revidiranjem in ocenjevanjem vrednosti	17
4.4 Preiskave	20
4.5 Sankcioniranje subjektov nadzora	20
4.6 Sprejemanje hierarhije pravil revidiranja in pojasnila v zvezi z njimi	22
4.7 Vodenje registrov	24
4.8 Licenciranje	25
4.9 Izobraževanje	27
4.10 Zagotavljanje prevodov pravil revidiranja	28
4.11 Sprejem predpisov	29
4.12 Mednarodno sodelovanje	30
4.13 Promocija zdravja na delovnem mestu	30
4.14 Temeljne pravne podlage za delovanje Agencije	31
5 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH V LETU 2024	32
5.1 Splošno o doseženih ciljih in rezultatih v letu 2024	32
5.2 Strateški cilj 1: dvig ravni kakovosti revidiranja	33
5.3 Strateški cilj 2: zagotavljanje kakovostnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev	49
5.4 Strateški cilj 3: izboljšanje pogojev za delo in prepoznavnosti revizijske stroke	53
5.5 Strateški cilj 4: krepitev zunanjega sodelovanja in povečanje prepoznavnosti Agencije	59
5.6 Strateški cilj 5: zagotoviti odličnost delovanja Agencije	67

6	KADROVSKO POROČILO	70
6.1	Organizacijska struktura	70
6.2	Izobraževanje	71
7	POROČILO O REALIZACIJI REBALANSA FINANČNEGA NAČRTA 2024	73
8	NADZOR NAD DELOVANJEM AGENCIJE	75
	RAČUNOVODSKO POROČILO	76
9	RAČUNOVODSKI IZKAZI	78
9.1	Bilanca stanja	79
9.2	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	80
10	PRILOGE K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	81
10.1	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	82
10.2	Izkaz prihodkov in odhodkov – po načelu denarnega toka	83
10.3	Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	85
11	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	86
11.1	Uvod	86
11.2	Opisna pojasnila k računovodskim izkazom	86
11.3	Pojasnila k bilanci stanja	89
11.4	Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov po denarnem toku	90
11.5	Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov	94
11.6	Fiskalno pravilo	95
11.7	Sklep strokovnega sveta o uporabi presežka prihodkov nad odhodki na dan 31. 12. 2024	96
11.8	Dogodki po dnevu bilance stanja	96
11.9	Zaključni del	96
12	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	97

Kazalo tabel in grafov

TABELE

Tabela 1: Struktura prihodkov v letu 2024 po denarnem toku (v eurih)	14
Tabela 2: Družbe, ki so SJI na dan 31. 12. 2024	15
Tabela 3: Revizijske družbe, ki revidirajo SJI	16
Tabela 4: Realizacija ciljev v zvezi s proaktivnim regulatornim delovanjem	33
Tabela 5: Ocene skladnosti dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev	37
Tabela 6: Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom nad revizijskimi družbami, ki revidirajo SJI	38
Tabela 7: Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom nad revizijskimi družbami, ki ne revidirajo SJI	38
Tabela 8: Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom na podlagi zaznanih tveganj	39
Tabela 9: Rezultati opravljenih nadzorov nad revizijskimi družbami	39
Tabela 10: Rezultati opravljenih nadzorov nad pooblaščenimi revizorji	40
Tabela 11: Realizacija ciljev glede tematskih pregledov posameznih področij Uredbe in ZRev-2	41
Tabela 12: Realizacija ciljev v zvezi s preiskavami	44
Tabela 13: Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti	44
Tabela 14: Realizacija ciljev v zvezi s pripravo poročila o stanju revizijskega trga	45
Tabela 15: Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom nad poročili o preglednosti	47
Tabela 16: Seznam revizijskih družb, ki so v letu 2024 izvajale revizije SJI (za leto 2023)	47
Tabela 17: Realizacija ciljev v zvezi z licenciranjem in preverjanjem izpolnjevanja pogojev	48
Tabela 18: Realizacija ciljev v zvezi z usmerjanjem izobraževanj	49
Tabela 19: Realizacija ciljev nadzora nad kakovostjo osnovnega izobraževanja	51
Tabela 20: Realizacija ciljev nadzora nad kakovostjo stalnega dodatnega izobraževanja	51
Tabela 21: Realizacija ciljev v zvezi s pripravo in implementacijo novele ZRev-2C	54
Tabela 22: Realizacija ciljev v zvezi s sodelovanjem z ekonomsko poslovnimi fakultetami	55
Tabela 23: Realizacija ciljev v zvezi z izobraževanjem članov revizijskih komisij	56
Tabela 24: Realizacija ciljev v zvezi z analizo cen revizijskih storitev	56
Tabela 25: Realizacija ciljev glede komunikacije s stroko	58
Tabela 26: Realizacija ciljev glede sodelovanja s strokovnimi združenji	60
Tabela 27: Realizacija ciljev glede sodelovanja z IFIAR	61

Tabela 28: Realizacija ciljev glede sodelovanja s CEAOB	64
Tabela 29: Realizacija ciljev glede zagotovitve odličnosti delovanja Agencije	67
Tabela 30: Realizacija rebalansa finančnega načrta za leto 2024 po načelu denarnega toka	74
Tabela 31: Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju na dan 31. 12. 2024 (v eurih s centi)	89
Tabela 32: Struktura drugih nedavčnih prihodkov (v eurih s centi)	91
Tabela 33: Struktura izdatkov (v eurih s centi)	92
Tabela 34: Izračun po fiskalnem pravilu	95

GRAFI

Graf 1: Prihodki Agencije v letu 2024	91
Graf 2: Struktura izdatkov Agencije v letu 2024	92
Graf 3: Struktura odhodkov na podlagi obračunanih stroškov v letu 2024	94

POSLOVNO POROČILO

1

NAGOVOR DIREKTORICE

V preteklem letu je Agencija praznovala 15 let svojega delovanja. S ponosom lahko pogledamo v preteklost, na opravljeno delo in na premagane izzive. Čez leta je Agencija pridobivala vedno več pristojnosti, ki jih je vestno opravljala ter prilagajala svoje delovanje potrebam trga in revizijske stroke. Tudi v letu, ki je pred nami, ne bo nič drugače. Novela ZRev-2C Agenciji nalaga pomembne pristojnosti na področju trajnostnosti. Družbeno zavedanje po medsebojni odvisnosti, vplivu, ki ga imamo drug na drugega, tako na mikro kot na makro nivoju, je vedno večje, z večanjem svetovne populacije pa tudi vedno bolj pomembno. Pojmi kot so trajnostnost, družbena odgovornost, ekologija in podobni bodo krojili delovanje gospodarstva v prihodnjih letih, naloga Agencije pa je, da tudi to področje budno spremlja, ter se odziva na strokovne dileme, svetuje in usmerja stroko.

Kljub majhnosti Slovenije se srečujemo z enakimi težavami kot največja svetovna gospodarstva. Upad zanimanja za poklic revizorja, težave z iskanjem kadra, vprašanje cen revizijskih storitev se pojavljajo v praktično vseh državah sveta, zato je pomembno, da se svetovni regulatorji povezujejo, izmenjujejo dobre prakse in si pomagajo z izkušnjami oziroma predlogi za izboljšanje stanja. Verjamem v pomen mednarodnega sodelovanja, saj na ta način zagotavljamo pretok znanja ter usklajen in enakomeren razvoj stroke tako v regiji kot tudi širše. S širitvijo obzorij onkraj meja Slovenije tako lahko razmišljamo drugače, bolj napredno, na podlagi globalnih in ne lokalnih izkušenj.

Strokovna ekipa Agencije se teh izzivov zaveda, jim sledi ter z nenehnim učenjem drži korak s časom, kar je nujen pogoj za uspešno delovanje Agencije in hkrati garancija, da bo delo opravljeno strokovno, kvalitetno in pravočasno. Tudi zato lahko z gotovostjo trdim, da bomo naše delo opravili z odliko, pri tem pa iskali še dodatne izboljšave procesov in ravnanj ter tako dosegli največji možni učinek in izpolnili poslanstvo Agencije, to je služiti javnemu interesu.

Mateja Cimerman
direktorica Agencije za javni nadzor
nad revidiranjem

2

UVOD

Agencija za javni nadzor nad revidiranjem (v nadaljevanju: Agencija) je v skladu z Zakonom o revidiranju¹ (v nadaljevanju: ZRev-2) nadzorni in regulatorni organ na področju revidiranja v Republiki Sloveniji, nadzorni organ na področju ocenjevanja vrednosti ter nacionalni pristojni organ za nadzor nad izvajanjem Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa in razveljavitvi Sklepa Komisije 2005/909/ES (v nadaljevanju: Uredba).

S sprejetjem novele ZRev-2C so se pristojnosti Agencije še dodatno razširile, in sicer na področje trajnostnosti.

Osnovno poslanstvo Agencije je opravljanje učinkovitega javnega nadzora nad kakovostjo dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev, ki imajo veljavno dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja. Nadzor nad zagotavljanjem kakovosti dela revizijskih družb in pooblaščenimi revizorji Agencija opravlja z namenom preverjanja, če revizijske družbe in pooblašчени revizorji pri svojem delu ravna v skladu s pravili revidiranja².

¹ Uradni list RS, št. 65/08, 63/13-ZS-K, 84/18,115/21 in 85/24.

² Pravila revidiranja so Zakon o revidiranju, Mednarodni standardi revidiranja in drugi povezani standardi, ki jih izdaja Mednarodna zveza računovodskih strokovnjakov, druga pravila revidiranja, ki jih sprejme Agencija in drugi zakoni, ki urejajo revidiranje posameznih pravnih oseb oziroma druge oblike revizije, in predpisi, izdani na njihovi podlagi.

NALOGE AGENCIJE KOT PRISTOJNEGA ORGANA V OKVIRU OPRAVLJANJA JAVNEGA NADZORA NAD REVIDIRANJEM

- opravljanje nadzora nad kakovostjo dela revizijskih družb in revizorjev ter izrekanje ukrepov nadzora
- zagotavljanje kakovosti dela revizorjev in revizijskih družb
- sprejemanje hierarhije pravil revidiranja in določanja pravil revidiranja, ki niso predpisi, ter zagotavljanje slovenskih prevodov Mednarodnih standardov revidiranja
- določanje strokovnih znanj in izkušenj, potrebnih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja ter preizkus strokovnih znanj in izkušenj, potrebnih za dajanje zagotovil o trajnostnosti ter preizkus strokovnih znanj
- organiziranje izobraževanj za pridobitev naziva pooblaščen revizor in za dajanje zagotovil o trajnostnosti ter izvajanje preizkusov strokovnih znanj;
- organiziranje stalnega dodatnega strokovnega izobraževanja revizorjev
- izdajanje dovoljenj za opravljanje dejavnosti revidiranja, za opravljanje storitev dajanja zagotovil o trajnostnosti, za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in za dajanje zagotovil o trajnostnosti ter opravljanje registracije zakonitih revizorjev, revizijskih podjetij, revizorjev tretjih držav in revizijskih subjektov tretjih držav
- vodenje registrov pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb, revizijskih podjetij ter revizijskih subjektov tretjih držav, vključno z vpisi dovoljenj za dajanje zagotovil o trajnostnosti

Poleg navedenega je Agencija pristojna za javni nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti za naročnike, zavezane k obvezni reviziji, ali je predmet ocenjevanja vrednosti v lasti subjekta, zavezanega k obvezni reviziji, ali je ocenjevani subjekt zavezan k obvezni reviziji.

Za doseganje učinkovitosti na najvišji stopnji, kar vključuje tudi doseganje široke kroga zainteresirane javnosti, je izrednega pomena sodelovanje z revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in drugimi deležniki na področju revidiranja. Tako se pri sprejemu pomembnejših aktov v čim večji meri poslužujemo javnih objav, javnih obravnav, vzpostavitev delovnih skupin in drugih načinov predhodnega usklajevanja, saj verjamemo, da le tak način dela omogoča dolgoročno vzdržen in v praksi uporaben normativni okvir.

Z dobro vzpostavljenimi komunikacijskimi kanali lahko tudi v primeru izzivov stroke, ki se pojavijo, sprotno reagiramo in jih naslovimo, preden prerastejo v večji problem. Na področju ocenjevanja vrednosti Agencija naslavlja problemska področja z usklajenim delovanjem skupaj s Slovenskim inštitutom za revizijo (v nadaljevanju: Inštitut).

V registrih, ki jih vodi Agencija, je bilo na dan 31. 12. 2024 vpisanih 48 revizijskih družb, ki imajo dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja in 169 pooblaščenih revizorjev, ki imajo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

Zaradi spremenjene definicije subjektov javnega interesa se je njihovo število do konca leta praktično prepolovilo in je bilo na dan 31. 12. 2024 še 86 družb (na dan 31. 12. 2023: 176), ki so bile subjekti javnega interesa (v nadaljevanju: SJI).

Od sprejema zadnje novele Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1M) definicija SJI namreč ni več urejena v ZRev-2. Skladno z ZGD-1 (10. alineja osmega odstavka 3. člena ZGD-1) je uveljavljena ožja definicija, in sicer je poleg kreditne institucije, zavarovalnice in pokojninske družbe, subjekt javnega interesa tudi velika družba, zavezana k obvezni reviziji v skladu s 57. členom ZGD-1, v kateri imajo država ali samoupravne lokalne skupnosti večinski lastniški delež. Tako SJI ni več srednja družba po merilih Zakona o gospodarskih družbah, v kateri imajo država ali občine večinski lastniški delež.

3

PREDSTAVITEV AGENCIJE

3.1 O Agenciji

Agencija je pravna oseba javnega prava in pri izvrševanju svojih nalog neodvisna in samostojna. V skladu z ZRev-2 je Agencija nadzorni in regulatorni organ na področju revidiranja in dajanja zagotovil o trajnostnosti v Republiki Sloveniji ter nadzorni organ na področju ocenjevanja vrednosti. Agencija je tudi edini nacionalni pristojni organ za nadzor nad izvajanjem Uredbe.

Glavno poslanstvo in naloga Agencije je opravljanje učinkovitega javnega nadzora nad zakonitostjo in kakovostjo revidiranja ter ocenjevanja vrednosti in izvrševanje drugih nalog in pristojnosti, določenih z ZRev-2, Uredbo ter drugimi zakoni in podzakonskimi akti. Agencija opravlja nadzor dela pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb z namenom preverjanja, ali pooblaščenih revizorji in revizijske družbe ravnavajo v skladu z ZRev-2, Uredbo, pravili revidiranja ter drugimi predpisi.

Od konca leta 2024, ko je bila sprejeta novela ZRev-2C, se dejavnost Agencije širi na področje urejanja in nadzora dajanja zagotovil o trajnostnosti. V letu 2024 predvsem s pripravo podlag za izdajo prvih dovoljenj revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem ter tudi prvimi izdajami teh dovoljenj, v prihodnje pa tudi z opravljanjem nadzora na tem področju.

Pri opravljanju svojih nalog in pristojnosti Agencija sodeluje z Odborom evropskih organov za nadzor revizije³ (v nadaljevanju: CEAOB) ter pristojnimi organi iz držav članic Evropske unije po načelu enakovrednosti in vzajemnosti ter mednarodnimi organizacijami na področjih pristojnosti Agencije.

Agencija je pristojna za zunanje in neodvisno zagotavljanje kakovosti revidiranja, kar je bistvenega pomena za urejeno delovanje gospodarskih družb, zlasti SJI, to pa posledično pozitivno vpliva na finančne trge in tako prispeva k večji finančni stabilnosti. Le visoka kakovost revidiranja prispeva k urejenemu delovanju finančnih trgov, saj se na ta način povečuje zaupanje v pravilnost računovodskih izkazov družb, zlasti tistih, katerih vrednostni papirji kotirajo na borzi.

Agencija opravlja nadzor nad nastopanjem tretjih oseb na trgu revizijskih storitev. Kadar ni podana izključna pristojnost drugega organa, Agencija opravlja nadzor nad izvajanjem določil ZRev-2, Uredbe in drugih zakonov, ki se neposredno nanašajo na opravljanje revizijske dejavnosti ali posamezne revizijske storitve, tudi pri drugih deležnikih obvezne revizije, če njihova ravnanja vplivajo na zakonitost in kakovost opravljanja obveznih revizij.

Naloge Agencije ne zajemajo samo nalog, povezanih z javnim nadzorom, temveč je kot regulator odgovorna za izdajo in podaljševanje dovoljenj pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb za opravljanje storitev revidiranja in za opravljanje storitev dajanja zagotovil o trajnostnosti, zagotavlja prevode Mednarodnih standardov

revidiranja, sprejema druga pravila revidiranja, zajeta v Hierarhijo pravil revidiranja, sprejema Hierarhijo pravil revidiranja, organizira osnovno in dodatno strokovno usposabljanje pooblaščenih revizorjev in zagotavlja kakovost dela pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb.

Skladno z določbami ZRev-2 je Agencija tudi prekrškovni organ za odločanje o prekrških revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev, pooblaščenih ocenjevalcev, naročnikov storitev revidiranja ter drugih kršiteljev, ki jih določa ZRev-2.

3.2 Organi Agencije

Organa Agencije sta direktor in strokovni svet.

3.2.1 Direktor

Direktorja Agencije, ki je po funkciji tudi predsednik strokovnega sveta, Vladi Republike Slovenije predlaga minister, pristojen za finance.

Direktor vodi, zastopa in predstavlja Agencijo pri uresničevanju njenih pristojnosti in odgovornosti ter organizira njeno delo skladno s pravili oziroma določbami, opredeljenimi v ZRev-2, Poslovniku Agencije, Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest in Pogodbi o zaposlitvi, v kateri so opredeljeni cilji in pričakovani rezultati dela direktorja. Novela ZRev-2C je določila dodatne zahteve, ki jih mora izpolnjevati oseba, da je lahko imenovana za direktorja Agencije, in sicer mora biti pooblaščen revizor ter mora izkazati vodstvene in organizacijske sposobnosti.

V mesecu decembru 2023 je bila za vršilko dolžnosti direktorja Agencije na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije št. 10006-65/2023/8, z dne 12. 12. 2023, imenovana Mateja Cimerman.

Mateja Cimerman je bila na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije št. 10006-65/2023-13, z dne 24. 4. 2024, imenovana za direktorico Agencije za mandatno dobo 6 let, in sicer od 13. 6. 2024 do 12. 6. 2030, z možnostjo ponovnega imenovanja.

3.2.2 Strokovni svet

Skladno z ZRev-2 (ob upoštevanju novele ZRev-2C) opravljanje nalog oziroma položaj člana strokovnega sveta in direktorja Agencije nista združljiva:

- z opravljanjem nalog člana v organih vodenja in nadzora revizijskih družb;
- s funkcijo v organih političnih strank, državnih organih, organih lokalnih skupnosti;
- z opravljanjem drugega dela ali dejavnosti, ki bi lahko vplivalo na neodvisnost Agencije ali bi lahko bilo v nasprotju z interesi Agencije.

Pristojnosti strokovnega sveta Agencije so:

- odloča o soglasjih, ukrepih nadzora in drugih posamičnih zadevah, o katerih v skladu z zakonom odloča Agencija;
- sprejema predpise, kadar zakon določa, da tak akt sprejme Agencija;
- sprejema poslovnik Agencije;
- sprejema letni načrt dela Agencije s finančnim načrtom;
- sprejema letno poročilo Agencije;
- daje načelna mnenja k posameznim zadevam, o katerih odloča direktor;

- obravnava splošna vprašanja kakovosti revidiranja;
- proučuje pobude drugih nadzornih organov in zainteresiranih oseb za izboljšanje in razvoj kakovosti računovodskega poročanja in revidiranja;
- obravnava druga strokovna vprašanja s področja pristojnosti dela Agencije.

ZRev-2 je do uveljavitve novele ZRev-2C določal, da strokovni svet sestavlja devet članov oziroma članic, ki jih v imenovanje ministru, pristojnemu za finance, predlagajo Agencija za trg vrednostnih papirjev, Banka Slovenije, Agencija za zavarovalni nadzor, Inštitut, Ljubljanska borza, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance in Univerza v Ljubljani ali v Mariboru.

Z novelo ZRev-2C je določeno, da strokovni svet sestavlja pet članov ter da druge člane (poleg direktorja Agencije) predlaga v imenovanje minister, pristojen za finance, na podlagi javnega natečaja za člana sveta Agencije. Nova je tudi določba, da morata od drugih članov imeti vsaj dva dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. ZRev-2C v prehodni določbi 67. člena določa uskladitev mandata članov strokovnega sveta, in sicer, da mandat članom strokovnega sveta, glede na spremenjene določbe o sestavi strokovnega sveta, preneha z imenovanjem novih članov, ki morajo biti imenovani v šestih mesecih od začetka veljavnosti zakona.

Strokovni svet Agencije so v letu 2024 sestavljali naslednji člani:

- Mateja Cimerman (predsednica strokovnega sveta);
- Mojca Jovičević;
- Mihael Kranjc;
- Tanja Lovka;
- mag. Mojca Majič (do 26. 9. 2024)
- Renata Martinčič;
- mag. Tatjana Možek;
- dr. Barbara Mörec;
- Ana Rep.

Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije št. 01410-26/2022/16, z dne 26. 9. 2024, je bila z mesta članice strokovnega sveta Agencije na podlagi odstopne izjave razrešena mag. Mojca Majič. Tako je imel strokovni svet Agencije konec leta 2024 osem članov.

Sestava strokovnega sveta do konca leta 2024 še ni bila usklajena z noveliranim ZRev-2, je pa Ministrstvo za finance dne 21. 1. 2025 objavilo javni natečaj za člane strokovnega sveta Agencije, s čimer bo mogoče pravočasno imenovanje novih članov strokovnega sveta, kot to predvideva prehodna določba ZRev-2C.

3.3 Vrednote Agencije

- **Objektivnost in neodvisnost:** ključni element delovanja Agencije je zagotavljanje nepristranskosti in delovanje brez navzkrižja interesov.
- **Integriteta in neoporečnost:** integriteta je pomemben temeljni element revizijske stroke, odkrito in pošteno delovanje zaposlenih v vseh poklicnih in poslovnih razmerjih.
- **Preglednost delovanja:** zavedanje pomembnosti odprtega in preglednega delovanja.
- **Spoštovanje vseh posameznikov in družbena odgovornost:** zavedanje zaposlenih, kakšen vpliv imajo njihova dejanja na družbo, ljudi in delovanje Agencije.

4 KLJUČNA PODROČJA DELA AGENCIJE IN POUDARKI OPRAVLJENIH AKTIVNOSTI V LETU 2024

4.1 Financiranje Agencije

Agencija na podlagi Tarife o taksah in nadomestilih Agencije za javni nadzor nad revidiranjem (Uradni list RS, št. 48/19, 107/23 in 106/24; v nadaljevanju: Tarifa) neposredno zaračunava letno nadomestilo za opravljanje nadzorne funkcije, s čimer se delno razbremenjuje proračun Republike Slovenije. V Uradnem listu Republike Slovenije št. 106/24 je bila dne 13. 12. 2024 objavljena Sprememba Tarife o taksah in nadomestilih Agencije za javni nadzor nad revidiranjem. S spremembo so bile določene takse za zahteve za dajanje zagotovil o trajnostnosti ter nadomestila stroškov postopka za ukrepe nadzora, ki so bili določeni z novelo ZRev-2C.

Za delovanje Agencije so bila v letu 2024 zagotovljena proračunska sredstva v višini 500.000 EUR, ki jih je Agencija v celoti črpala. Struktura prihodkov v letu 2024 po denarnem toku je bila naslednja:

→ v eurih

Tabela 1:
Struktura
prihodkov v
letu 2024 po
denarnem toku

Transferni prihodki	500.000
Letna nadomestila za opravljanje nadzorne funkcije	411.617
Takse za izdajo in podaljšanje dovoljenj	5.148
Nadomestila stroškov ukrepov nadzora	36.645
Obresti	3.243
Ostali prihodki	3.020
SKUPAJ	959.673

4.2 Nabor subjektov javnega interesa

Definicija SJI je od sprejema zadnje novele urejena v ZGD-1, in sicer je določena v 10. alineji osmega odstavka 3. člena ZGD-1.

Prenovljena definicija je ožja od prejšnje, in sicer je poleg kreditne institucije, zavarovalnice in pokojninske družbe, SJI tudi velika družba, zavezana k obvezni reviziji v skladu s 57. členom ZGD-1, v kateri imajo država ali samoupravne lokalne skupnosti večinski lastniški delež. Tako SJI ni več srednja družba po merilih Zakona o gospodarskih družbah, v kateri imajo država ali občine večinski lastniški delež (v nadaljevanju: dodatni SJI).

Zaradi spremenjene definicije SJI se je njihovo število do konca leta praktično prepolovilo in je bilo po analizi Agencije na dan 31. 12. 2024 še 86 družb (na dan 31. 12. 2023: 176), ki so bile SJI. Pri ugotavljanju števila dodatnih SJI je Agencija upoštevala kriterij velikosti iz petega odstavka 55. člena ZGD-1 za leti 2022 in 2023 (da je družba presegala dve merili iz četrtega odstavka 55. člena ZGD-1, to je, da je povprečno število delavcev v poslovnem letu presegalo 250, da so čisti prihodki od prodaje presegli 40.000.000 EUR in da je vrednost aktive presegala 20.000.000 EUR). Preračun velikosti na podlagi povprečnega števila delavcev, čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive za leti 2022 in 2023 je Agenciji posredoval AJ PES. Pri analizi Agencije niso upoštevani podatki za poslovno leto 2024, saj še niso na voljo. Ob upoštevanju podatkov za poslovno leto 2024 bo število SJI na dan 31. 12. 2024 lahko drugačno, ob presoji velikosti pa se bodo upoštevali tudi novi, višji kriteriji iz 55. člena ZGD-1, in sicer tudi za leto 2024.

Z opisano analizo je Agencija pripravila informativni seznam SJI, in sicer izključno za pomoč revizijskim družbam pri sklepanju pogodb in ugotavljanju, katere revizijske družbe revidirajo naročnike, ki so SJI. Agencija ni pristojna za dodeljevanje statusa SJI gospodarski družbi ali drugi pravni osebi, temveč so za to odgovorne pravne osebe same.

V Sloveniji je bilo (ob upoštevanju predhodno navedenih omejitev) na dan 1. 1. 2025 torej 86 gospodarskih družb, ki so SJI (po finančnih podatkih o računovodskih izkazih na dan 31. 12. 2023) in jih bodo revizijske družbe predvidoma revidirale v letu 2025 – za poslovno leto 2024.

Tabela 2:
Družbe, ki so
SJI na dan
31. 12. 2024

Vrsta subjekta javnega interesa	Število
Kreditne institucije (od tega 3 tudi javne družbe)	12
Zavarovalnice (od tega 2 tudi javni družbi)	14
Javne družbe (ki niso kreditne institucije ali zavarovalnice)	18
Pokojninske družbe	4
Velike družbe z večinskim lastništvom države in/ali občin	38
SKUPAJ	86

Na podlagi predhodno opisane analize (s katero je Agencija ugotavljala, katere družbe so predvidoma še vedno SJI) in podatkov iz poročanja revizijskih družb, bo v letu 2025 (za poslovno leto 2024) SJI predvidoma revidiralo 10 revizijskih družb.

Te revizijske družbe so:

Tabela 3:
Revizijske družbe,
ki revidirajo SJI

Revizijska družba, ki je revizor SJI	Število SJI, ki jih bo posamezna RD revidirala za poslovno leto 2024
DELOITTE REVIZIJA d. o. o.	34
BDO Revizija, d. o. o.	11
ERNST & YOUNG d. o. o.	11
FORVIS MAZARS d. o. o.	11
PricewaterhouseCoopers d. o. o.	5
KPMG Slovenija, d. o. o.	4
Grant Thornton Audit d. o. o.	4
AUDITOR REVIZIJSKA DRUŽBA d. o. o.	1
REVIDERA d. o. o.	1
UHY d. o. o.	1
SKUPAJ	83⁴

4 Dve gospodarski družbi, ki sta SJI (ena v stečaju in ena v likvidaciji), nimata imenovanega revizorja, tako da bodo revizijske družbe v letu 2025 – za poslovno leto 2024 - revidirale 84 SJI. Za revizijo ene gospodarske družbe pa pogodba za leto 2024 še ni sklenjena.

4.3 Nadzor nad revidiranjem in ocenjevanjem vrednosti

Agencija skladno s pristojnostmi opravlja nadzor nad zakonitostjo in kakovostjo dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev z namenom preverjanja, če le-ti pri poslovanju in opravljanju revidiranja ravnavajo v skladu s pravili revidiranja - ZRev-2, Uredbo, ter drugimi zakonskimi podlagami.

Revidiranje mora potekati na način, določen z ZRev-2, Uredbo, Mednarodnimi standardi revidiranja (v nadaljevanju: MSR) in drugimi pravili Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (v nadaljevanju: IFAC), temeljnimi revizijskimi načeli in drugimi pravili revidiranja ter drugimi zakoni, ki urejajo revidiranje posameznih pravnih oseb oziroma druge oblike revizije, in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi (v nadaljevanju: pravila revidiranja).

NADZOR NAD DELOM REVIZIJSKIH DRUŽB IN POOBLAŠČENIH REVIZORJEV SE ZAGOTAVLJA ZLASTI (prvi odstavek 74. člena ZRev-2):

- s preiskavami, spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil revizijskih družb in drugih oseb, ki so po določbah tega zakona oziroma drugih zakonih dolžne poročati Agenciji oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
- s spremljanjem in zbiranjem obvestil in poročil drugih pristojnih organov in nosilcev javnih pooblastil, če se ta nanašajo na delo pooblaščenih revizorjev;
- s preverjanjem, ali pooblaščen revizor izpolnjuje pogoje za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja;
- s preverjanjem, ali pooblaščen revizor izpolnjuje pogoje za izdajo dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti;
- s preverjanjem neodvisnosti pooblaščenega revizorja od naročnika revizije;
- s preverjanjem spoštovanja etičnih zahtev;
- s pregledom sistema obvladovanja kakovosti znotraj revizijske družbe ter z oceno kakovosti in količino porabljenih dejavnikov;
- s preverjanjem skladnosti postopkov revidiranja s pravili revidiranja;
- s pregledom zaračunanih revizijskih storitev;
- z neposrednim nadzorom nad pooblaščenimi revizorji; ali
- z izrekanjem ukrepov nadzora po tem zakonu.

Nadzor nad revizijskimi družbami se mora skladno z ZRev-2 opravljati tako, da je vsaka revizijska družba, ki izvaja obvezne revizije računovodskih izkazov SJL nadzirana najmanj vsaka tri leta, ostale revizijske družbe pa morajo biti nadzirane najmanj vsakih šest let.

Nadzor na ravni revizijske družbe je osredotočen na izpolnjevanje zahtev MSUK 1, in sicer na zasnovano, izvajanje in delovanje sistema upravljanja kakovosti za posle revidiranja, to je na obravnavo osem sestavin upravljanja kakovosti:

Postopek ocenjevanja tveganj v revizijski družbi
Upravljanje in vodenje
Ustrezne etične zahteve
Sprejem in ohranjanje razmerij z naročniki in posebnih poslov
Izvajanje posla
Viri
Informacije in komuniciranje
Postopek spremljanja in odprave pomanjkljivosti
Ocenjevanje kakovosti poslov
Izpolnjevanje nalog po ZPPDFT-2
Zagotavljanje skladnosti z zahtevami o stalnem izobraževanju
Revizijske pristojbine v skladu s 4. členom Uredbe
Pregledno poročilo

Nadzorniški pristop, v skladu z načeli nadzora, ki jih določajo ZRev-2, Uredba, CAIM metodologija in tudi organizaciji CEAOB in IFIAR, je zasnovan na oceni tveganj in je temelj nadzora Agencije.

Skladno s tem se Agencija še naprej osredotoča predvsem na revizije z večjo izpostavljenostjo javnemu interesu, revizijske družbe, ki revidirajo SJI, pa nadzira pogosteje.

Nadzori nad pooblaščenimi revizorji (torej nad opravljenimi revizijami računovodskih izkazov in tudi drugimi posli revidiranja) se izvajajo s pregledi revizijskih spisov in so osredotočeni na presojo ustreznosti ključnih revizorjevih presoj, sprejetih s strani pooblaščenega revizorja, ki so podlaga za izraženo revizorjevo mnenje ter na ustreznost in zadostnost pridobljenih revizijskih dokazov. Nadzor je zasnovan in opravljen tako, da zagotavlja podlage za oceno skladnosti opravljanja dela pooblaščenega revizorja z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami.

Na tveganju temelječa metodologija Agencije za izbiro revizijskih spisov za nadzor (in področij revizorjevega dela znotraj teh revizijskih spisov) ni namenjena izbiri reprezentativnega vzorca revizijskega dela posamezne revizijske družbe. Nadzorni pregledi ne obravnavajo vseh vidikov nadziranih revizijskih spisov in niso zasnovani za odkrivanje področij, kjer so revizorji dosegli ali presegli standarde. Nadzor Agencije nagnjen k bolj tveganim revizijskim področjem bolj zapletenih revidiranih družb ali k področjem, kjer ima revizijska družba manj strokovnega znanja. Rezultatov nadzora revizijskih spisov zato ne bi smeli ekstrapolirati na celotno revizijsko populacijo, temveč jih je treba obravnavati kot kazalnik, kako se revizijske družbe lotevajo svojih najzahtevnejših revizijskih situacij.

Nadzor na ravni revizijskih spisov je usmerjen predvsem na naslednja področja:

Sprejem/ohranjanje posla in neodvisnost
Določanje pomembnosti
Prepoznavanje in ocenjevanje tveganj
Revizorjevi odzivi na ocenjena tveganja
Skladnost postopkov revidiranja s pravili revidiranja
Ustreznost in zadostnost izvedenih revizorjevih postopkov
Dokumentiranje revizorjevih postopkov
Revidiranje računovodskih ocen
Revizorjeva obravnava predstavitve računovodskih izkazov in razkritij
Vsebina revizorjevega poročila in skladnost z zakonodajo

Agencija, kot nadzorni organ, je pristojna tudi za nadzor dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih obvezni reviziji.

Nadzor nad ocenjevanjem vrednosti je po ZRev-2 razdeljen med Inštitutom in Agencijo, in sicer je Inštitut regulatorni in nadzorni organ, Agencija pa ima pristojnost za javni nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih obvezni reviziji.

Inštitut opravi pretežni del letnih nadzorov na podlagi svojega letnega načrta nadzorov, pa tudi večino preiskav v primeru prijav. Agencija izvaja samostojne nadzore le občasno.

V primeru ugotovljenih kršitev Agencija pooblaščenim ocenjevalcem iz svoje pristojnosti izreka tudi ukrepe nadzora, pri tem pa smiselno uporablja določbe ZRev-2, ki urejajo nadzor nad revidiranjem.

Za namen ustreznega nadzora nad revidiranjem ima Agencija zakonska pooblastila tudi za nadzor drugih subjektov, ki brez ustreznih dovoljenj oglašujejo izvajanje storitev revidiranja ali take storitve dejansko izvajajo.

4.4 Preiskave

Agencija obravnava vse prejete prijave iz *področja revidiranja*, tako v zvezi z delom revizijskih družb kot tudi delom pooblaščenih revizorjev ter v primeru ugotovljenega suma kršitev pravil revidiranja opravi preiskavo.

V primeru prijav s *področja ocenjevanja vrednosti* Agencija uvodoma preveri, ali je pristojna za obravnavo prijave ter se uskladi z Inštitutom o načinu obravnave pooblaščenega ocenjevalca, na katerega se prijava nanaša. V primerih, ko so ugotovljene kršitve pravil ocenjevanja vrednosti, Agencija začne postopke za izrek ukrepa nadzora.

Na podlagi določb ZRev-2 ima Agencija, poleg zgoraj navedenih subjektov nadzora, tudi možnost sankcioniranja tretjih oseb, ki opravljajo ali oglašujejo opravljanje storitev revidiranja, pa za to nimajo ustreznih dovoljenj, zato Agencija obravnava prejete prijave tudi v zvezi z navedenimi.

Ker nadzornih aktivnosti, povezanih s sankcioniranjem revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti zaradi odvisnosti od ugotovljenih kršitev pravil revidiranja oziroma ocenjevanja vrednosti ni mogoče kvantificirati, se je Agencija zavezala k čim bolj sprotni obravnavi posameznih prijav, in sicer je Agencija kot cilj opredelila 90 % delež predhodnih pregledov prijav v roku 60 dni od prejema prijave, cilj pa dosega v vsakem letu v deležu 100 %.

4.5 Sankcioniranje subjektov nadzora

Ukrepi nadzora, ki jih Agencija lahko izreka revizijskim družbam, pooblaščenim revizorjem, pa tudi določenim drugim osebam v povezavi z revidiranjem, so opredeljeni v 80. členu ZRev-2. Ob zaznanih kršitvah pravil revidiranja Agencija lahko izreče naslednje ukrepe nadzora:

- izda odredbo o odpravi kršitve in naložitvi popraviljalnih ukrepov;
- izda odredbo o dodatnem ukrepu;
- izreče opozorilo;
- izreče opomin;
- začasno prepove opravljanje obveznih revizij oziroma dajanje zagotovil o trajnostnosti ali podpisovanje revizorjevih poročil;
- izreče odvzem dovoljenja, ki ga je oseba pridobila na podlagi tega zakona;
- z odredbo začasno prepove izvajanje funkcij in lastniške udeležbe v revizijskih družbah ter funkcij v SJI;
- z odredbo prepove opravljanje revizijske dejavnosti;
- z odredbo prepove oglaševanje ali zavajajoče oglaševanje v zvezi z opravljanjem revizijske dejavnosti; ali
- z odredbo prepove osebi, da se predstavlja za pooblaščenega revizorja ali revizijsko družbo.

Agencija pri izbiri vrste posameznih ukrepov ali kombinacij ukrepov upošteva težo kršitve, vse druge okoliščine kršitve, načelo sorazmernosti ukrepov in kršitve, načelo stopnjevanja ukrepov ter načelo zagotavljanja in ohranitve zaupanja v kakovost in zakonitost opravljanja storitev revidiranja.

Agencija lahko kot ukrep nadzora na svojih spletnih straneh tudi javno objavi obvestilo o ugotovitvi, če revizorjevo poročilo ne izpolnjuje vseh predpisanih zahtev o revizijskem poročanju.

SPREMEMBA Z NOVELO ZREV-2C

Sankcioniranje pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev je bilo z zadnjo novelo ZRev-2C deloma dopolnjeno, in sicer je z zakonom sedaj dodan nov ukrep nadzora, to je opozorilo, ki ga Agencija pod določenimi pogoji izreče kot milejši ukrep namesto opomina. Prav tako je z zadnjo spremembo zakona ponovno določen pogojni odvzem dovoljenja, torej možnost, da lahko Agencija pooblaščenemu revizorju z odločbo o odvzemu dovoljenja izreče, da se ta ne bo izvršil, če subjekt nadzora v času, ki ga določi Agencija, ne bo storil nove kršitve, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje oziroma izreči opomin.

Poleg tega so ukrepi nadzora razširjeni tudi na področje dajanja zagotovil o trajnostnosti. Agencija lahko ukrepa nadzora začasne prepovedi in odvzema (tudi pogojnega) izreče v povezavi z opravljanjem nalog pooblaščenega revizorja ali v povezavi z dajanjem zagotovil o trajnostnosti.

Novela ZRev-2 pa je prinesla tudi spremembe na področju izrekanja ukrepov pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti. Tako lahko sedaj, skladno z ZRev-2, izrekata ukrepe nadzora pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti za kršitve pravil ocenjevanja vrednosti Agencija in Inštitut, pri čemer je Agencija pristojna za sankcioniranje pooblaščenih ocenjevalcev, če so ti izvajali naloge ocenjevanja vrednosti za naročnike, zavezane k obvezni reviziji, ali je predmet ocenjevanja vrednosti v lasti subjekta, zavezanega k obvezni reviziji, ali je ocenjevani subjekt zavezan k obvezni reviziji, pa so bile pri ocenjevanju vrednosti ugotovljene kršitve.

V 97. členu ZRev-2 je razširjen nabor ukrepov nadzora, ki jih lahko Agencija izreče pooblaščenim ocenjevalcem:

- izda odredbo o odpravi kršitve in naložitvi popravilnih ukrepov;
- izreče opozorilo;
- izreče opomin; ali
- izreče (pogojni ali nepogojni) odvzem dovoljenja.

Tudi v povezavi s pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti je z novelo ZRev-2C dodan nov ukrep nadzora, to je opozorilo, ki ga Agencija pod določenimi pogoji izreče kot milejši ukrep namesto opomina.

Agencija je v letu 2024 izrekla naslednje ukrepe nadzora:

- pet ukrepov nadzora pooblaščenim revizorjem, in sicer opomine (štiri odločbe o izreku opomina so pravnomočne, v enem primeru pa je bila zoper odločbo Agencije vložena zahteva za sodno varstvo);
- dva ukrepa nadzora revizijskim družbam, in sicer v obeh primerih odredbo za odpravo kršitev (en postopek je bil do konca leta 2024 že zaključen, drug postopek pa se z ustrezno odpravo kršitev še ni zaključil); in
- šest ukrepov pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti, in sicer en pogojni odvzem dovoljenja in pet opominov (štiri odločbe o izreku opomina so pravnomočne, zoper dve odločbi o izreku opomina pa je bila vložena zahteva za sodno varstvo).

4.6 Sprejemanje Hierarhije pravil revidiranja in pojasnila v zvezi z njimi

V luči proaktivnega regulatornega delovanja, ki je bistveno širši pojem, kot samo sprejemanje Hierarhije pravil revidiranja in dajanja pojasnil v zvezi s pravili revidiranja, Agencija:

- zaznava in sprotno rešuje strokovne probleme revizijske stroke;
- pripravlja (nova) pravila revidiranja v sodelovanju z ustreznimi deležniki in zagotavlja prevode le-teh;
- zagotavlja usmeritve za delo revizijskih komisij;
- komunicira s stroko o aktualnih problemih; ter
- ozavešča o uporabi najnovejših tehnologij v gospodarstvu in pri revidiranju.

Izredno pomembno je, da Agencija v vseh pogledih deluje sprotno ter doseže ciljno publiko, torej da pri svojem delovanju vključuje širok krog subjektov, ki so kompetentni sogovornik pri oblikovanju prihodnje regulative.

V letu 2024 je Agencija v okviru Hierarhije pravil revidiranja prenovila njeno tretjo raven, iz katere je izločila nekatera pravila, ki niso bila več aktualna ter na tretjo raven dodala:

- Smernice CEAOB o omejenem zagotovu za poročanje o trajnostnosti;
- Mnenje Agencije za javni nadzor nad revidiranjem - o izvajanju 15. člena sklepa o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice; in
- Metodološko gradivo za sprejem in ohranjanje razmerij z naročniki.

Agencija je v letu 2024 zagotovila prevode sprememb naslednjih pravil revidiranja:

- MSR 700 – Oblikovanje mnenja in poročanje o računovodskih izkazih (prenovljen);
- MSR 260 – Komuniciranje s pristojnimi za upravljanje (prenovljen).

Za zagotovitev standardov za opravljanje storitev dajanja zagotovil o trajnostnosti je Agencija že v letu 2024 pristopila k zagotovitvi prevoda Mednarodnega standarda dajanja zagotovil o trajnostnosti (ISSA 5000), zaradi obsežnosti in poznega sprejema (november 2024) pa bo prevod zagotovljen v letu 2025.

Vloga regulatorja je v času nenehnih sprememb zelo pomembna, saj mora prav regulator stroki prenašati svoja stališča, deliti dobre prakse, objavljati obvestila in mnenja s pojasnili, tolmačenji in podobno. Tudi v letu 2024 je bila Agencija na tem področju zelo aktivna, saj je na spletni strani objavila različna pojasnila, mnenja, obvestila in stališča v zvezi z revidiranjem, in sicer:

- Obvestila o izobraževanju o trajnostnem poročanju in dajanju zagotovil o trajnostnosti;
- Obvestilo o vplivu sprememb MRS 1 na nekatere MSR-je;
- Mnenje glede dajanja zagotovil o trajnostnosti za leto 2023;
- Mnenje o izvajanju 15. člena sklepa o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice;
- Poročilo o razvoju revizijskega trga EU, glede storitev obvezne revizije SJI;
- Posodobljeno okrožnico o pripravi, zaključevanju in hrambi revizijske dokumentacije oz. revizijskih spisov;
- Mnenje glede razkrivanja pravnih poslov v Poročilih o odnosih do povezanih družb, pripravljenih v skladu s 3. odstavkom 545. člena ZGD-1;
- Obvestilo o letnem plenarnem zasedanju IFIAR 2024;
- Obvestilo o objavi prevoda sprememb MSR 700 (prenovljen) in prevoda sprememb MSR 260 (prenovljen);
- Obvestilo o sprejemu Mednarodnega standarda dajanja zagotovil o trajnostnosti 5000;
- Obvestila o sprejemu novele ZRev-2C, njeni objavi in začetku njene veljavnosti;

- Obvestilo glede spremembe definicije SJI;
- Obvestilo o objavi prevoda Smernic CEAOB o omejenem zagotovitlu za poročanje o trajnostnosti;
- Obvestilo o sprejemu novele ZGD-1M;
- Obvestilo o prenovi tretje ravni Hierarhije pravil revidiranja;
- Objava izjave IFIAR o zasebnih kapitalskih naložbah v revizijska podjetja.

Agencija na dnevni ravni prejema vprašanja širšega kroga deležnikov, ki želijo stališče Agencije kot regulatorja (revizijske družbe, pooblaščen revizorji, revidirane družbe, SJI, revizijske komisije, regulatorji, kandidati za izobraževanje, mednarodne nadzorne institucije s področja revidiranja, ...). V letu 2024 je Agencija tako prejela več kot 90 vsebinskih vprašanj, večino iz področij:

- sprememb ZRev-2;
- poročanja revizijskih družb;
- vodenja podatkov v registrih, ki jih vodi Agencija;
- stalnega dodatnega strokovnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev in ponudnikov dodatnega izobraževanja;
- izobraževanja s področja dajanja zagotovil o trajnostnosti;
- praktičnega usposabljanja kandidatov za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja;
- podaljšanja in izdaje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja;
- izdaje dovoljenja za opravljanje storitev dajanja zagotovil o trajnostnosti;
- nerevizijskih storitev;
- prepovedanih storitev;
- presoje ustreznosti opredelitve poslov revidiranja;
- presoje pojmov »povezane osebe in mreža«;
- razvrščanja družb po velikosti na podlagi določb ZGD-1 - zavezanosti k reviziji;
- posredovanja podatkov revizijskih družb za namen priprave ocene tveganja na Urad za preprečevanje pranja denarja;
- razlage stališč;
- poročanja po MSR 600;
- cen revizijskih storitev;
- izbora revizorja računovodskih izkazov;
- izbora revizorja za revidiranje poročila o trajnostnosti;
- odstopov in razrešitev revizijskih družb ter njihovih razlogov;
- sklepanja in sprememb sklenjenih pogodb o revidiranju;
- rotacije revizijskih družb;
- revidiranja družb, ki so zavezane za poročanje o trajnostnosti in dajanju zagotovil pooblaščenih revizorjev;
- revizije trajnostnih poročil CSRD;
- revizije javno-zasebnega partnerstva;
- izvajanja prostovoljne revizije;
- javne objave podatkov o članih revizijskih komisij;
- opredelitev družb, ki so SJI;
- obveščanja Agencije o statusnih spremembah v revizijskih družbah.

Ker je veliko vprašanj take narave, da so zanimiva tudi za druge deležnike, saj se praviloma srečujejo s podobnimi težavami, Agencija na svojih spletnih straneh⁵ pripravlja njihov pregled skupaj s pojasnili Agencije. Razdeljena so v štiri različne skupine (revizorji, zavezanci za revizijo, revizijske družbe, poročanje revizijskih družb), znotraj njih pa še podrobneje po skupnih tematikah.

4.7 Vodenje registrov

Zaradi zagotovitve javnosti in preglednosti ter zaščite interesov uporabnikov Agencija upravlja naslednje registre:

- register revizijskih družb;
- register revizijskih podjetij;
- register revizijskih subjektov tretjih držav; in
- register pooblaščenih revizorjev.

Registri se delijo na dva dela:

- javni del registra, ki je javno dostopen fizičnim osebam in poslovnim subjektom v elektronski obliki na spletnih straneh Agencije⁶. Pravnomočne sankcije so v javnem delu registra objavljene pet let; in
- poslovni del, ki je dostopen samo pristojnemu nadzornemu organu.

SPREMEMBA Z NOVELO ZREV-2C

V letu 2024 je prišlo do pomembnih sprememb na področju vodenja registrov, predvsem zaradi implementacije CSRD, saj se je razširil nabor podatkov v registrih tudi s podatki o izdanih dovoljenjih za dajanje zagotovil o trajnostnosti. Poleg tega so postali del registra tudi podatki o obveznem stalnem dodatnem izobraževanju pooblaščenih revizorjev. Agencija je za zagotovitev ustreznega vodenja podatkov pristopila k posodobitvi aplikacije za vodenje registrov. Zaradi zamika pri sprejemanju podzakonskih predpisov je bila v letu 2024 dana v produkcijo le delna posodobitev aplikacije, preostale, že v letu 2024 pripravljene posodobitve, pa bodo dane v produkcijo v začetku leta 2025, takoj po uveljavitvi potrebnih podzakonskih aktov.

Agencija je v letu 2024 dvema družbama izdala dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja in je bilo tako v register revizijskih družb na dan 31. 12. 2024 vpisanih 48 družb z dovoljenjem za opravljanje storitev revidiranja. Od teh je bilo 15 revizijskih družb, ki so revidirale SJI, glede na definicijo SJI pred uveljavitvijo novele ZGD-1. Agencija je v letu 2024 sedmim revizijskim družbam izdala dovoljenje za opravljanje storitev dajanja zagotovil o trajnostnosti in opravila ustrezne vpise v prenovljen register revizijskih družb.

V registru pooblaščenih revizorjev je bilo na dan 31. 12. 2024 vpisanih 168 oseb z veljavnim dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, od tega jih je 112 zaposlenih v revizijskih družbah in tako lahko v njihovem imenu opravljajo storitve revidiranja kot ključni revizijski partnerji. Agencija je v letu 2024, po sprejemu novele ZRev-2C, 56 pooblaščenim revizorjem izdala dovoljenje za dajanje zagotovil o trajnostnosti in opravila ustrezne vpise v prenovljen register pooblaščenih revizorjev.

Agencija še ni prejela in opravila vpisa revizijskega podjetja ali revizijskega subjekta tretje države in tako v teh registrih še ni vpisa.

6 <https://www.anr.si/registri/revizijske-druzbe/>, <https://www.anr.si/registri/register-pooblaschenih-revizorjev/>

4.8 Licenciranje

Agencija je pristojna za izdajo in podaljševanje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, za izdajo in podaljševanje dovoljenj za dajanje zagotovil o trajnostnosti ter za izdajo dovoljenj za opravljanje storitev revidiranja in dovoljenj za opravljanje storitev dajanja zagotovil o trajnostnosti.

SPREMEMBA Z NOVELO ZREV-2C

Konec leta 2024 so se z uveljavitvijo novele ZRev-2C spremenili pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Največji spremembi sta v ravni strokovne izobrazbe, ki je zahtevana za pridobitev dovoljenja, ki je iz druge stopnje izobrazbe, pridobljene po študijskih programih v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, znižana na prvo stopnjo izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo oziroma izobrazbo, ki ustreza taki ravni izobrazbe.

Spremenjeni vstopni pogoj je bil določen na podlagi zahtev Direktive, ki v prvem odstavku 6. člena določa izobrazbene zahteve za pooblaščen revizorje, in sicer, da dovoljenje lahko pridobi fizična oseba po pridobitvi izobrazbe ustrezne za vpis na univerzitetno ali enakovredno raven. Navedeno torej pomeni, da je z evropsko regulativo določeno, da je za pridobitev dovoljenja za pooblaščenega revizorja dovolj zaključena srednja šola (torej pri nas zaključek z maturo, ki omogoča vpis na univerzitetni študij). Poleg tega je, ob upoštevanju prvega odstavka 6. člena in 9. člena Direktive, mogoče določene izpite na univerzitetnem izobraževanju upoštevati že kot del strokovnega usposabljanja. Agencija je za namen oblikovanja predloga spremembe, ki je bil z novelo tudi sprejet, opravila analizo zahtevane stopnje izobrazbe za zakonitega revizorja v drugih državah članicah in pridobila podatke iz 23 držav članic. Iz prejetih podatkov izhaja, da kar 16 držav za zakonite revizorje zahteva nižjo izobrazbo, kot je bila zahteva ZRev-2 pred spremembo, torej nižjo kot druga stopnja izobrazbe, pridobljene po študijskih programih v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo.

S spremenjeno ravno strokovne izobrazbe je tako naš pravni red primerljivejši s pravnimi redi drugih držav članic in zahteve glede stopnje izobrazbe niso več strožje kot v večini preostalih držav.

Poleg uskladitve z zahtevami v ostalih državah članicah se s spremembo zahtevane stopnje izobrazbe naslavlja tudi vztrajno zmanjševanje števila pooblaščenih revizorjev.

Zakon pa tudi omogoča, kot to predvideva Direktiva, da se lahko osebam, ki so končale študijski program druge stopnje iz posameznih področij, ki so predvidena za preizkus strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, oprosti preverjanje teoretičnega znanja iz teh področij, če so v okviru navedenega študija opravili vsebinsko enake predmete. Zakon tudi ne zahteva več izpolnjevanja pogojev glede delovnih izkušenj.

Spremembe glede vstopnega pogoja strokovne izobrazbe in možnosti za oprostitev v okviru preizkusa strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je potrebno ustrezno urediti s podzakonskim predpisom, ki ga je Agencija pripravila že v letu 2024, a še ni bil sprejet, tako da se bodo spremembe dejansko odrazile v praksi šele v letu 2025.

Podobno velja za prenehanje pogoja glede delovnih izkušenj, s čimer je dana možnost osebam, ki so v preteklosti že imele dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, pa jim je to dovoljenje prenehalo, da z izpolnitvijo zahtev dodatnega izobraževanja ponovno pridobijo dovoljenje. Odras spremembe v praksi bo viden šele v letu 2025 ali celo kasneje, saj v letu 2024 take osebe niso mogle opraviti dodatnega izobraževanja v zadostnem obsegu.

Dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja velja tri leta od izdaje. Veljavnost dovoljenja se na zahtevo imetnika podaljša vsakič za tri leta, če opravi izobraževanje po programu stalnega dodatnega strokovnega izobraževanja v skladu s Pravilnikom o stalnem dodatnem izobraževanju pooblaščenih revizorjev.

Agencija je v letu 2024 izdala šest dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, od tega je bilo eno ponovno izdano osebi, ki je v preteklosti že imela dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in pet novih dovoljenj. Agencija je v letu 2024 20 pooblaščenim revizorjem, ki jim je poteklo dovoljenje in so izpolnjevali vse pogoje, za tri leta podaljšala dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Ker je v letu 2024 štirim pooblaščenim revizorjem prenehalo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, od tega ga trije niso podaljšali, pri enem pa je bil pravnomočen ukrep odvzema dovoljenja, je bil konec leta 2024 en pooblaščen revizor več, kot konec leta 2023.

Z uveljavitvijo novele ZRev-2 je urejena tudi izdaja dovoljenj za dajanje zagotovil o trajnostnosti. Po sprejemu Pravilnika o načinu pridobitve dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti v prehodnem obdobju z udeležbo na dodatnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 96/24) je Agencija začela izdajati prva dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti, ki tako kot dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja velja tri leta od izdaje oziroma do konca veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, če je dovoljenje za dajanje zagotovil o trajnostnosti pridobljeno med veljavnostjo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

Agencija je v letu 2024 izdala pooblaščenim revizorjem prvih 56 dovoljenj za dajanje zagotovil o trajnostnosti.

Agencija je v okviru svoje pristojnosti za izdajo dovoljenj za opravljanje storitev revidiranja v letu dvema družbama izdala tako dovoljenje, s čimer sta postali revizijski družbi. Tako je bilo konec leta 2024 v register vpisanih 48 revizijskih družb, se pa s tem ni pomembno spremenila struktura revizijskega trga, saj je ustanovitev obeh novih revizijskih družb zgolj posledica odločitev posameznikov, da naloge pooblaščenega revizorja opravljajo samostojno, prek svoje revizijske družbe.

Z novelo ZRev-2C in izdajo prvih dovoljenj za dajanje zagotovil o trajnostnosti pooblaščenim revizorjem so bili izpolnjeni tudi pogoji za izdajo dovoljenj za opravljanje storitev revidiranja revizijskim družbam. Agencija je v letu 2024 izdala prvih sedem dovoljenj revizijskim družbam za opravljanje storitev dajanja zagotovil o trajnostnosti.

4.9 Izobraževanje

Agencija je na podlagi ZRev-2 pristojna za organizacijo:

1. izobraževanja za pridobitev naziva pooblaščen revizor;
2. stalnega dodatnega strokovnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev.

4.9.1 Osnovno izobraževanje za pridobitev naziva pooblaščen revizor

Agencija je v zvezi z osnovnim izobraževanjem v Pravilniku o pogojih za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in obveznem praktičnem usposabljanju⁷ določila in uredila pogoje pridobitve potrdila o strokovnem znanju za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, način in vsebino preizkusa strokovnih znanj, pogoje o obvezni vsebini praktičnega usposabljanja in pogoje za imenovanje članov organov, ki skrbijo za izvedbo programa izobraževanja ter sestavo in naloge organov.

Konec leta 2019 je bil na podlagi javnega razpisa za izvedbo osnovnega izobraževanja za obdobje šest let (do konca 2025) za izvajalca osnovnega izobraževanja izbran Inštitut. Strokovna komisija Agencije je tudi sprejela in potrdila:

- program izobraževanj;
- pravilnik o izvajanju izpitov;
- pravilnik in navodila za pripravo in zagovor zaključne naloge;
- načrt izvedbe izobraževanja;
- pravilnik o preizkusu znanj za zakonite revizorje in revizorje tretjih držav;
- cenik izobraževanja;
- izvedbo programa izobraževanja v letu 2023.

V letu 2024 se je na izobraževanje za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja po podatkih Inštituta prijavilo deset kandidatov. Inštitut je v letu 2024 izvajal izobraževanja na podlagi programa izobraževanj, kot je bilo načrtovano.

Po zadnji noveli ZRev-2 so se spremenili vstopni pogoji strokovne izobrazbe za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, kot je opisano v poglavju 4.8 Licenciranje. Poleg tega je prenovljen program osnovnega izobraževanja, ki mu je dodano tudi trajnostno področje. Zaradi navedenih sprememb bo področje osnovnega izobraževanja treba urediti tudi s podzakonskimi akti. Predlog pravilnika, ki bo urejal to področje, je Agencija pripravila že v letu 2024, a v letu 2024 ta pravilnik še ni bil sprejet. Ureditev tega področja je potrebna pred začetkom vpisa nove generacije v izobraževanje, zato bo začetek izobraževanja v letu 2025 nekoliko zamaknjen.

4.9.2 Stalno dodatno izobraževanje pooblaščenih revizorjev

Pravilnik o stalnem dodatnem strokovnem izobraževanju pooblaščenih revizorjev⁸ določa in ureja:

- zahteve za stalno dodatno strokovno izobraževanje pooblaščenih revizorjev in oblike izobraževanja; ter
- pogoje in način ugotavljanja ter priznavanja dodatnega izobraževanja kot pogoja za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

V zvezi z dodatnim stalnim izobraževanjem pooblaščenih revizorjev je skladno z veljavnim pravilnikom dodatno strokovno izobraževanje pooblaščenih revizorjev z oznako A v letu 2024 pripravljala Inštitut.

Agencija je oktobra 2023 objavila javni razpis za zbiranje vlog za pridobitev soglasja za izvajanje letnega programa izobraževanja v letu 2024 za seminarje, ki imajo oznako B.

7 Uradni list RS, št. 44/19 in 80/19

8 Uradni list RS, št. 44/19, 195/20 in 196/21.

Gre za izobraževanja iz naslednjih področij:

- revidiranje;
- računovodenje;
- ocenjevanje vrednosti;
- pravo;
- finance;
- informacijske tehnologije in računalniški sistemi;
- davki;
- notranja revizija;
- druga izobraževanja s področja dela pooblaščenih revizorjev.

Agencija je pozvala vse zainteresirane izobraževalne institucije in revizijske družbe, ki organizirajo izobraževanje tudi za zunanje udeležence, da podajo vlogo za pridobitev soglasja Agencije.

Agencija je podala soglasje za izvajanje letnega programa izobraževanja za leto 2024, ki se priznava kot stalno dodatno strokovno izobraževanje pooblaščenih revizorjev z oznako B, petim izvajalcem izobraževanj, ki so poimensko objavljeni na spletni strani Agencije. Agencija namreč vsa izobraževanja, ki se lahko upoštevajo kot dodatno izobraževanje z oznako B, objavlja na spletnih straneh, s povezavami na posamezna izobraževanja. V letu 2024 je bilo izvedenih 98 dodatnih izobraževanj z oznako B.

Agencija je oktobra 2024 objavila javni razpis za zbiranje vlog za pridobitev soglasja za izvajanje letnega programa izobraževanja v letu 2025 za izobraževanja, ki imajo oznako B. Agencija je podala soglasje za izvajanje letnega programa izobraževanja za leto 2025 osmim izvajalcem izobraževanj, torej trem več kot za leto 2024, kar predstavlja pomembno širitev ponudbe dodatnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev.

Novela ZRev-2C zahteva dodatno izobraževanje tudi za področje dajanja zagotovil o trajnostnosti, zato je bil v letu 2024 pripravljen predlog novega pravilnika, ki bo urejal to področje dodatnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev, hkrati pa bi se deloma prenovil tudi dosednji sistem dodatnega izobraževanja. Pravilnik do konca leta 2024 še ni bil sprejet, zato bo prenovljena ureditev začela veljati šele v letu 2025.

4.10 Zagotavljanje prevodov pravil revidiranja

V Sloveniji je za izvajanje revizijskih storitev obvezna uporaba pravil s področja revidiranja, ki jih izdaja IFAC. Pravila IFAC so MSR in drugi mednarodni standardi, okvirna določila, stališča in kodeks etike, prevode katerih skladno s prvo točko prvega odstavka 32. člena ZRev-2 zagotavlja Agencija.

Agencija financira opravljanje prevodov, skrbi za sprotno zagotavljanje in pregled prevodov (novih) pravil revidiranja, prevode pa skladno s pogodbo pripravlja Inštitut.

4.11 Sprejem predpisov

Najpomembnejša sprememba, ki vpliva na vlogo in pristojnosti Agencije, je Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (Uradni list št. 322/15 z dne 16. 12. 2022, v nadaljevanju: CSRD ali direktiva CSRD) ki je bila objavljena decembra 2022.

CSRD določa, da bi morala biti implementacija v pravne rede držav članic opravljena do 6. 7. 2024. V naš pravi red je bila CSRD prenesena z novelama ZGD-1M in ZRev-2C, in sicer z manjšo zamudo, saj je ZRev-2C začel veljati dne 19. 10. 2024, ZGD-1M pa dne 18. 12. 2024.

V letu 2024 je bila Agencija intenzivno vključena predvsem v pripravo novele ZRev-2, kjer je sodelovala z Ministrstvom za finance, kot pripravljavcem zakona. Noveliran zakon poleg implementacije CSRD vsebuje tudi druge pomembne spremembe na področju revidiranja, ki so bile dodane tudi na pobudo Agencije in revizijske stroke. Pomembne spremembe poleg področja trajnostnosti so v povezavi s pridobitvijo in ohranjanjem dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, s katerimi je naš pravni red primerljivejši s pravnimi redi drugih držav članic, naslavlja pa se tudi vztrajno zmanjševanje števila pooblaščenih revizorjev. Tako sedaj ZRev-2 določa nižjo vstopno splošno izobrazbo, prenovljen je program osnovnega izobraževanja, ki mu je dodano tudi področje trajnostnosti, olajšana je ponovna pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja osebam, ki so ga prehodno že imele.

Novelirani ZRev-2 prinaša tudi nekaj drugih sprememb, ki pa predstavljajo pomembne popravke, in sicer:

- za družbe, ki so zavezane k reviziji (v skladu z ZGD-1), je dodana obveznost triletnega imenovanja revizijske družbe za revidiranje njihovih računovodskih izkazov, hkrati je za druge subjekte, ki so zavezani k reviziji (po področnih zakonih), ukinjena obveza sklepanja večletnih pogodb o revidiranju;
- dodana je prepoved oziroma omejitev spreminjanja letnega poročila po zaključku revizije računovodskih izkazov;
- brisana je zahteva glede obvezne sestave revizijske skupine, ki se je v praksi izkazala za omejujočo in hkrati za neučinkovito določbo;
- korigirane in usklajene z Uredbo so bile določbe, ki urejajo prepovedane storitve;
- umaknjena je določba glede možnosti ukrepanja zoper člana organa nadzora ali člana revizijske komisije, ki je bila dodana v zakon s prvo novelo po napačni interpretaciji revizijske direktive;
- kot najmilejši ukrep nadzora za pooblaščenega revizorja in pooblaščenega ocenjevalca je dodano opozorilo, kot milejša oblika ukrepa nadzora od odvzema dovoljenja pa je le-tem omogočen izrek pogojnega odvzema dovoljenja.

Agencija je prav tako sodelovala z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport pri pripravi novele ZGD-1M, tako v delu, kjer se implementira CSRD v slovenski pravni red, kot tudi na nekaterih drugih področjih. Od drugih področij je zelo pomembna prenovljena definicija subjektov javnega interesa in njen prenos v ZGD-1.

Spremenjena zakonodaja dodatno zahteva tudi izdajo in prenovu podzakonskih predpisov, torej predpisov za izvrševanje ZRev-2. Tako je Agencija v letu 2024 sprejela naslednje pravilnike:

- Pravilnik o načinu pridobitve dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti v prehodnem obdobju z udeležbo na dodatnem izobraževanju;
- Pravilnik o registrih Agencije za javni nadzor nad revidiranjem; ter
- Pravilnik o poročanju revizijskih družb.

Vsi trije pravilniki so bili v letu 2024 objavljeni v Uradnem listu RS in so začeli v letu 2024 tudi veljati.

Prav tako sta bila pripravljena in posredovana v javno obravnavo Pravilnik o pogojih za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog dajanja zagotovil o trajnostnosti in obveznem praktičnem usposabljanju ter Pravilnik o stalnem dodatnem strokovnem izobraževanju pooblaščenih revizorjev za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti. Navedena pravilnika pa v letu 2024 še nista bila sprejeta.

4.12 Mednarodno sodelovanje

Agencija je na ravni EU članica CEAOB.

Na globalni ravni pa je Agencija članica združenja neodvisnih javnih revizijskih regulatorjev IFIAR –International Forum of Independent Audit Regulators.

V obeh Agencija aktivno sodeluje, aktivnosti v letu 2024 so podrobno opisane v poglavju 5.

4.13 Promocija zdravja na delovnem mestu

Agencija promocijo zdravja na delovnem mestu izvaja že od leta 2021. Tudi na začetku leta 2024 je Agencija sprejela letni Načrt promocije zdravja na delovnem mestu za leto 2024 (v nadaljevanju: Načrt promocije zdravja) ter operativni načrt za leto 2024, v katerem je podrobneje opredelila aktivnosti in sredstva za promocijo zdravja pri delu za to leto.

Zaposleni so z Načrtom promocije zdravja seznanjeni ter obenem povabljeni, da tudi sami proaktivno delujejo na tem področju, torej posredujejo svoje predloge, obenem pa skrbijo za svoje lastno zdravje. Terminski plan izvajanja Načrta promocije zdravja se spremlja in po potrebi korigira sproti, večje spremembe in dopolnitve se izvajajo na letni ravni, za kar je med drugim podlaga tudi letna anketa o zadovoljstvu in zdravju na delovnem mestu, ki jo vsako leto izpolnijo zaposleni. Rezultati ankete se analizirajo z namenom identifikacije področij zdravja pri delu oz. zadovoljstva na delovnem mestu, kjer so morebitne težave oziroma kjer so morebitno potrebne izboljšave.

V letu 2024 so bile na področju promocije zdravja izvedene naslednje aktivnosti:

- Strokovne delavnice in izobraževanja:
 - v mesecu maju 2024 so se zaposleni udeležili delavnice na temo komunikacije v timu,
 - v mesecu oktobru 2024 strokovne delavnice in obenem izobraževanja za izboljšanje obvladovanja dela na način, da je to čim manj stresno in učinkovito ter da delo poteka čim bolj nemoteno in osredotočeno;
- Spodbujanje organiziranega gibanja: zaposlenim enkrat mesečno omogočamo 2 uri organiziranega gibanja na prostem v okviru delovnega časa. Gre za pohode na bližnje vzpetine, sprehode po parkih in podobno;
- Razgibalne vaje med delovnim časom: pristopili smo k organizirani izvedbi razgibalnih vaj med delovnim časom, spodbujanje delanja krajših par minutnih odmorov od sedenja;
- Spodbujanje zaposlenih, da prihajajo na delo peš ali s kolesom: na tem področju smo izjemno uspešni, saj večina zaposlenih prek celega leta prihaja na delo peš ali s kolesom;
- Mesečna obveščanja zaposlenih: odgovorna oseba za področje promocije zdravja pri delu mesečno prek elektronske pošte obvešča zaposlene o aktualnih dogajanjih na področju promocije zdravja, načrtu za naslednji mesec in aktivnostih na tem področju, ki jih organizirajo drugi deležniki oziroma zunanji izvajalci.

4.14 Temeljne pravne podlage za delovanje agencije

Delovanje Agencije in izvajanje njenih pristojnosti temelji na naslednjih zakonskih podlagah:

- Zakon o revidiranju (Uradni list RS, št. 65/08, 63/13 – ZS-K, 84/18, 115/21 in 85/24; v poročilu: ZRev-2);
- Uredba (EU) št. 537/2014 evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa in razveljavitvi Sklepa Komisije 2005/909/ES (Uradni list EU, št. 158/77), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2023/2869 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih uredb glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L št. 2023/2869 z dne 20. 12. 2023);
- Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi direktive Sveta 84/253/EGS (UL L št. 157 z dne 9. 6. 2006, str. 87), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2864 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih direktiv glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L št. 2023/2864 z dne 20. 12. 2023);
- Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (UL L št. 322/15 z dne 16. 12. 2022, v nadaljevanju: CSRD);
- Zakon o gospodarskih družbah Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10, 75/23 in 102/24; v poročilu: ZGD-1);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/23, 12/24 in 104/24 – ZIPRS2526);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 (Uradni list RS, št. 104/24);
- Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/2, 51/04-EZ-A in 33/11-ZEKom-C);
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23);
- Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb);
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122 in 139/22 – ZSPJS-AA);
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 5/21 – odl. US in 38/24).

Pravne podlage za pripravo letnega poročila Agencije za leto 2024 so naslednje:

- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE, v nadaljevanju: ZR);
- Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20 – popr. in 129/22);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 81/24);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 81/24);
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 19/24);
- Smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu, Ministrstvo za zdravje, marec 2015;
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10).

5

POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH V LETU 2024

5.1 Splošno o doseženih ciljih in rezultatih v letu 2024

Agencija je v letu 2024 vse svoje aktivnosti izvajala z namenom izpolnjevanja nalog, ki sta jih nalagala ZRev-2 in Uredba ter z namenom izpolnjevanja strateških ciljev, kot jih navaja Strategija Agencije za javni nadzor nad revidiranjem za obdobje 2022-2027 (v nadaljevanju: Strategija).

STRATEŠKI CILJI AGENCIJE

1. Dvig ravni kakovosti revidiranja
2. Zagotavljanje kakovostnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev
3. Izboljšanje pogojev za delo in prepoznavnosti revizijske stroke
4. Krepitev zunanjega sodelovanja in povečanje prepoznavnosti Agencije
5. Zagotoviti odličnost delovanja Agencije.

V letu 2024 je Agencija tretje leto uresničevala svojo Strategijo. Z namenom uresničitve strateških ciljev si Agencija vsako leto zada podrobnejše cilje in opredeli aktivnosti in naloge, ki so potrebne za njihovo doseg.

V nadaljevanju Agencija poroča o ključnih ciljih in dosežkih iz Načrta dela in finančnega načrta za leto 2024.

Poleg načrtovanih aktivnosti, je Agencija v letu 2024 izvajala tudi številne druge aktivnosti, ki so prav tako opisane v nadaljevanju.

Cilji, ki si jih je Agencija zadala, so bili v letu 2024 doseženi oziroma preseženi.

5.2 Strateški cilj 1: Dvig ravni kakovosti revidiranja

Dvig kakovosti revidiranja je eden ključnih ciljev za doseganje temeljnega poslanstva Agencije.

K izpolnitvi tega cilja je Agencija prispevala na dva načina, in sicer s proaktivnim regulatornim delovanjem ter z učinkovitim izvajanjem nadzorov.

5.2.1 Proaktivno regulatorno delovanje

V luči proaktivnega regulatornega delovanja govorimo predvsem o zaznavanju in sprotnem reševanju strokovnih problemov revizijske stroke, pripravi (novih) pravil revidiranja v sodelovanju z ustreznimi deležniki, zagotavljanje usmeritev za delo revizijskih komisij, komunikaciji s stroko o aktualnih problemih ter ozaveščanju o uporabi najnovejših tehnologij v gospodarstvu in pri revidiranju.

Izredno pomembno je, da Agencija v tem pogledu deluje sprotno ter doseže ciljno publiko z namenom, da pri svojem delovanju vključuje širok krog subjektov, ki so kompetentni sogovornik pri oblikovanju prihodnje regulative.

Na Agenciji se zavedamo, da je odziv na ključne probleme v praksi izrednega pomena. Le na podlagi hitrega odzivanja Agencije lahko subjekti nadzora ravnaajo ustrezno in v skladu s pravili, ki jih zavezujejo.

Zastavljeni cilji Agencije v okviru proaktivnega regulatornega delovanja, skrajni roki za njihovo realizacijo in podatek o dejanski realizaciji so razvidni iz spodnje tabele.

Tabela 4:
Realizacija
ciljev v zvezi s
proaktivnim
regulatornim
delovanjem

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Objava prevodov sprememb MSR 700 in sprememb MSR 260	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Začetek prevajanja Mednarodnega standarda dajanja zagotovil o trajnostnosti (ISSA 5000)	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Priprava metodološkega gradiva Revizorjevi postopki sprejema posla in ohranjanja razmerij z naročniki	30. 9. 2024	Cilj dosežen
Uskladitev delovanja revizijskih družb pri izvajanju Sklepa o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu	30. 4. 2024	Cilj dosežen
Priprava usmeritev revizorjem za dajanje zagotovil o poročanju o trajnostnosti za računovodske izkaze 2023	30. 4. 2024	Cilj dosežen
Pravočasna priprava in uskladitev internih aktov Agencije s spremembami zakonodaje	31. 12. 2024	Cilj dosežen

OBJAVA PREVODOV SPREMEMB MSR 700 IN SPREMEMB MSR 260

Predlagane spremembe k Mednarodnemu standardu revidiranja 700 (prenovljen) - Oblikovanje mnenja in poročanje o računovodskih izkazih in Mednarodnemu standardu revidiranja 260 (prenovljen) - Obveščanje pristojnih za upravljanje, so operacionalizacija odobrenih sprememb Odbora za mednarodne standarde etike (IESBA), ki so se odrazile v Mednarodnem kodeksu etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), in so se nanašale na SJI, ki kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Spremembe kodeksa IESBA namreč zahtevajo, da revizijske družbe javno razkrijejo, kdaj so bile pri reviziji računovodskih izkazov uporabljene zahteve glede neodvisnosti za SJI, posledično pa je to vplivalo tudi na vsebino omenjenih standardov.

Agencija je zagotovila prevod sprememb omenjenih standardov, ki sta bila objavljena 5. 7. 2024 na spletnih straneh Agencije in Inštituta.

ZAČETEK PREVAJANJA MEDNARODNEGA STANDARDA DAJANJA ZAGOTOVIL O TRAJNOSTNOSTI (ISSA 5000)

Poročanje o trajnostnem razvoju je postalo kritično globalno vprašanje, deležniki pa vse bolj zahtevajo zanesljive in dosledne informacije. Vlagatelji, regulatorji in nevladne organizacije (NVO) so med ključnimi skupinami, ki poudarjajo potrebo po zanesljivem razkrivanju področja trajnostnosti. Kot odgovor so bile v različnih pravnih ureditvah, med drugim tudi v Evropski uniji, uvedene ali predlagane tudi zahteve po obveznih zagotovilih o zanesljivosti poročanja o trajnostnosti. Ob zavedanju tega naraščajočega povpraševanja je Odbor za mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil (IAASB) leta 2022 začel in v letu 2024 zaključil pripravo Mednarodnega standarda dajanja zagotovil o trajnostnosti 5000 (MSZT 5000). S ciljem povečati zaupanje vlagateljev, regulatorjev in drugih zainteresiranih strani v informacije o trajnostnosti, je standard primeren za vse posle dajanja zagotovil o trajnostnosti ter uporaben tako za računovodske kot tudi ne-računovodske strokovnjake.

Želja IAASB je izboljšati kakovost in zanesljivost poročanja in dajanja zagotovil o trajnostnosti, pri čemer se pričakuje, da bo ta standard zmanjšal nedoslednosti, povečal zaupanje deležnikov in se ustrezno odzival na zahteve javnosti po preglednih in zanesljivih informacijah o trajnostnosti.

Standard je bil s strani IFAC (oz. IAASB) sprejet septembra 2024, potrjen s strani PIOB in objavljen pa novembra 2024. Agencija je v zadnjem kvartalu leta 2024 pristopila k pogajanju za zagotovitev prevoda standarda in postopek zaključila decembra 2024.

PRIPRAVA METODOLOŠKEGA GRADIVA REVIZORJEVI POSTOPKI SPREJEMA POSLA IN OHRANJANJA RAZMERIJ Z NAROČNIKI

Agencija pri nadzorih nad kakovostjo dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev vsako leto ugotavlja tudi kršitve pravil revidiranja, ki se nanašajo na področje postopkov sprejema in ohranjanja razmerij z naročniki.

Ker so prav postopki sprejema in ohranjanja razmerij z naročniki ključni predpogoj in začetno varovalo kakovosti revidiranja, je Agencija v letu 2023 izvedla tematski nadzor tega področja ter v okviru tega pregledala metodologijo in postopke v zvezi s sprejemom in ohranjanjem razmerij z naročniki na izbranem vzorcu poslov revidiranja v 19 revizijskih družbah.

Poročilo o tematskem pregledu spoštovanja pravil revidiranja pri sprejemu in ohranjanju razmerij z naročniki je bilo objavljeno 20. decembra 2023. V njem je Agencija ugotavljala, da morajo revizijske družbe na marsikaterem področju izboljšati postopke sprejema in ohranjanja razmerij z naročniki. Izboljšave so potrebne tako v predpisani metodologiji kot tudi pri njenem izvajanju pri obveznih revizijah računovodskih izkazov.

Da bi Agencija v tem procesu proaktivno sodelovala ter pomagala k potrebnim izboljšavam, si je za cilj v letu 2024 zadala pripravo metodološkega gradiva, ki obravnava revizorjeve postopke sprejema posla in ohranjanja razmerij z naročniki. Pri njegovem oblikovanju je bil poseben poudarek dan na tista področja tega procesa, ki so se v okviru tematskega nadzora v letu 2023 izkazala za pomanjkljiva.

Metodološko gradivo je bilo v okviru prenove tretje ravni Hierarhije pravil revidiranja sprejeto na seji strokovnega sveta, dne 26. 11. 2024.

USKLADITEV DELOVANJA REVIZIJSKIH DRUŽB PRI IZVAJANJU SKLEPA O DODATNEM REVIZIJSKEM PREGLEDU ZAVAROVALNICE IN DODATNEM REVIZORJEVEM POROČILU

V skladu s Sklepom o spremembah in dopolnitvah Sklepa o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu (Uradni list RS, št. 116-3362/2023; v nadaljevanju Sklep) je Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: AZN) dopolnila obveznosti revizijskih družb v okviru revidiranja računovodskih izkazov zavarovalnic, in sicer z zahtevo o pregledu letnih računovodskih izkazov za namene poročanja AZN.

Dodatne zahteve revizijskim družbam so, da so letni računovodski izkazi, ki jih za namen poročanja AZN sestavi zavarovalnica, pokojninska družba, zavarovalni pool in škodni sklad ter odškodninski urad, predmet dodatnega revizijskega pregleda, ki obsega preveritev:

- a) usklajenosti letnih računovodskih izkazov za namen poročanja AZN iz 16. člena Sklepa o letnem poročilu;
- b) pravilnosti in popolnosti pojasnil k letnim računovodskim izkazom za namen poročanja AZN iz 17. člena Sklepa o letnem poročilu; ter
- c) usklajenosti pojasnil iz točke b) tega člena z letnimi računovodskimi izkazi za namen poročanja AZN.

Revizorjeva naloga je, da na podlagi dodatnega revizijskega pregleda sestavi dodatno revizorjevo poročilo, ki vključuje navedbo ugotovitev pri revizijskem pregledu, vključno z navedbo morebitnih nepravilnosti in pomanjkljivosti.

Agencija je v zvezi s tem izdala mnenje, ki ga je objavila 29. 2. 2024, v katerem navaja, da se dodatni revizijski pregled iz 15. člena Sklepa opravi v skladu s prenovljenim Mednarodnim standardom sorodnih storitev 4400 – Posli opravljanja dogovorjenih postopkov, pri čemer se revizijska družba z naročnikom dogovori za izvedbo postopkov, ki so predlagani v mnenju.

PRIPRAVA USMERITEV REVIZORJEM ZA DAJANJE ZAGOTOVIL O POROČANJU O TRAJNOSTNOSTI ZA RAČUNOVODSKE IZKAZE 2023

Na evropski ravni je bila sprejeta Direktiva (EU) 2022/2464 (v nadaljevanju CSRD), s katero je Evropska komisija izpolnila svojo zavezo iz Evropskega Zelenega dogovora, da bo pregledala določbe o nefinančnem poročanju iz Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta. Njen cilj je do leta 2050 preoblikovati Unijo v sodobno, z viri gospodarno in konkurenčno gospodarstvo brez neto emisij toplogrednih plinov. Cilj je tudi zavarovati, ohraniti in poživiti naravni kapital Unije ter zaščititi zdravje in dobrobit državljanov Unije pred nevarnostmi in vplivi, ki izhajajo iz okolja. S sprejemom CSRD so se začele nacionalne zakonodaje intenzivno dopolnjevati z zahtevami po poročanju o trajnostnosti, kar je imelo za posledico razkrivanje trajnostnih informacij v poslovnih poročilih nekaterih družb, prav tako pa zahtevo po revizorjevih zagotovilih, da so razkrite informacije pravilne.

Ker so želele biti gospodarske družbe pripravljene na prihajajoče zahteve v poslovnem letu 2024, se je na revizijskem trgu že v letu 2023 zaznalo povečano povpraševanje po storitvah dajanja zagotovil o trajnostnih informacijah. Ker nova pravila dajanja zagotovil o trajnostnosti še niso bila sprejeta, je bilo treba spoštovati trenutno veljavna pravila revidiranja, zato je Agencija s posebnim mnenjem revizijske družbe, ki so sprejemale posel dajanja zagotovil o trajnostnosti že za poslovno leto 2023, opozorila na pravila in zahteve zakonodaje, ki jih je bilo treba spoštovati, ter tudi na vsa tveganja, ki so povezana s sprejemom takih poslov.

Mnenje Agencije je bilo objavljeno na spletnih straneh 20. 2. 2024.

PRAVOČASNA PRIPRAVA IN USKLADITEV INTERNIH AKTOV AGENCIJE S SPREMENBAMI ZAKONODAJE

ZRev-2C v 65. členu določa šestmesečni rok, da Agencija izda predpis iz novega 48.a člena zakona, to je predpis, ki ureja izobraževanje za dajanje zagotovil o trajnostnosti in isti rok za uskladitev predpisov iz spremenjenega 48., 49. in 50. člena zakona, to so členi, ki urejajo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. V tretjem odstavku 65. člena ZRev-2C pa je določen trimesečen rok za izdajo predpisa iz 64. člena ZRev-2C, to je pravilnika, ki ureja način pridobitve dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti v prehodnem obdobju z udeležbo na dodatnem izobraževanju.

Novela ZRev-2C je začela veljati 19. 10. 2024, torej sta roka, ki ju določa zakon za sprejem predpisov 19. 1. 2025 in 19. 4. 2025.

Agencija je pravočasno, dne 12. 11. 2024 sprejela Pravilnik o načinu pridobitve dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti v prehodnem obdobju z udeležbo na dodatnem izobraževanju, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 96/24 in začel veljati dne 16. 11. 2024.

Predloga pravilnikov, s katerima bo urejeno področje iz 48., 48.a, 49. in 50. člena zakona, torej pravilnik, ki ureja osnovno izobraževanje, ki je podlaga za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti ter pravilnik, ki bo urejal stalno dodatno izobraževanje, sta bila

v letu 2024 pripravljena, nista pa bila še sprejeta, ker pa je rok za izdajo oziroma uskladitev 19. 4. 2025, rok v letu 2024 še ni potekel.

Poleg navedenih pa so bili v letu 2024 z noveliranim ZRev-2 usklajeni:

- Tarifa o taksah in nadomestilih Agencije za javni nadzor nad revidiranjem, katere spremembo je Agencija sprejela dne 22. 10. 2024, Vlada RS je k njej podala soglasje dne 12. 12. 2024, objavljena je bila v Uradnem listu RS št. 106/24 in je začela veljati dne 14. 12. 2024;
- Pravilnik o registrih Agencije za javni nadzor nad revidiranjem, ki je bil sprejet 12. 11. 2024, objavljen je bil v Uradnem listu RS št. 96/24 in začel veljati dne 16. 11. 2024;
- Pravilnik o poročanju revizijskih družb, ki je bil sprejet 17. 12. 2024, objavljen je bil v Uradnem listu RS št. 110/24 in začel veljati dne 24. 12. 2024.

S tem so bili z Načrtom dela za leto 2024 zastavljeni cilji doseženi v celoti.

5.2.2 Učinkovito izvajanje nadzorov

Aktivno in ciljno usmerjeno delovanje Agencije se med drugim kaže v izboljšanju kvalitete dela subjektov nadzora, posledično se povečuje zaupanje v računovodske izkaze podjetij, s tem pa tudi zaupanje javnosti, vlagateljev in drugih deležnikov v obvezno računovodsko poročanje ter delo revizorjev v najširšem pomenu.

Kakovost revizije je ključni dejavnik zaupanja v finančni in gospodarski sistem vsake države, rezultati regulativnih nadzorov pa predstavljajo kazalnik te kakovosti.

Nadzor nad zakonitostjo in kakovostjo dela revizijskih družb se praviloma opravlja tako, da so revizijske družbe, ki izvajajo obvezne revizije SJI, nadzirane najmanj vsaka tri leta, ostale revizijske družbe pa najmanj vsakih šest let. Letno število nadzorov je odvisno od velikosti in zahtevnosti delovanja posameznih revizijskih družb. To vključuje tudi neposredne nadzore nad ključnimi revizijskimi partnerji, ki so glavni odgovorni za izvajanje posameznih revizij in podpis poročil.

5.2.3 Redni nadzori

Agencija je v letu 2024 izvajala redne nadzore nad kakovostjo dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev skladno z določbami Uredbe, ki določa posebne zahteve za revizorje SJI ter določbami ZRev-2.

Nadzori so zajemali pregled sistema upravljanja kakovosti revizijskih družb in pregled izbranih revizijskih poslov, s ciljem preverjanja skladnosti dela pooblaščenih revizorjev s pravili revidiranja.

Na podlagi posameznega izvedenega nadzora Agencija pripravi Poročilo o nadzoru nad zakonitostjo in kakovostjo dela revizijske družbe, ki vključuje ugotovitve v zvezi z upravljanjem kakovosti revizijske družbe ter skladnosti dela posameznih pooblaščenih revizorjev. Poleg tega vsak pooblaščen revizor, ki je bil predmet nadzora, prejme Poročilo o nadzoru nad zakonitostjo in kakovostjo njegovega dela.

Poročila o nadzoru podajajo ugotovitve o dejanskem stanju upravljanja kakovosti revizijskih družb ter delu ključnih revizijskih partnerjev, vključno s pojasnili o zahtevah in pravilih, ki jih morajo revizijske družbe in ključni revizijski partnerji spoštovati. Ugotovitve iz opravljenega nadzora praviloma izpostavljajo pomembne pomanjkljivosti subjekta nadzora pri izpolnjevanju zahtev ZRev-2, Uredbe, MSR oziroma drugih predpisov. Te ugotovitve so razdeljene na pomembne ugotovitve in ugotovitve, pri čemer vse služijo kot priporočila za izboljšanje kakovosti dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev.

Poročila vsebujejo tudi oceno Agencije o skladnosti dela revizijskih družb oziroma pooblaščenega revizorja z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami.

Spodnja Tabela prikazuje ocene skladnosti in kriterije za uvrstitev revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev v posamezno oceno.

Ocene skladnosti temeljijo na objektivnih kriterijih, ki so prikazani v spodnji tabeli, in omogočajo razvrstitev nadzorovanih subjektov v ustrezne kategorije glede na njihovo skladnost z veljavnimi zakonskimi zahtevami oz. pravili revidiranja.

Tabela 5:

Ocene skladnosti
dela revizijskih
družb in
pooblaščenih
revizorjev

Ocena skladnosti	Nadzor nad revizijskimi družbami	Nadzor nad pooblaščenimi revizorji
Dobro	minimalno število ugotovitev	minimalno število ugotovitev
	revizijska družba zagotavlja skladnost poslovanja na celotnem področju obvladovanja kakovosti in z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami.	pooblaščen revizor je kvalitetno opravil revizijo in zagotovil skladnost z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami.
Zadovoljivo	minimalno število pomembnih ugotovitev in manjše število drugih ugotovitev, ki pa so take narave, da so potrebne manjše izboljšave	minimalno število pomembnih ugotovitev in manjše število drugih ugotovitev, ki pa so take narave, da so potrebne manjše izboljšave
Potrebne manjše izboljšave	revizijska družba zagotavlja skladnost poslovanja z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami na večjem delu obvladovanja kakovosti	pooblaščen revizor je zadovoljivo opravil revizijo in zagotovil skladnost z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami
Delno nezadovoljivo	manjše število pomembnih ugotovitev in večje število drugih ugotovitev, ki so take narave, da so potrebne izboljšave	manjše število pomembnih ugotovitev in večje število drugih ugotovitev, ki so take narave, da so potrebne izboljšave
Potrebne izboljšave PRESOJA ZA UKREP NADZORA	revizijska družba na določenih področjih obvladovanja kakovosti ne zagotavlja ustrezne kakovosti in skladnosti poslovanja z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami	presoja Agencije, ali je pooblaščen revizor zagotovil ustrezno kakovost in skladnost z veljavnimi zahtevami in zakonskimi, ali ne
Nezadovoljivo	večje število pomembnih in drugih ugotovitev, ki so take narave, da so potrebne pomembne izboljšave	večje število pomembnih in drugih ugotovitev, ki so take narave, da so potrebne pomembne izboljšave
Potrebne pomembne izboljšave PREDLOG ZA UKREP NADZORA	revizijska družba ne zagotavlja ustrezne kakovosti in skladnosti poslovanja z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami	pooblaščen revizor ni zagotovil ustrezne kakovosti in skladnosti z veljavnimi zahtevami in zakonskimi podlagami

NADZORI NAD REVIZIJSKIMI DRUŽBAMI, KI REVIDIRAJO SJI

Skladno s 74. členom ZRev-2 se nadzor revizijskih družb, ki izvajajo revizije SJI, izvaja najmanj vsaka tri leta.

Agencija kvartalno zagotavlja pripravo in objavo informativnega seznama SJI. Seznam družb, ki so SJI, in njihovi revizorji računovodskih izkazov služijo Agenciji (vsako leto ob načrtovanju dela za naslednje leto) kot podlaga, katere revizijske družbe so tiste, ki so kot revizorji SJI vključene v (najmanj) 3-letni nadzorniški cikel.

Na podlagi informativnih seznamov SJI in podatkov iz poročanja revizijskih družb je v letu 2024 15 revizijskih družb revidiralo računovodske izkaze družb SJI (za poslovno leto 2023). Te revizijske družbe so bile ob pripravi načrta dela za leto 2024 upoštevane kot revizorji SJI, ki morajo biti upoštevane v 3-letni nadzorniški cikel.

Zastavljeni cilji za leto 2024 izhajajo iz spodnje preglednice:

Tabela 6:

Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom nad revizijskimi družbami, ki revidirajo SJI

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Izvajanje nadzora nad zakonitostjo in kakovostjo dela revizijskih družb, ki revidirajo subjekte javnega interesa (4 nadzori)	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Izvajanje nadzora nad zakonitostjo in kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev (13 nadzorov)	31. 12. 2024	Cilj presežen

Agencija je v letu 2024, skladno z zahtevami Uredbe in ZRev-2 in z letnim načrtom dela, opravljala nadzor nad kakovostjo dela štirih revizijskih družb, ki revidirajo SJI, in sicer:

- BDO Revizija d. o. o.
- BM VERITAS REVIZIJA d. o. o.
- ERNST & YOUNG d. o. o.
- REVIDICOM d. o. o.

V okviru teh revizijskih družb je Agencija v letu 2024 opravljala nadzor nad 14 pooblaščenimi revizorji, s čimer je preseгла zastavljeni cilj.

NADZORI NAD REVIZIJSKIMI DRUŽBAMI, KI NE REVIDIRAJO SJI

Agencija je v letu 2024, skladno z zahtevami ZRev-2, opravljala nadzor nad kakovostjo dela štirih revizijskih družb, ki ne revidirajo SJI.

Zastavljeni cilji za leto 2024 izhajajo iz spodnje preglednice:

Tabela 7:

Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom nad revizijskimi družbami, ki ne revidirajo SJI

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Izvajanje nadzora nad zakonitostjo in kakovostjo dela revizijskih družb (4 nadzori)	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Izvajanje nadzora nad zakonitostjo in kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev (7 nadzorov)	31. 12. 2024	Cilj presežen

V letu 2024 je Agencija izvedla nadzor nad naslednjimi revizijskimi družbami:

- AUDIT & CO d. o. o.
- BGS - REVIZIJA d. o. o.
- PLUS REVIZIJA d. o. o.
- PRIME AUDIT, d. o. o.

V okviru teh revizijskih družb je Agencija opravljala nadzor nad sedmimi pooblaščenimi revizorji, v skladu z načrtom dela.

NADZOR NA PODLAGI ZAZNANIH TVEGANJ

Agencija je tudi v letu 2024, skladno z zahtevami ZRev-2, izvajala nadzor nad kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev, pri katerih je na podlagi analize tveganj zaznala povečano tveganje, skladno z upoštevanjem določb Metodologije izbora subjektov in predmetov nadzora Agencije, ki predstavlja usmeritve v povezavi z izborom revizijskih družb, revizijskih spisov ter področij v sklopu izbranih revizijskih spisov za izvedbo rednega nadzora kakovosti revidiranja.

V letu 2024 je Agencija tako opravljala nadzor nad kakovostjo dela dveh pooblaščenih revizorjev.

Zastavljeni cilji za leto 2024 izhajajo iz spodnje preglednice:

Tabela 8:

Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom na podlagi zaznanih tveganj

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Izvajanje nadzora nad zakonitostjo in kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev na podlagi zaznanih tveganj (2 nadzora)	31. 12. 2024	Cilj dosežen

Agencija pri opravljanju nadzora na podlagi zaznanih tveganj upošteva enake zahteve za izvajanje nadzora kot v rednih nadzorih.

REZULTATI OPRAVLJENIH NADZOROV V LETU 2024

V letu 2024 je Agencija opravljala redni nadzor nad osmimi revizijskimi družbami (od tega ena iz t.i. skupine BIG 4).

Kot je razvidno iz spodnje tabele, je bilo na podlagi opravljenih nadzorov skupaj 33 ugotovitev, od tega 10 pomembnih, pri čemer je treba opozoriti, da rezultati nadzora pri dveh revizijskih družbah še niso upoštevani v tabeli.

Tabela 9:

Rezultati opravljenih nadzorov nad revizijskimi družbami

Revizijska družba	Pomembne ugotovitve	Ugotovitve	Skupaj	Ukrep / Ocena skladnosti
Revizijska družba 1	3	3	6	-
Revizijska družba 2	2	6	8	Odredba
Revizijska družba 3	2	3	5	-
Revizijska družba 4	1	6	7	-
Revizijska družba 5	1	4	5	-
Revizijska družba 6	1	1	2	-
Revizijska družba 7	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Revizijska družba 8	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Skupaj	10	23	33	

Št. ugotovitev / RD 2024	1,7	3,8	5,5
Št. ugotovitev / RD 2023	1,4	2,7	4,1
Št. ugotovitev / RD 2022	4,2	3,2	7,3
Št. ugotovitev / RD 2021	3,7	3,4	7,1
Št. ugotovitev / RD 2020	3,3	4,0	7,3

Povprečno število pomembnih ugotovitev in ugotovitev na ravni revizijske družbe se je nekoliko povečalo glede na prejšnje leto.

V letu 2024 je Agencija opravljala nadzor nad 21 pooblaščenimi revizorji.

Kot je razvidno iz spodnje tabele, je bilo na podlagi opravljenih nadzorov skupaj 103 ugotovitev, od tega 31 pomembnih, pri čemer je treba opozoriti, da rezultati nadzora pri osmih pooblaščenih revizorjih še niso upoštevani v tabeli.

Tabela 10:

Rezultati opravljenih nadzorov nad pooblaščenimi revizorji

Revizijska družba	Pomembne ugotovitve	Ugotovitve	Skupaj	Ukrep / Ocena skladnosti
Pooblaščen revizor 1	6	8	14	Postopek v teku
Pooblaščen revizor 2	6	5	11	-
Pooblaščen revizor 3	4	8	12	-
Pooblaščen revizor 4	4	6	10	-
Pooblaščen revizor 5	3	6	9	-
Pooblaščen revizor 6	2	5	7	-
Pooblaščen revizor 7	2	5	7	-
Pooblaščen revizor 8	2	3	5	-
Pooblaščen revizor 9	1	7	8	-
Pooblaščen revizor 10	1	3	4	-
Pooblaščen revizor 11	-	7	7	-
Pooblaščen revizor 12	-	5	5	-
Pooblaščen revizor 13	-	4	4	-
Pooblaščen revizor 14	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Pooblaščen revizor 15	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Pooblaščen revizor 16	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Pooblaščen revizor 17	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Pooblaščen revizor 18	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Pooblaščen revizor 19	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Pooblaščen revizor 20	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Pooblaščen revizor 21	Nadzor na dan 31. 12. 2024 še ni bil v celoti zaključen			
Skupaj	31	72	103	

Št. ugotovitev / PR 2024	2,4	5,5	7,9
Št. ugotovitev / PR 2023	2,1	4,9	7,0
Št. ugotovitev / PR 2022	2,0	4,5	6,5
Št. ugotovitev / PR 2021	3,5	6,6	10,1
Št. ugotovitev / PR 2020	4,6	6,2	10,8

Povprečno število tako pomembnih kot drugih ugotovitev na ravni nadzora nad delom pooblaščenih revizorjev je podobno kot v preteklem letu, gre za minimalno povečanje.

Čeprav si Agencija prizadeva spodbujati kakovost revidiranja v Sloveniji, je pomembno razumeti, da kakovost revizije v revizijskih družbah ostaja odgovornost njihovega vodstva.

Novi standardi upravljanja kakovosti kot taki zahtevajo trdno vodstvo za vzpostavitev politik in postopkov, ki so zasnovani za spodbujanje notranje kulture in načel dobrega upravljanja, ki priznavajo pomen kakovosti revizije in so dobra osnova za poslovno strategijo revizijske družbe, kjer mora veljati prevladujoča zahteva po doseganju kakovosti pri vseh revizijah, ki jih izvajajo, vključno z zagotavljanjem, da komercialni dejavniki ne prevladajo nad zavezanostjo h kakovosti opravljenega dela.

Agencija mora, kot regulator in nadzornik revizijskega trga, sprejeti ustrezne ukrepe nadzora, kot ji nalaga zakon, vendar so rezultati nadzora nad kakovostjo revidiranja v prvi vrsti kazalnik, katera izobraževanja pooblaščenih revizorji še potrebujejo.

Agencija mora v skladu z ZRev-2 enkrat letno sestaviti poročilo o nadzoru sistema zagotavljanja kakovosti revidiranja. Poročilo o delu Agencije za javni nadzor nad revidiranjem v obdobju 2023/2024 je na voljo na spletnih straneh Agencije, več o poročilu je zapisano tudi v točki 5.2.7.

5.2.4 Tematski pregledi posameznih področij Uredbe in ZRev-2

Agencija si je v letu 2024 zastavila cilja, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 11:
Realizacija ciljev
glede tematskih
pregledov
posameznih
področij Uredbe in
ZRev-2

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Opravljen »Analiza izvajanja pogodb o revidiranju računovodskih izkazov poslovnih let od 2019 do 2022« in na podlagi ugotovitev podana priporočila in usmeritve revizijskim družbam	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Opravljen pregled vzpostavljenih sistemov upravljanja kakovosti na področju zagotavljanja virov za izvajanje revidiranja skladno z MSUK 1	31. 12. 2024	Cilj dosežen

Poleg izvedbe v preglednici navedenih tematskih nadzorov, je Agencija v zvezi z drugim ciljem (glej točko 5.4.4) pridobila strategije revizijskih družb v zvezi z upravljanjem s človeškimi viri (pridobivanja, usposabljanja in zadrževanja talentov oz. revizijskega osebja). Ker pa so strategije revizijskih družb vsebovale veliko število različnih vidov, kako naj bi se revizijske družbe lotevale tega problemskega področja, se je Agencija odločila, da podrobno analizira strategije in dodatno opravi in pripravi poročilo o tematskem nadzoru tega področja.

Agencija je tako opravila še tematski nadzor »Strategija zadrževanja zaposlenih – Analiza rezultatov ankete, izvedene med revizijskimi družbami«, kjer je bil poudarek na pregledu politik in ukrepov revizijskih družb za zmanjšanje fluktuacije, izboljšanje zadovoljstva zaposlenih ter identifikaciji predlogov za izboljšanje strategij za ohranjanje kadra. Glavne ugotovitve treh tematskih nadzorov so opisane v nadaljevanju.

Agencija je torej v letu 2024 opravila tri tematske nadzore, s tem pa je cilj, opredeljen v načrtu dela za leto 2024, glede tematskih pregledov posameznih področij Uredbe in ZRev-2, presegla.

S tem se Agencija pravočasno in preventivno odziva na aktualne izzive v revizijski dejavnosti ter prispeva k dvigu kakovosti upravljanja kakovosti v revizijskih družbah in revidiranja.

ANALIZA IZVAJANJA POGODB O REVIDIRANJU RAČUNOVODSKIH IZKAZOV POSLOVNIH LET OD 2019 DO 2022

V skladu z letnim načrtom dela je Agencija, z namenom analize poročanih podatkov s strani revizijskih družb v okviru mesečnega poročanja, v obdobju oktober - december 2024 izvedla navedeni tematski pregled.

V okviru tematskega pregleda je Agencija analizirala ključne podatke, ki jih revizijske družbe mesečno poročajo Agenciji in ki jih Agencija pri svojem delu med drugim uporablja za namen:

- spremljanja sklepanja pogodb o poslih revidiranja;
- spremljanja stanja dokončnosti poslov revidiranja;
- priprav na nadzor nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji;
- analiz tveganja in drugo.

Za ta namen je Agencija, kot ključne podatke in s tem analize v okviru tematskega pregleda izvedla naslednje analize:

- vključenost ocenjevalcev kakovosti posla;
- uporaba revizorjevega veščaka pri revizijah;
- revizorjeva poročila (mnenja);
- načrtovane in dejanske ure;
- pogodbene cene;
- obremenjenost ključnih revizijskih partnerjev (KRP);
- prihodki in stroški dela revizijskih družb.

Izvedene analize in ugotovitve na podlagi izvedenih analiz bo Agencija uporabila pri izvajanju rednih nadzorov nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji.

Agencija kot najbolj problematične ocenjuje naslednje ugotovitve (navedeno po analiziranih področjih):

- Vključenost ocenjevalcev kakovosti posla - Agencija je na podlagi analize zaznala majhno vključenost ocenjevalcev kakovosti posla v revizije računovodskih izkazov družb, ki niso SJL ter druge posle revidiranja.
- Uporaba revizorjevega veščaka pri revizijah - glede uporabe revizorjevega veščaka je bilo ugotovljeno, da veščake uporabljajo v veliki večini samo velike revizijske družbe (predvsem BIG 4), medtem ko druge revizijske družbe veščakov praktično ne uporabljajo. Agencija ugotavlja, da je problematična predvsem neuporaba veščakov s področja IT in ocenjevanja vrednosti.
- Revizorjeva poročila (mnenja) - analiza revizorjevih poročil je pokazala, da je velik obseg revizorjevih poročil izdan v mesecu juliju in avgustu in celo kasneje (september- december), ter da se vedno več revizorjevih poročil izdaja kasneje.
- Načrtovane in dejanske ure - pri pregledu načrtovanih in dejansko porabljenih ur je bilo pri večini revizijskih družb ugotovljeno veliko odstopanje načrtovanih in dejansko porabljenih ur od za kakovostno izvajanje revizij priporočenih ur za srednje in velike družbe.
- Cene revizij računovodskih izkazov - izvedena analiza cen je pokazala nižanje cen v določenih primerih, z namenom pridobitve posla. Poleg tega je pokazala tudi veliko razliko med cenami poslov revidiranja med BIG 4 in ostalimi revizijskimi družbami.
- Obremenjenosti ključnih revizijskih partnerjev (KRP) - Agencija na podlagi izvedene analize števila porabljenih ur in projektov, ki jih obvladuje posamezen pooblaščen revizor kot ključni revizijski partner, ugotavlja zelo veliko obremenjenost določenih pooblaščenih revizorjev, ki nastopajo v vlogi ključnih revizijskih partnerjev in s tem tveganje za kakovost izvedenih poslov.
- Prihodki in stroški dela revizijskih družb - pri analiziranju prihodkov in stroškov dela revizijskih družb je bilo ugotovljeno, da se, ne glede na pomembno povečanje prihodkov revizijskih družb v zadnjih treh poslovnih letih, to izboljšanje poslovanja revizijskih družb ne odraža tudi v višjih stroških dela, kar bi bil dober pokazatelj skrbi za zaposlene in s tem izboljšanje kadrovske problematike, ki je velik problem revizijskega trga.

Ugotovitve na podlagi izvedenih analiz bo Agencija uporabila pri izvajanju rednih nadzorov nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji, pri načrtovanju in usmerjanju nadzorov v prihodnjih letih ter pri načrtovanju potrebe po morebitnih dodatnih pojasnilih oziroma okrožnicah Agencije.

VZPOSTAVLJENI SISTEMI UPRAVLJANJA KAKOVOSTI NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA IZVAJANJE REVIDIRANJA SKLADNO Z MSUK 1

Agencija je v letu 2024 izvedla tematski nadzor, osredotočen na sisteme upravljanja kakovosti revizijskih družb v povezavi z zagotavljanjem virov (človeških, tehnoloških, intelektualnih in ponudnikov storitev) za izvajanje revizijskih storitev v skladu z zahtevami MSUK 1. Nadzor je vključeval 24 revizijskih družb različnih velikosti, med njimi tudi slovenske t.i. BIG 8 in družbe, vključene v mreže.

Revizijske družbe so poročale o svojih ciljnih kakovosti, zaznanih tveganjih in ukrepih za obvladovanje teh tveganj. Poseben poudarek je bil namenjen človeškim virom, vključno s sistemi nagrajevanja, ocenjevanja in usposabljanja, tehnološkim virom, kot so IT oddelki in politiki uporabe tehnologije ter intelektualnim virom, vključno z uvajanjem umetne inteligence v revizijske procese. Poleg tega je nadzor obravnaval sodelovanje z zunanjimi ponudniki storitev pri zagotavljanju ključnih virov.

Zaključki nadzora so pokazali razlike v določitvi ciljev kakovosti, zaznavanju tveganj in sistematičnosti kontrol zlasti pri človeških virih. Identificirana je bila potreba po izboljšavah pri dokumentiranju ocenjevanja zaposlenih, uvajanju sistemov nagrajevanja in sankcioniranja ter zagotavljanju usposabljanja za vse zaposlene. Pri tehnoloških virih so bile izpostavljene pomanjkljivosti pri vzdrževanju IT sistemov in načrtovanju sistemov za obnovo po katastrofi. Na področju intelektualnih virov je bil poudarjen pomen priprave na vključevanje umetne inteligence v revizijske procese, medtem ko bo pri ponudnikih storitev potrebna večja skrb za skladnost njihovih praks z regulatornimi zahtevami.

Nadzor je potrdil potrebo po krepitvi upravljanja virov v revizijskih družbah in razjasnil ključna področja za nadaljnje aktivnosti Agencije.

STRATEGIJA ZADRŽEVANJA ZAPOSLENIH

Agencija je v letu 2024 izvedla tudi tematski nadzor, namenjen proučitvi strategij za zadrževanje zaposlenih v slovenskih revizijskih družbah. V sklopu nadzora je bila izvedena anketa, ki je omogočila vpogled v prakse revizijskih družb pri obravnavi izzivov, povezanih s fluktuacijo zaposlenih ter v strategije za izboljšanje zadovoljstva in ohranjanje kadra. Anketa je prav tako omogočila vpogled v razlike med manjšimi in večjimi družbami ter v primerjave med družbami, ki so del mreže, in tistimi, ki delujejo »samostojno«.

V raziskavo je bilo vključenih 25 revizijskih družb, ki so odgovarjale na vprašanja o fluktuaciji zaposlenih, strategijah zadrževanja kadra ter dodatnih ugodnostih za zaposlene. Analiza je pokazala, da večina revizijskih družb beleži nizke stopnje fluktuacije, vendar so bile razlike bolj izrazite v večjih revizijskih družbah in revizijskih družbah, ki so del mreže. Fluktuacija je bila najpogosteje povezana z razlogi kot so odhod iz stroke, prevelike delovne obremenitve in težave pri usklajevanju poklicnega ter zasebnega življenja, kot tudi nezadovoljstvo z osnovno plačo. Te ugotovitve kažejo na potrebo po celovitih strategijah, ki naslavlajo ključne izzive, kot so izboljšanje delovnih pogojev, jasne možnosti napredovanja in uravnoteženje delovnega časa.

Agencija je ugotovila, da večina revizijskih družb še nima formalno sprejetih strategij zadrževanja zaposlenih. Kar 19 družb jih še ni uvedlo, medtem ko so štiri revizijske družbe v fazi priprave strategije. Kljub temu revizijske družbe izvajajo različne posamezne ukrepe kot so fleksibilen delovni čas, konkurenčne plače, možnosti napredovanja in dodatna izobraževanja. Ti ukrepi so pogosto osredotočeni na kratkoročne rešitve, zaradi česar pomanjkanje celovitih strategij predstavlja izziv pri dolgoročnem obvladovanju kadrovskega potreb, zlasti za večje družbe.

Agencija je s tematskim nadzorom pridobila poglobljen vpogled v trenutne izzive in prakse slovenskih revizijskih družb, ki so ključnega pomena za izboljšanje delovnih pogojev in večjo privlačnost poklica pooblaščenega revizorja. Pridobljeni podatki bodo služili kot podlaga za nadaljnje aktivnosti, usmerjene v reševanje kadrovskega primanjkljaja in krepitev kakovosti revizijskega poklica.

5.2.5 Preiskave

Zastavljeni cilji Agencije na področju preiskav za leto 2024 izhajajo iz spodnje preglednice:

Tabela 12:
Realizacija
ciljev v zvezi s
preiskavami

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Pregled domnevnih nepravilnosti in zbiranje dodatnih informacij na podlagi prejetih prijav (90 % predhodnih pregledov začeti v roku 60 dni od prejema prijave)	31. 12. 2024	Cilj presežen

V letu 2024 je Agencija prejela tri prijave zoper delo subjektov nadzora, in sicer sta se dve prijavi nanašali na revizijski družbi oz. pooblaščen revizorja, medtem ko se je ena prijava nanašala tako na revizijsko družbo oz. pooblaščenega revizorja kot tudi na pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

Agencija prejete prijave v zvezi z delom revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev prouči ter v primeru utemeljenih razlogov obravnava navedbe iz prijave. Prav tako prouči vse prejete prijave v zvezi z delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ter v primeru utemeljenih razlogov, bodisi samostojno bodisi z odstopom Inštitutu, obravnava navedbe iz prijave.

Agencija se je zavezala k doseganju ažurne obravnave posameznih prijav, in sicer je kot cilj opredelila 90 % delež predhodnih pregledov prijav v roku 60 dni od prejema prijave.

Navedeni cilj je v letu 2024 dosegla oz. presegla, saj je obravnavala prejete prijave v zadanem roku v 100 % deležu.

5.2.6 Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti

Agencija skladno s prvim odstavkom 33. člena ZRev-2 opravlja javni nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih k obvezni reviziji.

V letu 2024 je Agencija nadaljevala z izvajanjem nadzora nad kakovostjo dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v sodelovanju z Inštitutom, ki ima glavno vlogo pri izvajanju neposrednih nadzorov. Inštitut je nadzore v letu 2024 opravljal na podlagi Načrta nadzora nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti za leto 2024, ki ga je na podlagi 5. alineje prvega odstavka 16. člena ZRev-2 in 4. točke 15. člena Statuta Inštituta (Uradni list RS, št. 68/19) sprejel Strokovni svet Inštituta, na seji dne 5. 9. 2023.

Po zaključku posameznega nadzora Inštitut nadzorno dokumentacijo, vključno z zapisniki, pripombami nanje in strokovnimi mnenji strokovnega sveta Inštituta, posreduje Agenciji. Agencija v 60 dneh po prejemu nadzornih spisov pregleda vso predloženo dokumentacijo, ne glede na to, ali so bile ugotovljene pomembne nepravilnosti ali ne. Če strokovne službe Agencije ugotovijo nepravilnosti ali kršitve pravil ocenjevanja vrednosti, strokovni svet Agencije sproži postopek za izrek ukrepa nadzora.

Za leto 2024 si je Agencija zastavila cilj, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 13:
Realizacija
ciljev v zvezi z
nadzorom nad
pooblaščenimi
ocenjevalci
vrednosti

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Opravljen pregled nadzorne dokumentacije v zvezi z opravljenim nadzorom nad kakovostjo dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti (Izvedba pregleda v roku 60 dni od prejema dokumentacije)	31. 12. 2024	Cilj presežen

Agencija je v letu 2024 prejela nadzorno dokumentacijo v zvezi s pregledom nad 18 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti (13 iz načrta dela Inštituta za leto 2024 in pet iz načrta dela Inštituta za leto 2023). Na podlagi pregleda nadzorne dokumentacije je Agencija, zaradi suma kršitev pravil ocenjevanja vrednosti, v treh primerih začela postopek za izrek ukrepa nadzora opomina (za dva pooblaščenca ocenjevalca vrednosti iz načrta dela Inštituta za leto 2024 in enega iz načrta dela Inštituta za leto 2023), v enem primeru pa začela postopek za odvzem dovoljenja (pooblaščenca ocenjevalca vrednosti iz načrta dela Inštituta za leto 2023).

Za preostalih devet pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, vključenih v Načrt nadzora nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti za leto 2024, Agencija do priprave tega letnega poročila še ni prejela nadzornih spisov s strani Inštituta.

Agencija je skladno z zastavljenimi cilji opravila pregled nadzorne dokumentacije v zvezi z opravljenim nadzorom nad kakovostjo dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v roku 60 dni od prejema nadzorne dokumentacije s strani Inštituta, in sicer v deležu 100 %, s čimer je presegla zastavljeni cilj, ki je bil 90 % delež pregledov v postavljenem roku.

5.2.7 Priprava poročila o stanju revizijskega trga

Za leto 2024 si je Agencija zastavila cilj, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 14:

Realizacija ciljev
v zvezi s pripravo
poročila o stanju
revizijskega trga

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Objava Poročila o delu Agencije za javni nadzor nad revidiranjem v obdobju 2023/2024	31. 12. 2024	Cilj dosežen

Agencija je v letu 2024, že tretje leto zapored, opravila sistemski pregled in objavila poročilo o delu Agencije za obdobje 2023/2024. Poročilo predstavlja celovit pogled na delo Agencije v obravnavanem obdobju ter revizijski trg v Sloveniji, poleg tega pa so v njem podrobno predstavljena še naslednja področja:

- Pristojnosti in naloge Agencije glede revizijskih družb, delom pooblaščenih revizorjev, drugih subjektov nadzora in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti;
- Revizijski trg v Republiki Sloveniji;
- Nadzorniški pristop nad poslovanjem revizijskih družb, delom pooblaščenih revizorjev, ocenjevalcev vrednosti in drugimi subjekti nadzora;
- Rezultati iz opravljenega nadzora nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti;
- Ugotovitve in sankcije v nadzorniški sezoni 2023/2024;
- Izrečeni ukrepi v obdobju 2023/2024.

Povzetek bistvenih ugotovitev poročila je v nadaljevanju.

Iz analize trga izhaja, da celotni prihodki revizijskih družb pomembno naraščajo v zadnjih dveh letih, na kar je bistveno prispevalo priporočilo oziroma opozorilo Agencije glede zagotavljanja potrebne kakovosti revizijskih storitev, in sicer preko načrtovanja in doseganja minimalno zadostnih ur revidiranja glede na vrsto revidiranega subjekta. Celotni prihodki revizijskih družb so se v letu 2023 povečali za 21 % glede na leto 2022 (v letu 2022 13 % glede na leto 2021).

Navedeno priporočilo je poleg povečanja prihodkov pozitivno vplivalo tudi na večjo kakovost opravljenih revizij računovodskih izkazov v obravnavanem obdobju, kar je prikazano v nadaljevanju.

Agencija v skladu s svojo metodologijo za nadzor, ki temelji na oceni tveganj, nadzor, tako nad revizijskimi družbami kot pooblaščenimi revizorji, usmeri k revizijskim področjem, ki jih v danem trenutku oceni za bolj tvegana, s čimer se želi čim bolj osredotočiti oziroma približati trenutnim razmeram v gospodarstvu in na revizijskem trgu.

V okviru nadzora nad revizijskimi družbami se je povprečno število pomembnih ugotovitev še malenkostno zmanjšalo glede na preteklo leto (iz 1,8 na 1,6) in se je ustalilo na dokaj nizkem nivoju (še pred dvema letoma je bilo povprečno število pomembnih ugotovitev 4,2).

V preteklih dveh letih (2023 in 2024) so revizijske družbe uvajale sistem upravljanja kakovosti v revizijskih družbah v skladu z MSUK 1. Rezultati nadzorov kažejo, da so se revizijske družbe po večini lotile tega z vso potrebno resnostjo in skrbnostjo, saj praktično ni bilo pomembnih ugotovitev v zvezi s samo vsebino uvedbe novega sistema upravljanja kakovosti. Je pa Agencija podala več priporočil. Prav tako je Agencija v letu 2023 opravila in objavila poročilo o tematskem nadzoru področja, na podlagi katerega so imele tudi revizijske družbe priložnost izboljšati svoje sisteme.

Problematična področja upravljanja kakovosti revizijskih družb pa ostajajo:

- Ocenjevanje tveganj in revizorjevi odzivi (vpliv na vrsto, čas in obseg revizijskih postopkov);
- Priprava, zaključevanje in hramba revizijske dokumentacije;
- Pogodbeno sodelovanje;
- Izpolnjevanje nalog v zvezi z ZPPDFT-2.

V zvezi s problemskimi področji potekajo stalne aktivnosti Agencije, da bi se stanje izboljšalo, kot so načrtovanje izobraževanj za pooblaščen revizorje, tematski nadzori, okrožnice, sestanki z revizijskimi družbami ter druge.

V okviru nadzora nad kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev in pregleda revizijskih spisov se je povprečno število pomembnih ugotovitev prav tako ustalilo na razmeroma nizkem nivoju (1,8). Na področju ugotovitev je pa še vedno nekaj možnosti za izboljšavo (v zadnjem poročilu je znašalo povprečno število ugotovitev na revizijski spis 4,4), čeprav bo to število tudi dolgoročno težko približati povprečju pomembnih ugotovitev.

Druge glavne ugotovitve nadzora nad pooblaščenimi revizorji se iz leta v leto spreminjajo, na prvem pa ostajajo pomanjkljivosti pri revidiranju postavk v računovodskih izkazih (največ pomembnih ugotovitev Agencije se čez leta nanaša na čiste prihodke od prodaje in z njimi povezanimi terjatvami iz poslovanja), stalnica so tudi pomanjkljivosti pri prepoznavanju, ocenjevanju in odzivih na ocenjena tveganja napačne navedbe zaradi prevare in pri revizorjevih poročilih.

Po začetku veljavnosti MSR 315 (prenovljen 2019) se pojavlja tudi več pomembnih ugotovitev v zvezi z informacijskimi sistemi, komuniciranjem in kontrolnim delovanjem, torej z revizorjevimi nalogami ocenjevanja tveganj v zvezi z IT in spoznavanjem in preverjanjem povezanosti z drugimi sistemi in kontrolnim delovanjem IT.

Kljub napredku na področju kakovosti, načrtovanja in navsezadnje cen revizijskih storitev, Agencija vedno bolj zaskrbljujoče ocenjuje situacijo na področju zaposlenih v revizijskih družbah. Kadrovska problematika ostaja pereča in revizijske družbe vedno težje pridobivajo predvsem mlade zaposlene, ki prvič vstopajo na trg revidiranja. Enako problematično je stanje pri pooblaščenih revizorjih. Agencija v naslednjih dveh letih pričakuje še dodaten padec števila pooblaščenih revizorjev, predvsem zaradi upokojitvev. Ugotavljamo, da je poklic revizorja čez leta izgubil pozitivni prizvok, predvsem zaradi velikih obremenitev in nizkih cen revizijskih storitev, zato se Agencija po svojih najboljših močeh, tudi s sodelovanjem z univerzami, trudi za predstavitev poklica kot privlačnega, zanimivega in perspektivnega. Največjo vlogo na tem področju bodo kljub temu morale odigrati revizijske družbe same, s prilagoditvijo mlademu kadru, tako z načinom dela kot s plačami.

Agencija kot nadzorni organ na področju ocenjevanja vrednosti opravlja javni nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v primerih, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih k obvezni reviziji.

Vlogo regulatornega in primarnega nadzornega organa na področju ocenjevanja vrednosti izvaja Inštitut, ki praviloma izvaja redne nadzore nad kakovostjo dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti. Agencija je v primeru ugotovljenih nepravilnosti odgovorna za izrekanje ukrepov.

Poleg opisanih področij delovanja Agencija prejema tudi prijave zoper delo revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, kar pa tudi podrobno razkrije v vsakem letnem poročilu.

Enako tudi sankcioniranje subjektov nadzora.

Poročilo o delu Agencije za javni nadzor nad revidiranjem v obdobju 2023/2024 je objavljeno na spletnih straneh Agencije ([Poročilo](#)).

5.2.8 Nadzor nad poročili o preglednosti revizijskih družb, ki revidirajo SJl

Za leto 2024 si je Agencija zastavila cilj, kot izhaja iz spodnje preglednice, ki je bil v celoti dosežen:

Tabela 15:

Realizacija ciljev v zvezi z nadzorom nad poročili o preglednosti

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Opravljen nadzor nad letnimi poročili o preglednosti revizijskih družb, ki revidirajo SJl (15 nadzorov)	30. 6. 2024	Cilj dosežen

Agencija je v letu 2024 ponovno izvedla tematski pregled objavljenih poročil o preglednosti revizijskih družb. Skladno s 13. členom Uredbe mora revizijska družba, ki izvaja obvezne revizije SJl, na svoji spletni strani vsakoletno objaviti letno poročilo o preglednosti, katere vsebina mora biti skladna z Uredbo.

V tematski pregled 2024 je bilo vključenih 15 revizijskih družb, ki so v zadnjem poslovnem letu, tj. 2023, izvajale obvezne revizije SJl. Z letnimi pregledi objavljenih poročil o preglednosti revizijskih družb Agencija zasleduje predvsem tri glavne cilje, in sicer:

- preveritev pravočasnosti objav poročil o preglednosti na spletnih straneh revizijskih družb;
- pregled ustreznosti in točnosti vsebine objavljenih poročil o preglednosti (vsebinska skladnost z zahtevami 13. člena Uredbe in 79. člena ZRev-2); ter
- ukrepanje ob zaznanih nepravilnostih in kršitvah Uredbe.

V letu 2024 je Agencija, na osnovi tematskega pregleda objavljenih poročil o preglednosti revizijskih družb za leto 2023, prišla do zaključka, da se vsebina samih preglednih poročil revizijskih družb vsako leto izboljšuje ter da vse revizijske družbe načeloma upoštevajo vsa minimalna določila drugega odstavka 13. člena Uredbe.

Tabela 16:

Seznam revizijskih družb, ki so v letu 2024 izvajale revizije SJl (za leto 2023)

Zap. št.	Revizijska družba	% prihodkov SJl glede na celotne prihodke 2023	Povezava do objavljenega poročila o preglednosti (spletna stran revizijske družbe)
1	BDO REVIZIJA d. o. o.***	35,83 %	BDO 2023
2	KPMG SLOVENIJA d. o. o.***	30,23 %	KPMG 2023
3	DELOITTE REVIZIJA d. o. o.	30,09 %	DELOITTE 2023
4	BM VERITAS REVIZIJA d. o. o.	29,90 %	BM VERITAS 2023
5	ERNST & YOUNG d. o. o.*	21,22 %	EY 2023
6	GRANT THORNTON AUDIT d. o. o.	18,52 %	GRANT THORNTON 2023
7	MAZARS d. o. o.**	17,56 %	MAZARS 2023
8	PRICEWATERHOUSECOOPERS d. o. o.*	16,33 %	PWC 2023
9	RESNI d. o. o.	13,64 %	RESNI 2023
10	REVIDICOM d. o. o.	11,51 %	REVIDICOM 2023
11	UHY d. o. o.	8,18 %	UHY 2023
12	LoRev d. o. o.	6,76 %	LoRev 2023
13	AUDITOR REVIZIJSKA DRUŽBA d. o. o. Ptuj	6,03 %	AUDITOR 2023
14	RÖDL & PARTNER d. o. o.	4,99 %	Rödl & Partner 2023
15	ABECEDA - REVIZIJSKA DRUŽBA d. o. o.	3,94 %	ABECEDA 2023

* poslovno leto, ki se je končalo 30. 6.

** poslovno leto, ki se je končalo 31. 8.

*** poslovno leto, ki se je končalo 30. 9.

Kljub vsemu je bilo v sklopu tematskega nadzora ugotovljeno oziroma zaznано, da revizijske družbe zelo različno namenljajo pozornost določenim segmentom v preglednih poročilih, saj se po vsebini in s tem tudi obsežnosti in podrobnosti opisa sistema in politik, ki veljajo v njihovih revizijskih družbah, precej razlikujejo.

Razlike v podajanju informacij in opisov izhajajo predvsem iz različno velikih sistemov (velikost revizijske družbe), kar pa seveda ni pravilo. Skladno s tem se je Agencija v letu 2024 odločila za poudarek na opisu področja, ki se nanaša na izobraževanje, saj je redno in kvalitetno izobraževanje ključ do kvalitetno opravljenega dela in s tem kvalitetno opravljenega posla revidiranja. Agencija je zato v letu 2024 vsem 15 revizijskim družbam posredovala dopis, s katerim jim je predlagala, da v prihodnje pri pripravi poročila o preglednosti večjo pozornost namenijo opisu sistema in politik glede stalnega izobraževanja (*točka (h) drugega odstavka 13. člena Uredbe*), in sicer na način, da bo iz opisa politike izhajalo:

- kolikšno je minimalno število zahtevanih ur dodatnega strokovnega izobraževanja za zaposlene po njihovih strokovnih usposobljenostih;
- kakšna je politika izobraževanja zaposlenih za pridobitev naziva pooblaščen revizor;
- kako in kdo identificira strokovne teme / področja, ki jim je v posameznem letu treba dati poudarek;
- kakšni ukrepi so sprejeti proti zaposlenim, ki ne izpolnjujejo zahtev po dodatnem izobraževanju;
- drugo, kar morebiti velja za njihovo revizijsko družbo.

5.2.9 Licenciranje in preverjanje izpolnjevanja pogojev

Agencija je pristojna za izdajo dovoljenj za opravljanje storitev revidiranja ter za izdajo in podaljševanje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

Tudi letos sta bila zastavljena cilja na tem področju vezana na doseganje ažurnosti pri odločanju o prejetih zahtevah, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 17:
Realizacija
ciljev zvezi z
licenciranjem in
preverjanjem
izpolnjevanja
pogojev

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Odločiti o zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja v dveh mesecih od prejema popolne zahteve (100 % delež odločitev v zastavljenem roku)	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Odločiti o zahtevi za izdajo oziroma podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja v tridesetih dneh od prejema popolne zahteve (100 % delež odločitev v zastavljenem roku)	31. 12. 2024	Cilj dosežen

Agencija je v letu 2024 dvema družbama izdala dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja.

Agencija je v letu 2024 izdala šest dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, od tega je bila ena ponovna izdaja osebi, ki je v preteklosti že imela dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in pet novih dovoljenj.

Agencija je v letu 2024 20 pooblaščenim revizorjem, ki jim je poteklo dovoljenje in so izpolnjevali vse pogoje, za tri leta podaljšala dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

V letu 2025 bo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja poteklo 56 pooblaščenim revizorjem.

Skladno z ZRev-2 mora Agencija odločiti o zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja v dveh mesecih od prejema popolne zahteve, v primeru zahteve za izdajo oziroma podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja pa mora Agencija odločiti v tridesetih dneh od prejema popolne zahteve, kar je bilo določeno tudi kot kazalnik oziroma merilo ciljev, skladno z Načrtom dela Agencije za leto 2024.

Zastavljene cilje je Agencija v celoti dosegla.

5.3 Strateški cilj 2: Zagotavljanje kakovostnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev

5.3.1 Usmerjanje izobraževanj

Bistvenega pomena za strokovno opravljanje nalog pooblaščenih revizorjev je neprestano strokovno izobraževanje. Skladno s Pravilnikom o stalnem dodatnem strokovnem izobraževanju pooblaščenih revizorjev, se dodatno izobraževanje deli na izobraževanja z oznakami A, B in C.

Za leto 2024 si je Agencija v zvezi s tem zastavila naslednje cilje:

Tabela 18:
Realizacija
ciljev v zvezi z
usmerjanjem
izobraževanj

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Dogovor o izvedbi izobraževanj z oznako A	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Objava obvestila o zbiranju vlog za pridobitev soglasja za izvajanje letnega programa dodatnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev z oznako B v letu 2025 in izdaja soglasij za izvedbo izobraževanj z oznako B	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Oblikovanje in začetek izvajanja izobraževanja pooblaščenih revizorjev s področja trajnostnosti	30. 6. 2024	Cilj dosežen

DOGOVOR O IZVEDBI IZOBRAŽEVANJ Z OZNAKO A

Skladno z veljavnim Pravilnikom o stalnem dodatnem strokovnem izobraževanju pooblaščenih revizorjev lahko dodatno izobraževanje pooblaščenih revizorjev z oznako A, to so zahtevnejša področja revidiranja in računovodenja, opravljajo Agencija, Inštitut ali druga institucija, ki jo Agencija pooblasti za vodenje izobraževanja. V letu 2024 je izobraževanja z oznako A izvajal Inštitut, in sicer je Agencija na podlagi soglasja, ki ga je podala Inštitutu za izobraževanja z oznako A izbrala tista izobraževanja iz področja revidiranja in računovodenja, ki so pridobila oznako A. V letu 2024 je bilo skupno izpeljanih 26 izobraževanj, od tega 12 izobraževanj iz področja revidiranja in 14 izobraževanj iz področja računovodenja, ki so štela za dodatno izobraževanje z oznako A.

IZDAJA SOGLASIJ ZA IZVEDBO IZOBRAŽEVANJ Z OZNAKO B

Agencija je oktobra 2024 objavila javni razpis za zbiranje vlog za pridobitev soglasja za izvajanje letnega programa izobraževanja v letu 2025 za izobraževanja, ki imajo oznako B. Gre za izobraževanja iz naslednjih področij:

- revidiranje;
- računovodenje;
- ocenjevanje vrednosti;
- pravo;
- finance;
- informacijske tehnologije in računalniški sistemi;
- davki;

- notranja revizija;
- druga izobraževanja s področja dela pooblaščenih revizorjev.

Agencija je podala soglasje za izvajanje letnega programa izobraževanja za leto 2025 osmim izvajalcem izobraževanj, torej trem več kot za leto 2024, kar predstavlja pomembno širitev ponudbe dodatnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev. Soglasje je bilo podano:

- družbi NEBRA, d. o. o.;
- družbi PLANET GV d. o. o.;
- Inštitutu za računovodstvo;
- Slovenskemu inštitutu za revizijo;
- Zbornici davčnih svetovalcev Slovenije;
- Združenju nadzornikov Slovenije;
- Združenju notranjih revizorjev IIA – Slovenski inštitut; in
- Zvezi računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

OBLIKOVANJE IN ZAČETEK IZVAJANJA IZOBRAŽEVANJA POOBLAŠČENIH REVIZORJEV S PODROČJA POROČANJA O TRAJNOSTNOSTI

Direktiva CSRD določa, da lahko pooblašчени revizorji v prehodnem obdobju pridobijo dovoljenje za dajanje zagotovil o trajnostnosti z dodatnim izobraževanjem, ne da bi bilo za to treba opraviti izpit ali se praktično usposabljanje. Agencija je proaktivno, še pred implementacijo te določbe CSRD v naš pravni red, pristopila k zagotavljanju takega izobraževanja. Za ta namen se je Agencija dogovorila z Inštitutom o obliki, obsegu in vsebini izobraževanja iz področja trajnostnega poročanja in dajanja zagotovil o trajnostnosti na naslednjih področjih:

- pravne zahteve in standardi v zvezi s pripravo letnega in konsolidiranega poročanja o trajnostnosti;
- analiza trajnostnosti;
- postopki skrbnega pregleda glede zahtev v zvezi s trajnostnostjo;
- pravne zahteve in standardi dajanja zagotovil za poročanje o trajnostnosti.

V letu 2024 je tako Agencija v sodelovanju z Inštitutom zagotovila izvedbo dveh sklopov 65 - urnih izobraževanj, na katerih je bilo slušateljem predstavljeno trajnostno poročanje in pravila dajanja zagotovil o trajnostnosti. Po zaključenih izobraževanjih je Inštitut izdal potrdila o udeležbi, ki so po uveljavitvi ZRev-2C in Pravilnika o načinu pridobitve dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti v prehodnem obdobju z udeležbo na dodatnem izobraževanju podlaga, da Agencija pooblaščenim revizorjem, ki so zaključili izobraževanje in podajo zahtevo na Agencijo, izda dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnostnosti.

5.3.2 Nadzor nad kakovostjo izobraževanj

Poleg usmerjanja izobraževanj Agencija tudi nadzoruje kakovost izvedenih izobraževanj za pooblaščene revizorje, in sicer tako kakovost izvajanja osnovnega izobraževanja kot tudi kakovost izvajanja dodatnega izobraževanja.

NADZOR NAD KAKOVOSTJO OSNOVNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA PRIDOBITEV NAZIVA POOBLAŠČENI REVIZOR

Agencija je konec leta 2019 izvedla javni razpis za izvedbo izobraževanja za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja ter za izvajanje preizkusov strokovnih znanj za zakonite revizorje in revizorje tretjih držav. Na podlagi razpisa je bil za izvajanje teh programov, za šestletno obdobje, izbran Inštitut, ki od leta 2020 dalje organizira osnovno izobraževanje za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in izvaja preizkuse strokovnih znanj za zakonite revizorje in revizorje tretjih držav.

Zastavljen cilj Agencije za leto 2024 izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 19:

Realizacija ciljev nadzora nad kakovostjo osnovnega izobraževanja

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Udeležba, nadzor in ocena posameznih predmetov v programu osnovnega izobraževanja za pridobitev naziva pooblaščen revizor (2 ocenjeni izobraževanji)	31. 12. 2024	Cilj dosežen

Da bi Agencija zagotovila visoke strokovne standarde in skladnost izobraževalnega programa s pričakovanji poklica, je v letu 2024 izvedla nadzor in oceno posameznih predmetov v programu osnovnega izobraževanja. V okviru tega je proučila gradivo ter izvedla oceno dveh predmetov – *Mednarodni računovodski standardi* ter *Računovodenje in slovenski računovodski standardi*. Oba predmeta sta sestavni del izobraževalnega programa za pridobitev strokovnega naziva pooblaščen revizor.

Sodelovanje zaposlenih Agencije na teh izobraževanjih omogoča neposreden vpogled v kakovost izobraževalnega procesa, pri čemer udeleženec izobraževanja na koncu poda oceno na podlagi naslednjih vidikov:

- strokovnost predavatelja;
- način podajanja snovi;
- odzivnost in kakovost podajanja odgovorov na vprašanja;
- ustreznost trajanja izobraževanja;
- vsebina in uporabnost izobraževalnega gradiva.

V letu 2024 se je na izobraževanje prijavilo 10 kandidatov, Inštitut pa je izobraževanje izvajal skladno s potrjenim programom.

Z namenom zagotavljanja visoke ravni usposabljanja in prilagajanja programov aktualnim potrebam poklica, Agencija spremlja in ocenjuje izvedbo izobraževanja ter s tem prispeva k zagotavljanju visoke ravni znanja in kompetenc prihodnjih pooblaščenih revizorjev.

Z opisanimi ravnanji je Agencija v celoti izpolnila zastavljene cilje za leto 2024.

NADZOR NAD KAKOVOSTJO STALNEGA DODATNEGA IZOBRAŽEVANJA POOBLAŠČENIH REVIZORJEV

V zvezi s stalnim dodatnim izobraževanjem pooblaščenih revizorjev se je Agencija dogovorila z Inštitutom in največjimi domačimi revizijskimi družbami za sodelovanje pri pripravi in izvedbi stalnega dodatnega strokovnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev z oznako A. Gre za visoko strokovne seminarje s področja revidiranja in računovodenja, ki so za stalno izobraževanje pooblaščenih revizorjev zelo pomembni.

Agencija je skladno s Pravilnikom o stalnem dodatnem strokovnem izobraževanju pooblaščenih revizorjev podala soglasje za izvajanje letnega programa izobraževanja za leto 2024, ki se priznava kot stalno dodatno strokovno izobraževanju pooblaščenih revizorjev z oznako B, petim izvajalcem izobraževanj, ki so poimensko objavljeni na spletni strani Agencije.

Zastavljen cilj Agencije za leto 2024 izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 20:

Realizacija ciljev nadzora nad kakovostjo stalnega dodatnega izobraževanja

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Ocena kakovosti dodatnega izobraževanja z oznako A (10 izobraževanj)	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Ocena kakovosti dodatnega izobraževanja z oznako B (10 izobraževanj)	31. 12. 2024	Cilj presežen
Izvedba ankete o kakovosti izobraževanj med udeleženci	31. 12. 2024	Cilj dosežen

Agencija je kakovost izvajanja seminarjev tako s strani Inštituta, ki izvaja izobraževanje z oznako A, kot s strani izobraževalnih institucij, ki jim je podala soglasje za izvajanje B seminarjev, v letu 2024 spremljala in nadzorovala z udeležbo na seminarjih, delavnicah oziroma konferencah.

OCENA KAKOVOSTI DODATNEGA IZOBRAŽEVANJA Z OZNAKO A

Agencija je v zvezi z izobraževanji z oznako A, ki jih izvaja Inštitut v sodelovanju z nekaterimi revizijskimi družbami, preverila kakovost 10 izvedenih izobraževanj, ki so priznani kot dodatno izobraževanje za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Iz poročil o nadzoru dodatnih izobraževanj z oznako A izhaja, da so bila izobraževanja izvedena na visoki ravni, pri čemer se v nadzoru preverjajo in ocenjujejo področja, kot so strokovnost predavatelja, podajanje snovi, podajanja odgovorov na vprašanja, trajanje ter gradivo predavatelja za vsakega predavatelja posebej z ocenami od 1 do 5, pri čemer povprečna ocena preverjenih izobraževanj znaša 4,9, kar nakazuje na visoko kakovost izvedenih izobraževanj.

Agencija je na podlagi vnosov v register pooblaščenih revizorjev preverila tudi splošno zadovoljstvo pooblaščenih revizorjev, ki so dodatna izobraževanja z oznako A ocenili s povprečno oceno 8,6 (pooblašчени revizorji podajajo ocene od 1 do 10, pri čemer ocena 1 izraža najmanjše, ocena 10 pa največje zadovoljstvo).

OCENA KAKOVOSTI DODATNEGA IZOBRAŽEVANJA Z OZNAKO B

Poleg tega je na enak način Agencija preverila kakovost 15 izobraževanj z oznako B, ki jih je izvajalo pet institucij, ki so s strani Agencije dobile soglasje za izvedbo izobraževanj v letu 2024 in so priznani kot dodatno izobraževanje za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Iz poročil o nadzoru dodatnih izobraževanj z oznako B izhaja, da je bila povprečna ocena izobraževanj 5 (pri čemer je ocena 5 najvišja možna ocena). Pooblašчени revizorji pa so v povprečju ocenili zadovoljstvo z izobraževanji z oceno 8,8.

IZVEDBA ANKETE O KAKOVOSTI IZOBRAŽEVANJ

V letu 2024 smo med pooblaščenimi revizorji izvedli anketo o kakovosti dodatnih strokovnih izobraževanj z oznako A in B. Anketo smo pripravili v obliki trditev, ki smo jih razdelili v tri vsebinske sklope, in sicer:

- sklop 1 – izobraževanja: ta se je nanašal na izvedbo, trajanje ter strukturo izobraževanj;
- sklop 2 – predavatelji: ta sklop se je nanašal na strokovnost predavateljev, razumljivo podajanje snovi, razumljivost in popolnost odgovorov na vprašanja slušateljev; ter
- sklop 3 – gradivo: ta se je nanašal na smiselno vsebino strukture gradiva, strokovnost in obsežnost gradiva ter uporabnost gradiva pri delu.

Anketni vprašalnik smo posredovali 169 pooblaščenim revizorjem in prejeli 48 izpolnjenih anket. Na podlagi analize odgovorov smo ugotovili, da so udeleženci z izobraževanji zadovoljni. Največ odgovorov je bilo podanih pri ocenjevanju zadovoljstva z izvajalcem izobraževanja Inštitutom, ki je sicer od vseh izvajalcev, ki jim je Agencija izdala soglasje za izvajanje dodatnega izobraževanja z oznako B v letu 2024, izvedel največ dodatnih strokovnih izobraževanj z oznako B, sledita Združenje notranjih revizorjev IIA – Slovenski inštitut ter Združenje nadzornikov Slovenije.

Z opravljenim nadzorom 10 izobraževanj z oznako A in 15 izobraževanj z oznako B ter izvedbo ankete je Agencija v celoti izpolnila zastavljene cilje za leto 2024.

5.4 Strateški cilj 3: Izboljšanje pogojev za delo in prepoznavnosti revizijske stroke

Prihodnost revizijske stroke je v veliki meri odvisna od pooblaščenih revizorjev in drugih strokovnjakov, ki sodelujejo v revizijskem procesu. Med izvajanjem osnovnih dejavnosti Agencije kot tudi ob sodelovanju z ostalimi deležniki, povezanimi s področjem dela Agencije, se vedno znova izpostavlja pomanjkanje ustreznega interesa za opravljanje poklica revizorja. Agencija zato želi s svojim delovanjem prispevati k preprečevanju zmanjševanja števila pooblaščenih revizorjev in drugih strokovnjakov, med drugim tudi s svojim prispevkom k promociji poklica, predvsem med mladimi. Poleg tega ozaveščamo o pomembnosti prispevka pooblaščenih revizorjev za pravilno in učinkovito delo naročnikov njihovih storitev. Glavne ovire za odločitev posameznikov za vstop v panogo in poklic so prevelika obremenitev (vedno bolj izražen t. i. *work - life balance*) in odgovornost (t. i. *inspection/enforcement anxiety* in vpliv na nadaljnjo kariero), pomanjkanje alternativnih kariernih poti znotraj panoge (organizacijska struktura revizijskih družb je izrazito hierarhična) in slabše nagrajevanje v primerjavi s podobnimi poklici (finance, svetovanje, ...). Tudi mednarodne medijske objave o finančnih škandalih in sankcioniranju revizorjev naj ne bi pripomogle k izboljševanju ugleda in privlačnosti panoge in poklica.

Prav tako se zaradi hitrega tehnološkega razvoja in novih zakonskih zahtev v zvezi z revidiranjem (novi standardi in področja revidiranja, ki zahtevajo multidisciplinarna znanja) vedno znova povečujejo zahteve za vstop v panogo ter razkorak med potrebnimi znanji za revizorje in znanji, ki jih mladi (lahko) pridobijo na fakultetah.

Vse navedeno je na eni strani ovira za privlačnost poklica, na drugi strani pa odpravljanje teh ovir ponuja veliko možnosti za nadaljnji razvoj panoge in poklica.

Pri vseh načrtovanih aktivnostih je vedno treba upoštevati medgeneracijske razlike ter vrednote, preference, predstave in želje mladih o njihovi karierni poti, ker ima vsaka mlajša generacija bolj izražene želje po zadovoljivem zasebnem življenju, prav tako mlajše generacije zaradi kovidnega zaprtja in dela od doma niso bile deležne enakega pridobivanja socialnih veščin v poslovnem okolju kot generacije pred njimi.

Glavna naloga regulatorja in vseh deležnikov revizijskega trga je, da z zagovarjanjem družbenega pomena revizije za zaupanje javnosti v finančna in nefinančna poročila poskrbijo za promocijo panoge in poklica za študente, ambiciozne revizorje in posameznike v drugih sorodnih poklicih.

S hitrim tehnološkim razvojem se na področju revidiranja pojavljajo tako nove priložnosti za opravljanje storitev revidiranja (nefinančnih informacij ali razkritij, poročil in informacij o trajnostnosti in predvsem tveganj informacijske in kibernetске varnosti) kot tudi možnosti za opravljanje storitev revidiranja z uporabo najnovejših tehnologij.

Priložnost za panogo in poklic je v tem, da že ima na voljo zaposlene z znanji iz številnih področij, tudi sorodnih reviziji, predvsem pa v zvezi z ocenjevanjem tveganj, zaveda se tveganj v zvezi z najnovejšimi tehnologijami, tudi tveganj informacijske in kibernetске varnosti ter tveganj uporabe orodij, ki temeljijo na uporabi najnovejših tehnologij. Ta tveganja niso nujno nova, imajo pa drugačno pojavno obliko, težje jih je zaznavati in s tem povečujejo negotovost, zato pa je treba samo prilagoditi pristop k revidiranju.

Da bi lahko revizijske družbe opravljale storitve v zvezi z novimi zakonskimi zahtevami in tehnologijami, je potrebno v prvi vrsti že na fakultetah uvajati vsebine, povezane z njimi, predvsem pa morajo revizijske družbe s potencialnimi zaposlenimi (študenti, mladimi in zaposlenimi v drugih dejavnostih) skomunicirati zagotovila glede njihovega uspešnega prihodnjega razvoja v stroki, in sicer, da bodo pri njih pridobili potrebna strokovna znanja, izkušnje in orodja za uspešno opravljanje njihovega dela, pri čemer morajo biti orodja za delo zasnovana na najnovejših tehnoloških dosežkih (poudarjen je razvoj umetne inteligence) in tako biti privlačna in zanimiva za uporabo. Odveč je bojazen, da bo umetna inteligenca nadomestila ljudi pri revidiranju. Bo pa mogoče na podlagi orodij, ki bodo temeljila na uporabi umetne inteligence, zlasti zamudne in neprillačne

rutinske postopke opraviti hitreje, tako bo ostalo več časa za vsebinske in s tem tudi bolj zanimive postopke v okviru revidiranja.

Kot regulator revizijskega trga je Agencija že sprejela nekaj proaktivnih ukrepov za povečanje njene vključenosti v javne in akademske dogodke ter spodbujanje tesnejših povezav s strokovnimi organizacijami, univerzami in revizijskimi družbami. Cilj teh prizadevanj je povečati privlačnost revizije kot karijerne izbire tako študentov in mladih kot tudi zaposlenih v drugih dejavnostih.

5.4.1 Delovna skupina za pripravo in implementacijo novele ZRev-2

Agencija si je za leto 2024 zastavila cilj, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 21:

Realizacija ciljev
v zvezi s pripravo
in implementacijo
novele ZRev-2C

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Aktivno sodelovanje z Ministrstvom za finance pri pripravi in implementaciji sprememb direktive CSRD v noveli ZRev-2C	31. 12. 2024	Cilj dosežen

V letu 2024 je največjo zakonodajno spremembo prinesla novela ZRev-2C, ki je bila med drugim posledica implementacije sprejete in decembra 2022 objavljene direktive CSRD. Agencija je v letu 2024 nadaljevala aktivnosti iz leta 2023 ter Ministrstvu za finance večkrat posredovala predloge za način implementacije CSRD v delu, ki se nanaša na revidiranje, informacije o nekaterih neskladjih ZRev-2 z direktivo, predloge za spremembe zakona, ki bi olajšale delo pooblaščenih revizorjev ter revizijskih družb in predloge za izboljšanje nadzornih pristojnosti Agencije. Poleg številnih pisnih predlogov so bili predstavniki Agencije vključeni v delovno skupino, ki je pripravljala predlog besedila novele ZRev-2C in obrazložitve k predlogom. Agencija je podala stališče tudi do pripomb, ki so bile podane v okviru javne razprave k noveli zakona. Prav tako je Agencija pripravila nekatere analize ureditve posameznih področij v drugih državah članicah, ki so prispevale k poenotenju nekaterih zakonskih rešitev z drugimi državami članicami.

Obseg prenove ZRev-2 je bil omejen, saj so se sprejemale spremembe in dopolnitve zakona, ne pa nov zakon, ki bi urejal revidiranje, zato je bilo omejeno število členov, ki so se dodali oziroma spremenili. Tako tudi niso mogli biti upoštevani vsi predlogi Agencije za spremembo ureditve.

Agencija je že ob pripravah zakona delovala proaktivno ter v sodelovanju z Inštitutom organizirala izobraževanja iz trajnostnega poročanja in dajanja zagotovil o trajnostnosti, kar je omogočilo, da so prvi pooblaščenih revizorji in prve revizijske družbe pridobili dovoljenja za dajanje zagotovil o trajnosti že v letu 2024 ter bodo lahko v letu 2025 tudi dajali zagotovila o trajnostnosti prvim zavezancem za takšno poročanje. Prav tako je Agencija že pred sprejemom zakona pripravila predloge nekaterih podzakonskih predpisov, da je v največji možni meri skrajšala čas od uveljavitve novele ZRev-2 do dokončne ureditve posameznih področij tudi s podzakonskimi predpisi.

ZRev-2C je bil Objavljen v Uradnem listu RS, št. 85/04 in je stopil v veljavo 19. 10. 2024.

S tem je Agencija zastavljala cilj v celoti dosegla.

5.4.2 Sodelovanje z ekonomsko poslovnimi fakultetami

V času globalnega upada zanimanja za poklic revizorja je zelo pomembno, da vsi deležniki v stroki, torej tudi Agencija, poskrbimo za ozaveščanje mladih o pomembnosti in zanimivosti poklica revizorja. Jasna slika vseh vidikov tega poklica in predvsem predstavitev njegovega razvoja v prihodnosti lahko zelo olajša odločitve mladih pri načrtovanju svoje karijerne poti.

Agencija si je za to v letu 2024 zastavila cilj, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 22:

Realizacija ciljev v zvezi s sodelovanjem z ekonomsko poslovnimi fakultetami

Cilj	Rok za izvedbo	Status
V sodelovanju z ekonomsko poslovnimi fakultetami proučiti možne učinkovite načine predstavitve poklica revizorja	31. 12. 2024	Cilj dosežen

V letu 2024 je Agencija začela izvajati ključne aktivnosti na področju promocije poklica pooblaščenega revizorja ter proučevanja strategij za zadrževanje kadra v revizijski stroki. Eden izmed ciljev v letu 2024 je bil tudi vzpostaviti sodelovanje z visokošolskimi institucijami, katerih programi vključujejo vsebine, kot so računovodstvo, finance, ekonomija in pravo – ključna področja za razvoj kompetenc za poklic pooblaščenega revizorja. Na podlagi analize predmetnikov je Agencija prepoznala 17 fakultet z ustreznimi programi ter z njimi vzpostavila stik in predstavila idejo o promociji poklica. Šest fakultet je izkazalo interes za sodelovanje, zato smo jim podrobneje predstavili program promocije. Program promocije je zasnovan tako, da študentom približa ključne vidike poklica pooblaščenega revizorja ter jih spodbudi k razmisleku o nadaljnji karieri na tem področju. Vsebina, ki je bila predstavljena fakultetam, je vključevala:

Predstavitev ključnih vidikov poklica	Pregled nalog pooblaščenega revizorja in pomen njegovega dela za družbo in gospodarstvo
Pogoji in poti do pridobitve naziva pooblaščenega revizorja	Pojasnilo o izobraževalni poti, pridobitvi licence, potrebnih znanjih ter praktičnih izkušnjah
Glavne odgovornosti in glavne naloge pooblaščenega revizorja	Predstavitev ključnih nalog, kot so notranje kontrole, skladnost, revizija informacijskih sistemov, ocenjevanje tveganj
Etika in integriteta v reviziji	Poudarjanje pomembnosti etičnih standardov (Kodeks etike), neodvisnosti in objektivnosti pri delu pooblaščenih revizorjev
Izkušnje iz prakse oziroma nadzorniške ugotovitve	Predstavitev primera iz prakse - ugotovitve pri nadzoru izvedenih revizij in primeri dobre prakse.
Priložnosti in izzivi revizijskega poklica v prihodnosti	Kratek pregled, kako digitalizacija, Artificial Intelligence (AI) oziroma umetna inteligenca in nove tehnologije spreminjajo področje revizije, in kako se revizorji prilagajajo tem spremembam

Agencija je za potrebe teh predstavitev pripravila tudi prilagojeno promocijsko gradivo, ki študentom ponuja jasen vpogled v ključne vidike poklica ter poudarja njegov pomen za gospodarstvo. Prve predstavitve na fakultetah so načrtovane za leto 2025, pri čemer bo prva izvedena že v mesecu februarju.

Promocija poklica pooblaščenega revizorja na fakultetah predstavlja pomemben del strategije Agencije za dolgoročni razvoj stroke. Z omenjenimi aktivnostmi želi Agencija prispevati k povečanju zanimanja za poklic ter k dolgoročni stabilnosti in kakovosti revizijske profesije v Sloveniji.

S tem je zastavljeni cilj Agencija v celoti dosegla.

5.4.3 Izobraževanje članov revizijskih komisij

Agencija v okviru sodelovanja z Združenjem nadzornikov Slovenije sodeluje tudi pri izvajanju izobraževanja, namenjenega članom revizijskih komisij. Z udeležbo na izobraževanju člani revizijskih komisij pridobijo pomembna znanja, potrebna za opravljanje njihove vloge. Poleg tega, da Agencija pripravlja dobre prakse tudi na področju dela revizijskih komisij, pa bo v okviru odgovorov na vprašanja naslovila tudi morebitne dileme, ki se bodo članom revizijskih komisij oziroma revizijskim komisijam pojavile v praksi.

Agencija si je za to v letu 2024 zastavila cilj, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 23:

Realizacija ciljev v zvezi z izobraževanjem članov revizijskih komisij

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Izvedba izobraževanja, namenjenega članom revizijskih komisij	30. 6. 2024	Cilj dosežen

Agencija je v okviru Združenja nadzornikov Slovenije v maju 2024 sodelovala s predavanjem na temo smernic za spremljanje kakovosti zunanje revizije in sodelovanja revizijskih komisij z regulatorjem. Predavanje je bilo izvedeno z namenom predstavitve vloge revizijskih komisij pri spremljanju obvezne revizije računovodskih izkazov, predstavitve koristi ocenjevanja učinkovitosti in uspešnosti revizorja s strani revizijskih komisij, podrobnejši predstavitvi kazalnikov kakovosti uspešnosti revizije in predstavitvi pristojnosti in vloge Agencije v zvezi z delovanjem revizijskih komisij.

S tem je zastavljeni cilj Agencija v celoti dosegla.

5.4.4 Analiza cen revizijskih storitev

Agencija je dlje časa opozarjala na nevezdržen trend padanja cen revizijskih storitev in v zvezi s tem februarja 2022 na spletni strani objavila Opozorilo na zagotavljanje zadostnih virov za kakovostno opravljanje revidiranja. Opozorilo se je nanašalo na vrsto in obseg načrtovanih in potrebnih ur za izvedbo revizije, podana je bila tudi usmeritev revizijskim družbam glede največjega števila podpisanih revizorjevih poročil o revidiranih računovodskih izkazih s strani posameznega ključnega revizijskega partnerja.

Za izboljšanje pogojev za delo revizijskih družb ni odločilen samo dvig cen revizijskih storitev, je pa to zagotovo prvi korak, ki odpira nove možnosti. Z večanjem ugleda poklica revizorjev se bo posledično povečalo tudi zanimanje mladih za ta poklic, ki bodo zaradi višjih cen revizijskih storitev za svoje delo lahko prejeli tudi ustrezno plačilo, naročnike revizijskih storitev pa bo spodbudilo k razmisleku o koristnosti revizij računovodskih izkazov, namesto da nanje gledajo kot na finančno in časovno breme za podjetje. Vse navedeno predstavlja zdrave temelje za boljše delovanje finančnega sistema.

Že v preteklem letu smo opazili trend rasti cen revizijskih storitev, zato si je Agencija v letu 2024 zastavila naslednja cilja:

Tabela 24:

Realizacija ciljev v zvezi z analizo cen revizijskih storitev

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Izvedba analize cen revizij računovodskih izkazov od leta 2019 do 2023 in upoštevanje rezultatov, proučitev mogočih oziroma potrebnih nadaljnjih aktivnosti Agencije	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Poziv Agencije revizijskim družbam, da predstavijo strategije za povečevanje virov oziroma ohranitev talentov	31.12. 2024	Cilj v celoti dosežen

IZVEDBA ANALIZE CEN REVIDIRANJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Agencija je v skladu z zastavljenimi cilji izvedla tematski pregled »Analiza cen revidiranja računovodskih izkazov od leta 2019 do 2022« (v zgornji tabeli je naveden kot prvi cilj). Tematski pregled je bil opravljen v okviru Analize izvajanja pogodb o revidiranju računovodskih izkazov poslovnih let od 2019 do 2022, kjer smo med drugim analizirali tudi pogodbene cene revidiranja računovodskih izkazov.

Analiza cen revizij računovodskih izkazov za obravnavano obdobje je pokazala, da so se v obdobju 2021/2022 zgodile pomembne spremembe na trgu, predvsem zaradi začetka novega triletnega cikla sklepanja pogodb. Povprečne cene so se občutno zvišale, kar kaže na okrepljeno prizadevanje revizijskih družb za dvig vrednosti svojih storitev.

Največje povišanje cen so dosegle revizijske družbe iz skupine BIG 4, ki so bolj uspešne pri poviševanju cen v primerjavi z drugimi revizijskimi družbami, je pa pomembno omeniti dejstvo, da imajo tudi več poslov z zelo visokimi cenami (večji naročniki – SJL, banke, zavarovalnice, ...), kjer je povečanje relativno lahko majhno, vendar nominalno veliko.

Analiza je tudi pokazala, da so bile menjave revizorjev relativno pogoste, vendar večinoma ne motivirane s cenovnimi razlogi, temveč z drugimi dejavniki, kot so zahteve skupin ali nezmožnost izvedbe posameznega posla. Naveden trend Agencija opaža tudi v letu 2023 in 2024. Kljub splošnemu povišanju cen, so bile v določenih primerih zaznane nižje pogodbene vrednosti, vendar gre v teh primerih za manjše število poslov, pogosto z višjimi izhodiščnimi cenami.

Ne glede na navedeno pa je bilo ugotovljeno, da so se cene revidiranja v obravnavanem obdobju povečale. Ugotovitve tematskega nadzora so opisane v poglavju 5.2.4 tega poročila.

POZIV AGENCIJE REVIZIJSKIM DRUŽBAM ZA PREDLOŽITEV STRATEGIJE

Agencija je v letu 2024, v skladu z letnim načrtom dela, izvedla anketno raziskavo ter izdelala poročilo »Strategija zadrževanja zaposlenih – Analiza rezultatov ankete, izvedene med revizijskimi družbami«, s katero je preverila, ali imajo revizijske družbe sprejeto strategijo za pridobivanje, usposabljanje in zadrževanje talentov oziroma revizijskega osebja.

Rezultati analize so pokazali, da večina revizijskih družb še nima formalno sprejete strategije pridobivanja, usposabljanja in zadrževanja kadra, kar nakazuje na pomanjkanje sistematičnega pristopa k reševanju tega izziva.

Rezultati ankete so pokazali:

- 19 revizijskih družb strategije še ni sprejelo;
- 4 revizijske družbe so v procesu njene priprave;
- 2 revizijski družbi imata sprejeto strategijo.

Kljub temu so revizijske družbe poročale o različnih ukrepih, ki jih izvajajo za izboljšanje zadovoljstva zaposlenih in zmanjšanje fluktuacije. Med najpogostejše omenjenimi so bili:

- fleksibilen delovni čas in možnost dela od doma;
- konkurenčno plačilo in nagrajevanje;
- možnost strokovnega napredovanja in dodatnega izobraževanja;
- spodbujanje dobrih odnosov in organizacijske kulture;
- različne ugodnosti za zaposlene.

Vzporedno z analizo rezultatov ankete je Agencija v okviru tematskega nadzora o vzpostavljenih sistemih upravljanja kakovosti na področju zagotavljanja virov za izvajanje revidiranja skladno z MSUK 1 pridobila informacije o strategijah revizijskih družb v zvezi z upravljanjem s človeškimi viri. Ker oba nadzora obravnavata povezane vidike zadrževanja kadra in upravljanja virov, se medsebojno dopolnjujeta in omogočata celovit vpogled v to področje. Ugotovitve tematskega nadzora so podrobneje opisane v poglavju 5.2.4 tega poročila.

5.4.5 Komunikacija s stroko

Dinamično okolje modernega časa pogosto zahteva hitre odzive in rešitve aktualnih izzivov v realnem času. Za regulatorja tako pomembnega področja, kot je revidiranje, je zelo pomembna sposobnost hitrega ukrepanja in odzivanja na vprašanja in izzive stroke. Agencija zato na svojih spletnih straneh objavlja aktualne novice, priporočila, napotke in dobre prakse, s čimer naslavlja širši krog zainteresirane javnosti, v obliki odgovorov na prejeta vprašanja pa zagotavlja pojasnila in usmeritve tistim, ki to potrebujejo.

Prav tako na Agenciji planiramo srečanja in tematske sestanke v zvezi s pomembnimi temami, s tistimi predstavniki revizijskih družb, ki jih določeno področje bolj zadeva. Ker so za proaktivno delovanje Agencije potrebne tudi informacije o problemih stroke in njihovih možnih rešitvah, je nujno, da Agencija redno komunicira tudi z revizijskimi družbami ter da tudi njih spodbuja h komunikaciji.

Za leto 2024 si je Agencija zastavila cilja, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 25:
Realizacija
ciljev glede
komunikacije s
stroko

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Objava novic, priporočil, napotkov in dobrih praks na spletnih straneh Agencije (10 objav)	30. 9. 2024	Cilj presežen
Srečanja Agencije s predstavniki posameznih revizijskih družb (3 srečanja)	30. 9. 2024	Cilj presežen.

OBJAVA NOVIC, PRIPOROČIL, NAPOTKOV IN DOBRIH PRAKS NA SPLETNIH STRANEH AGENCIJE

Agencija je v letu 2024 na svojih spletnih straneh objavila številna pojasnila, mnenja, obvestila in stališča v zvezi z revidiranjem, in sicer:

- Obvestila o izobraževanju o trajnostnem poročanju in dajanju zagotovil o trajnostnosti;
- Obvestilo o vplivu sprememb MRS 1 na nekatere MSR-je;
- Mnenje glede dajanja zagotovil o trajnostnosti za leto 2023;
- Mnenje o izvajanju 15. člena sklepa o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice;
- Poročilo o razvoju revizijskega trga EU, glede storitev obvezne revizije subjektov javnega interesa;
- Posodobljeno okrožnico o pripravi, zaključevanju in hrambi revizijske dokumentacije oz. revizijskih spisov;
- Mnenje glede razkrivanja pravnih poslov v Poročilih o odnosih do povezanih družb, pripravljenih v skladu s 3. odstavkom 545. člena ZGD-1;
- Obvestilo o letnem plenarnem zasedanju IFIAR 2024;
- Obvestilo o objavi prevoda sprememb MSR 700 (prenovljen) in prevoda sprememb MSR 260 (prenovljen);
- Obvestilo o sprejemu Mednarodnega standarda dajanja zagotovil o trajnostnosti 5000;
- Obvestila o sprejemu novele ZRev-2C, njeni objavi in začetku njene veljavnosti;
- Obvestilo glede spremembe definicije SJI;
- Obvestilo o objavi prevoda Smernic CEAOB o omejenem zagotovitlu za poročanje o trajnostnosti;
- Obvestilo o sprejemu novele ZGD-1M;
- Obvestilo o prenovi tretje ravni Hierarhije pravil revidiranja;
- Objava izjave IFIAR o zasebnih kapitalskih naložbah v revizijska podjetja.

SREČANJA AGENCIJE S PREDSTAVNIKI POSAMEZNIH REVIZIJSKIH DRUŽB

Agencija je v letu 2024 organizirala več srečanj s predstavniki revizijskih družb, v nadaljevanju izpostavljam ključne poudarke.

V februarju 2024 se je Agencija sestala s predstavniki ene od t.i. BIG 4 revizijskih družb, z namenom predstavitve projekta, ki ga revizijska družba vodi v zvezi s poenotenjem delovanja revizijskih komisij družb,

ki so SJI, na ravni EU. Predstavniki revizijske družbe so tudi izrazili pripravljenost sodelovati z Agencijo, v primeru, da bi prišlo tudi z njene strani do podobnih aktivnosti.

Drugo srečanje, in sicer z največjimi sedmimi revizijskimi družbami, v maju 2024, je bilo organizirano z namenom predstavitve stanja sprejemanja novele ZRev-2C, možnosti uporabe »ISA for LCE« v Sloveniji, objave elektronskih letnih poročil (ESEF) v PDF formatu, predstavitve aktivnosti pri prenovi Smernic o kakovosti revidiranja za revizijske komisije in priprave na trajnostno poročanje.

Agencija je konec septembra 2024 organizirala tretje srečanje, in sicer z vsemi revizijskimi družbami (razen največjih sedem), z namenom predstavitve priprav na trajnostno poročanje in dajanje zagotovil o njem (izobraževanje, pravila), predstavitve stanja sprejemanja novele ZRev-2C, podrobnejše predstavitve nekaterih sprememb in področij ter podzakonskih aktov, podajanja pojasnil Agencije glede priprave, zaključevanja in hrambe revizijske dokumentacije, spodbujanja razprave glede kadrovske problematike v revizijskih družbah in predstavitve prenove osnovnega izobraževanja za pooblaščen revizorje. Poleg navedenega smo revizijske družbe opozorili na nekatere standarde revidiranja, ki zahtevajo posebno revizorjevo pozornost. Srečanja se je udeležilo 31 predstavnikov revizijskih družb.

Agencija se je s predstavniki največjih revizijskih družb v mrežah sestala še enkrat v oktobru 2024, in sicer v zvezi z njihovim pogledom na izvedbo dodatnih izobraževanj za pooblaščen revizorje.

5.5 Strateški cilj 4: Krepitev zunanjega sodelovanja in povečanje prepoznavnosti Agencije

Krepitev prepoznavnosti Agencije hodi z roko v roki s področjem zunanjega sodelovanja, zato je zelo pomembno, da Agencija sodeluje ne samo z drugimi nacionalnimi organi in strokovnimi združenji, temveč tudi z organizacijami na mednarodni ravni. Na ta način se povečuje prepoznavnost Agencije kot strokovne institucije, obenem pa izmenja izkušnje in dobre prakse s sodelujočimi, s čimer lahko izboljšamo lastno delovanje. Na ta način se hkrati krepí zaupanje v delo Agencije.

5.5.1 Sodelovanje z nacionalnimi organi

Z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev (ATVP), Agencijo za zavarovalni nadzor (AZN), Finančno upravo Republike Slovenije ter Agencijo za javnopravne evidence in storitve Agencija sodeluje na podlagi sporazumov o medsebojnem sodelovanju, z namenom učinkovitejšega opravljanja nalog na področjih, ki spadajo v pristojnosti podpisnic sporazumov. Predstavniki regulatornih organov so tudi člani strokovnega sveta Agencije.

Sodelovanje je intenzivnejše v primerih, ko Agencija v okviru opravljanja rednih nadzorov nad revizijskimi družbami, ki revidirajo javne družbe, banke in zavarovalnice, sodeluje z ATVP in AZN kot primarnima regulatorjema predvsem z izmenjavami informacij o ugotovitvah opravljenih nadzorov ali opozarjanjem na posebnosti v poslovanjih teh subjektov. Prav tako je sodelovanje pomembno pri pripravi predpisov, ki zahtevajo multidisciplinaren pristop, kar povečuje jasnost in razumljivost želene regulacije.

S tem je bil cilj Agencije v celoti dosežen.

5.5.2 Sodelovanje s strokovnimi združenji

Agencija si je v zvezi s sodelovanjem s strokovnimi združenji v letu 2024 zadala cilje, kot je razvidno iz spodnje preglednice:

Tabela 26:
Realizacija ciljev
glede sodelovanja
s strokovnimi
združenji

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Uvedba prenove kazalnikov za ugotavljanje kakovosti revidiranja v sodelovanju z Združenjem nadzornikov Slovenije	31. 12. 2024	Cilj dosežen
Priprava strokovnih prispevkov za objavo v reviji SIR*IUS v okviru rubrike Iz prakse za prakso (2 prispevka)	31. 12. 2024	Cilj presežen

UVEDBA PRENOVE KAZALNIKOV ZA UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI REVIDIRANJA V SODELOVANJU Z ZDRUŽENJEM NADZORNIKOV SLOVENIJE

Agencija je v sodelovanju z Združenjem nadzornikov Slovenije sprejela nove Smernice za revizijske komisije za spremljanje izvajanja obvezne revizije računovodskih izkazov, ki nadomeščajo tiste, ki so bile sprejete v letu 2018. Ena od pomembnih nalog revizijskih komisij v okviru spremljanja računovodskega poročanja je tudi spremljanje izvajanja obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov, zlasti uspešnost obvezne revizije, smernice Agencije in Združenja nadzornikov Slovenije pa predstavljajo okvirne usmeritve načina izvajanja te naloge.

Pri izvajanju smernic, sprejetih v letu 2018, so se pokazale določene težave, ki so se nanašale predvsem na zagotavljanje podatkov ter razumevanje oziroma interpretacijo izračunanih kazalnikov. Na težave so v okviru izvedene analize opozorili tudi člani revizijskih komisij. To je bil razlog, da smo Združenju nadzornikov Slovenije predlagali njihovo prenovo, novosti pa so predvsem naslednje:

- Revizijske komisije ne spremljajo več kakovosti, temveč izvajanje in uspešnost obveznih revizij.
- Uspešnost revidiranja je kombinacija prizadevanj revizijske družbe in naročnika revidiranja.
- Aktivnost spremljanja pokriva različne vidike revidiranja, ki so jih revizijske komisije bolj ali manj usposobljene presojati, odvisno od njihove sestave.
- Aktivnost spremljanja poteka na podlagi razprave z revizijsko družbo, upoštevajoč predlog vprašanj, ki izhajajo iz smernic.
- Predlagano je, da o obvezni reviziji revizijska komisija opravi poizvedovanje med svojimi člani, zaposlenimi v podjetju, ki so aktivno sodelovali z revizijsko družbo ter revizijsko ekipo oziroma ključnim revizijskim partnerjem.
- Pristop k spremljanju obvezne revizije določi revizijska komisija glede na okoliščine.

Strokovni javnosti so bile prenovljene smernice predstavljene v februarju 2025.

PRIPRAVA STROKOVNIH PRISPEVKOV ZA OBJAVO V REVIMI SIR*IUS V OKVIRU RUBRIKE IZ PRAKSE ZA PRAKSO (TRIJE PRISPEVKI)

Agencija je v okviru sodelovanja z Inštitutom v letu 2024 pripravila izhodišča za tri strokovne prispevke, ki jih je potrdil revizijski svet Inštituta in so bili objavljeni v reviji SIRIUS.

Prvi je bil sestavljen v želji po razrešitvi oziroma opozorilu revizijske stroke na probleme, ki izhajajo iz zahteve zakonodaje po revidiranje računovodskih izkazov zdravstvenih zavodov vsako drugo leto. *Z vidika krepitve nadziranja poslovanja zdravstvenih zavodov v lasti države je bil pomemben Zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (Uradni list RS, št. 100/22, 141/22 - ZNUNBZ, 76/23), ki je okrepil vlogo notranje revizije v zdravstvenih zavodih ter zahteval tudi redno (letno) revidiranje njihovih računovodskih izkazov. Zakon o zdravstveni dejavnosti v 30a. členu določa, da se revizija računovodskih izkazov zdravstvenega zavoda opravi vsako drugo leto, vsako leto pa pri tistih, ki imajo skupno vrednost aktive v bilanci stanja višjo od 40 milijonov evrov ali več kot 1000 zaposlenih. Članek je opozoril na problematiko revidiranja računovodskih izkazov vsako drugo leto, in sicer, da je pri revidiranju zdravstvenih zavodov, ki se izvaja vsako drugo leto, drugo revizijo v triletni pogodbi potrebno obravnavati kot prvi prevzem posla z naročnikom. Zaradi*

pomanjkanja stikov z zavodom v vmesnem obdobju je treba zbrati več informacij, kot pri vsakoletnih revizijah, predvsem o spremembah okoliščin posla, etičnih vrednotah naročnika in sposobnosti revizijske družbe za izvedbo posla. Prav tako so nerevidirani računovodski izkazi preteklega leta razlog za obsežnejše postopke glede začetnih stanj, kjer je treba preveriti pravilnost prenosa stanj in uporabo računovodskih usmeritev. Če se slednje spremenile, mora revizor oceniti njihovo upravičenost, razkritje ter potrebo po dodatnih opozorilih uporabnikom izkazov. Objavljen je bil v reviji SIRUS št. 1/24.

Drugi govori o problematiki določanja pomembnosti pri revizorjevem pregledu poročila o razmerjih s povezanimi družbami. Poročila o odnosih do povezanih družb mora v skladu s 545. členom ZGD-1 pregledati revizor, pri čemer mora v ta namen določiti pomembnost, ki bo služila končni presoji o pregledanem poročilu. V praksi so se pojavile strokovne dileme glede kriterijev, na podlagi katerih se ta pomembnost določi oziroma predvsem ali je lahko uporabljena kar pomembnost za namene računovodskih izkazov kot celote. Iz, v prispevku, predstavljenih izhodišč izhaja, da presoja pomembnosti za potrebe pregleda poročila ne more temeljiti na količinskih in kakovostnih dejavnikih, ki so veljali pri revidiranju računovodskih izkazov, kot obravnavani zadevi, kar bi lahko nekdo razumel kot ustrezno, ne glede na to, da običajno večina razmerij z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo rezultira v računovodskih izkazih odvisne družbe. V skladu z MSZ 3000 je namreč potrebno pomembnost pri pregledu poročila določiti upoštevajoč predvidene uporabnike ter kakovostne in količinske dejavnike, povezane z informacijami o obravnavani zadevi. Prispevek je bil objavljen v reviji SIRIUS št. 4/24.

Zadnji, tretji, prispevek pa je bil objavljen v reviji SIRIUS št. 6/24 in govori o izbiri primerjalnega merila za določanje pomembnosti pri revizorjevem pregledu poročila o razmerjih s povezanimi družbami. Gre za nadaljevanje obravnavane tematike predhodnega prispevka in predvsem razrešuje dileme, ki se pojavljajo v zvezi z izbiro podlag, ki lahko služijo za določanje pomembnosti za namene revizorjevega pregleda poročila. V zvezi s tem je bila revizorjem podana usmeritev, da mora pri izbiri primerjalnega merila in na njegovi podlagi določene pomembnosti revizor upoštevati, da pomembnost določi na način, da bo odražala velikost napačne navedbe, vključno z opustitvami, pri katerih je upravičeno pričakovanje, da posamič ali skupaj vplivajo na ustrezne odločitve predvidenih uporabnikov, sprejete na podlagi informacij o obravnavani zadevi. V primeru razkrivanja več različnih skupin pravnih poslov je pomembno, da revizor določi eno primerjalno merilo, na podlagi katerega bo določil pomembnost za sprejem sklepa o poročilu kot celoti. Uporaba več zneskov pomembnosti pri pregledu enega poročila ni primerna.

5.5.3 Sodelovanje z IFIAR

V zvezi z aktivnostmi v organizaciji IFIAR si je Agencija za leto 2024 zastavila cilje, kot izhajajo iz spodnje preglednice:

Tabela 27:
Realizacija ciljev
glede sodelovanja
z IFIAR

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Udeležba na plenarnem zasedanju IFIAR	30. 4. 2024	Cilj v celoti dosežen
Udeležba na IFIAR's ERG srečanju z Ernst & Young	30. 4. 2024	Cilj v celoti dosežen
Udeležba in sodelovanje na delavnici za nadzornike (1 delavnica)	31. 3. 2024	Cilj v celoti dosežen
Udeležba in sodelovanje v skupini <i>Emerging Regulators Group</i> (80 % udeležba v vseh aktivnostih na letni ravni)	31. 12. 2024	Cilj presežen

UDELEŽBA NA PLENARNEM ZASEDANJU IFIAR

Plenarno zasedanje IFIAR je potekalo od 16. do 18. aprila 2024. Udeleženci smo se seznanili z delom organizacije v preteklem letu, potekala je skupščina in sprejem letnega poročila.

Uvodoma je odgovorna za pripravo letne raziskave o kakovosti revidiranja predstavila »2023 Inspection Findings Survey« in poudarila nesprejemljivo poslabšanje kvalitete dela revizorjev (t.i. BIG 6 revizijskih mrež) v preteklem letu. Delež pregledanih revizijskih spisov z vsaj eno pomembno ugotovitvijo se je glede

na predhodno raziskavo povečal iz 26 % na 32 %, kar je nesprejemljivo, kar pomeni, da cilj iniciative 25 % zmanjšanja pomembnih ugotovitev v obdobju 2019 - 2023 ni bil dosežen (bil je v nekaterih mrežah).

V delovnih skupinah so člani, opazovalci in drugi predstavniki ključnih zainteresiranih strani (investitorji) obravnavali več pomembnih tem, vključno z upravljanjem revizijskih podjetij, poročanjem o trajnostnem razvoju in zagotavljanjem ter povečano uporabo tehnologije v revizijskih podjetjih. Upravljanje revizijskih podjetij je bilo aktualno zaradi nedavnih dogodkov, ki so izpostavili očitne pomanjkljivosti v strukturah upravljanja revizijskih podjetij (PwC Avstralija, poslabšanje kvalitete dela revizorjev glede na zadnjo raziskavo, goljufanje pri internih izobraževanjih). Razpravljavci iz štirih članic IFIAR so delili svoje izkušnje in nedavne dogodke v svojih jurisdikcijah.

Drugo ločeno zasedanje je bilo osredotočeno na zagotavljanje poročanja o trajnostnih informacijah. Poročanje o informacijah o trajnostnosti je v zadnjih letih postalo vse pogostejše v številnih pravnih sistemih in več zunanjih razpravljavcev je debatiralo o izzivih za uporabnike in dajalce zagotovil pri premagovanju nove vrzeli v pričakovanih na tem področju.

Na tretjem ločenem sestanku so se člani seznanili s tehnološko delovno skupino (TTF - Technology Task Force) in razpravljali o pristopih več članov IFIAR, ki so se odzvali na povečano uporabo novih tehnologij pri izvajanju revizije s strani revizijskih podjetij. Dogovorjeno, je bilo, da bo IT TF (IT Task Force) izdelala pregled, pri katerih postopkih revizorjevega dela v 6-ih največjih mrežah se uporablja sodobna tehnologija, predvsem AI (umetna inteligenca).

Direktorja (predsednika) IAASB in IESBA sta predstavila dosežke pri razvoju standardov revidiranja v zadnjem letu in predstavila dejavnost njunih svetov pri določanju standardov, tudi v zvezi s trajnostjo in vplivom reform skupine za spremljanje na proces določanja standardov. Vodja delovne skupine za standarde (SCWG - Standards Coordination Working Group) je predstavil teme, ki so jih člani skupine obravnavali na skupnem sestanku z IAASB, IESBA in PIOB pred plenarnim zasedanjem.

Predstavniki zunanje svetovalne skupine delovne skupine za vlagatelje in druge zainteresirane strani (IOSWG - Investor and Other Stakeholders Working Group) so razpravljali o razumevanju omejenega in razumnega zagotovila s strani zainteresiranih strani ter o pogledih revizijskih komisij na nadzor poročanja in revizije podjetij.

Kot vsako leto so udeležencem plenarnega zasedanja globalni direktorji šestih največjih revizijskih mrež (predstavniki KPMG, BDO, EY, GT, Deloitte, PwC) predstavili svoje videnje razvoja revizijske stroke v prihodnosti, pojasnili izzive, s katerimi se srečujejo, povzeli napredek in realizacijo napovedi, ki so jih podali na prejšnjem plenarnem zasedanju, udeleženci pa so jim zastavljali vprašanja glede razvoja njihovih družb in soočanja s trenutnimi izzivi. Velik del predstavitev je bil namenjen izzivom, priložnostim in oviram, ki jih prinaša umetna inteligenca.

Plenarno zasedanje nudi edinstven vpogled v globalno sliko delovanja revizijskega trga ter možnost mreženja s predstavniki drugih regulatorjev, z zunanjimi opazovalci in tudi predstavniki mrež revizijskih podjetij.

Rdeča nit plenarnega zasedanja so vedno pereče teme, s katerimi se revizorji in regulatorji trenutno (globalno) ukvarjamo pri svojem delu, v letu 2024 so to bile upravljanje revizijskih podjetij (goljufanje pri izobraževanjih, organizacijske spremembe – clusters, poslabšanje kvalitete dela glede na zadnjo raziskavo), trajnostnost in tehnologija v reviziji (npr. možnosti in nevarnosti uporabe umetne inteligence tako pri računovodskem poročanju kot tudi pri revidiranju).

Pridobljene informacije in znanja bodo pripomogla, da bo delovanje Agencije tudi v prihodnosti v svoji strategiji sledilo razvoju revidiranja globalno in na domačem trgu, da se preprečijo dogodki, ki negativno vplivajo na ugled revizijske stroke in da se nenehno izboljšuje kvaliteta dela revizorjev.

UDELEŽBA NA IFIAR ERG SREČANJU Z ERNST & YOUNG

Ob robu plenarnega zasedanja je bil organiziran tudi sestanek skupine ERG (Emerging Regulators Group) s predstavniki mreže EY (IFIAR ERG Breakfast Meeting with EY), ki so se ga udeležili tudi številni drugi predstavniki regulatorjev.

Podrobneje je bila predstavljena problematika v zvezi z naslednjimi temami na ravni mreže:

- Upravljanje mreže;
- ISQM 1 (MSUK 1);
- Obravnavanje prevare pri reviziji računovodskih izkazov; in
- Tehnološka orodja za revizijo.

UDELEŽBA IN SODELOVANJE NA DELAVNICI ZA NADZORNIKE (IFIAR WORKSHOP)

Agencija se redno udeležuje delavnice za nadzornike, ki jo vsako leto organizira svetovno združenje nadzornikov IFIAR, katerega članica je tudi Agencija (IFIAR Workshop), saj je to, poleg občasnih krajših izobraževanj v okviru CEAOB, praktično edino izobraževanje o nadzorni taktiki in nadzornih postopkih, ki temelji na aktualnih pravilih revidiranja in aktualnih trendih v revizijski dejavnosti, za nadzor nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji, v svetovnem merilu.

Z le na tem mestu pridobljenimi znanji (drugje jih ni moč pridobiti) lahko Agencija parira (mednarodnim) revizijskim družbam in revizorjem in zagotavlja učinkovit nadzor ter tako služi javnemu interesu. Udeleženci najnovejše prakse iz izobraževanja postopoma implementiramo v metodologijo nadzora Agencije. Delavnica IFIAR nudi članom edinstveno priložnost, da neposredno sodelujejo s kolegi iz drugih regulatorjev, postavljavci standardov, vodstvi globalnih revizijskih podjetij in drugimi v razpravah v zvezi z razvojem revizijskega nadzora.

Delavnica 2024, ki je potekala v med 5. in 7. marcem 2024, je bila razdeljena v štiri dele oz. sklope.

V uvodnem delu sta udeležence nagovorila gostitelj in organizator dogodka. Nato so trije ključni govorniki predstavili naslednje aktualne teme:

- Inovativnost v izobraževanju računovodij;
- Varnost na spletu (Cybersecurity); in
- Etika.

Vse tri teme so bili nato moderirane z vprašanji govornic s strani udeležencev in moderatorja.

Prvi del se je zaključil še z okroglo mizo, v kateri so sodelujoči predstavili ključne aktivnosti v okviru IFIAR.

Drugi, tretji in četrti sklop predavanj se je nanašal na osnovni učni načrt in na izbirne delavnice, ki so bile razdeljene na različna področja:

- Revizorjev izziv pri reviziji računovodskih ocen;
- Sankcioniranje – končni cilj inšpekcijskih nadzorov?;
- Začetni inšpekcijski nadzor implementacije ISQM 1;
- Nadzorna taktika – revizije bank (napredno);
- Premik revizij z visokim tveganjem iz velikih v manjše revizijske družbe;
- Prenovljeni pristopi regulatorjev/ spremembe nadzorniških modelov;
- Raziskovanje avtomatiziranih orodij in tehnik v revidiranju: izzivi, tveganja in ključni vpogledi;
- Pregled etičnih pravil;
- Nadzorni vidiki tehnologij, ki se uporabljajo pri reviziji;
- Nadzorni vidiki, revizorjeve odgovornosti v povezavi s prevarami;
- Nadzorna taktika – revizija zavarovalnic;
- Nadzorniški izzivi v povezavi z dajanjem zagotovil o trajnosti;
- Nadzorniški postopki pri pregledu dela EQCR-jev;
- Nadzor malih in srednje velikih revizijskih podjetij;
- Nadzor nad digitaliziranimi poslovnimi modeli.

UDELEŽBA IN SODELOVANJE V SKUPINI EMERGING REGULATORS GROUP (80 % UDELEŽBA V VSEH AKTIVNOSTIH NA LETNI RAVNI)

V letu 2024 sta bila organizirana dva sestanka skupine ERG (Emerging Regulators Group), poleg tega je skupina ob robu plenarnega zasedanja IFIAR organizirala sestanek z eno od BIG 4 globalnih revizijskih mrež.

Glavna tema sestankov je stanje kakovosti revidiranja v sodelujočih članicah in kako lahko regulatorji v sklopu IFIAR pripomorejo k izboljšanju kakovosti revidiranja v globalnem nivoju.

Poleg navedenega so bile obravnavane še druge aktualne teme na področju revidiranja, kot so upravljanje kakovosti v revizijskih družbah (MSUK 1), zaposlovanje, razvoj in zadrževanje revizijskega osebja ter usposobljenost in zmožnosti osebja, atraktivnost poklica revizorja in dejavnosti revidiranja, pristopi revizijskih mrež pri preiskovanju temeljnega vzroka/temeljnih vzrokov prepoznanih pomanjkljivosti in uporaba novih tehnologij.

5.5.4 Sodelovanje s CEAOB

Tudi v letu 2024 je bila Agencija zelo aktivna v okviru CEAOB. V zvezi s sodelovanjem s CEAOB si je zastavila cilje, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 28:
Realizacija ciljev
glede sodelovanja
s CEAOB

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Udeležba in aktivno sodelovanje v delovni skupini Inspection Subgroup (najmanj 80 % udeležba na letni ravni)	31. 12. 2024	Cilj presežen
Udeležba in aktivno sodelovanje v kolegijih Deloitte in PwC (najmanj 80 % udeležba na letni ravni)	31. 12. 2024	Cilj presežen
Udeležba in sodelovanje na plenarnih zasedanjih CEAOB (3)	31. 12. 2024	Cilj dosežen

UDELEŽBA IN AKTIVNO SODELOVANJE V DELOVNI SKUPINI INSPECTION SUBGROUP

V letu 2024 se je Agencija udeležila dveh (vseh) delovnih srečanj delovne skupine ISG (Inspection Sub-Group).

Na srečanju v juniju so bile obravnavane naslednje teme:

- Dialog s predstavniki EGIAN iz PKF, Crowe Global in Nexia International:
 - Predstavitev organizacije EGIAN in ozadja predstavnikov;
 - Predstavitev glavnih inšpekcijskih ugotovitev in opažanj CEAOB o kakovosti revizije na podlagi objavljenih infografik in odzivi predstavnikov EGIAN na ugotovitve v njihovih mrežah;
 - Predstavitev CEAOB CAIM;
 - Razprava o razvoju generativne umetne inteligence in njenih možnih vplivih na revizijo;
 - Vprašanje iz občinstva o lastništvu revizijskih družb z naložbami skladov (Private Equity Funds).
- Srečanje s predstavniki Grant Thornton Global (v nadaljevanju: GT):
 - Predstavitev strategije in upravljanja GT;
 - Predstavitev glavnih inšpekcijskih ugotovitev CEAOB za GT in predstavitev GT o spremljanju kakovosti, ki se izvaja na ravni mreže in o razvoju kakovosti;
 - Razprava o implementaciji ISQM 1;
 - Razprava o implementaciji CSRD.
- Srečanje s predstavniki KPMG:
 - Splošna predstavitev oz. seznanitev s prednostnimi nalogami in strategijo;
 - Predstavitev kolegija KPMG o izvedeni raziskavi o izvajanju ESG/CSRD, ki ji je sledila predstavitev KPMG o strategiji in projektih ESG Assurance;

- Predstavitev kolegija KPMG o rezultatih analize implementacije ISQM 1 o neodvisnosti in virih s ključnimi izsledki in vprašanji, ki so jim sledili odgovori in ukrepi KPMG;
 - Analiza podatkovne baze ugotovitev in rezultati QPR.
4. Predstavitev novega inšpekcijskega pristopa s strani H2A (Francija).
 5. Analiza in predstavitev IFD – področje Acceptance & Continuance.

Na srečanju v oktobru je potekal skupni sestanek ISG (Inspection Sub-group) in SSG (International Auditing Standards Sub-group). Povabljeni so bili predstavniki IESBA in IAASB. Najprej je potekal dialog z IESBA, ki ga je vodila predsednica SSG. Predstavljeni so bili predvsem tekoči in bodoči projekti s poudarkom na trajnostnosti in uporabi zunanjih strokovnjakov ter usklajevanjem delovanju in komunikaciji med IESBA in IAASB za področje trajnostnosti ter vključevanju in upoštevanju priporočil. Predstavljena je bila tudi raziskava o kulturi in vodenju družb in nadaljnji načrtovani odzivi na to poročilo.

Največ resursov IAASB in IESBA je bilo v letu 2024 usmerjenih v projekt trajnostnosti. Nadalje so bili s strani IAASB predstavljeni ISSA 5000 in kako so bile upoštewane pripombe CEAOB. Najavljeno je bilo, da bo standard objavljen konec leta 2024 in da bo v januarju 2025 izdanih še več usmeritev. Nadalje so bili predstavljeni standardi, ki se prenavljajo, to so MSR 240 – Prevare, za katerega se pričakuje odobritev v marcu 2025, MSR 570 – Delujoče podjetje, za katerega se pričakuje odobritev v decembru 2025 in MSR-ji 330, 500 in 520, za katere se pričakuje končna odobritev šele konec leta 2026 oziroma v prvem kvartalu leta 2027. Nadalje so predstavniki SSG predstavili »CEAOB guidelines on limited assurance on sustainability reporting« in je potekala panelna diskusija predstavnikov Irske, Francije, Nizozemske in Luxemburga glede določenih vprašanj, povezanih z implementacijo CSRD v njihov pravni red, kako poteka izobraževanje trajnostnih revizorjev ter kakšni so načrti v zvezi z nadzorom revizorjev na tem področju.

Nadalje so bile obravnavane naslednje teme:

1. Predstavljena je bila analiza skupnih tem vseh 4 kolegijev nadzornih organov (ang. College), za leto 2024 glede MSUK 1 - področji neodvisnosti in virov.
2. Financial Services Task Force je predstavil analizo raziskave, ki je bila izvedena na ravni EU (na raziskavo se je odzvalo 22 regulatorjev), predvsem glede regulacije in nadzora nad trgov kriptovalut, ki predstavljajo tveganja, načrte za naprej na podlagi izvedene analize ter kakšen bo imel vpliv evropske uredbe o kriptu sredstvih (MiCA), ki stopi v veljavo 30. 12. 2024, na regulatorje in predviden nadzor;
3. IT Task Force je predstavil White paper »Challenges resulting from the use of advanced technologies«, dogovorjeno je bilo, da se le ta predstavi na plenarnem zasedanju CEAOB, kjer naj bi ga potrdili za javno objavo in uporabo;
4. Predstavitev ažurnosti izpolnjevanja Inspection Findings Database za nadzorniške ugotovitve in poziv za sprotno vnašanje ugotovitev zaradi analiz, ki se jih opravlja na ravni ISG;
5. Nizozemska in Irska sta predstavili tveganja in priložnosti v povezavi z vse večjim vstopom zasebnega kapitala v lastništvo revizijskih družb;
6. Predstavitev sprememb CAIM - ISA 600 (zaradi spremembe ISA 600) in spremembe ISQM 1 - dodan nov zavihek Network Worksheet.

V drugem delu večdnevnega srečanja je potekal sestanek (dialog) z mednarodno mrežo PwC. Teme sestanka so bile upravljanje in vodenje, ugotovitve nadzorov in CSRD, ki so bila fokusna področja, izbrana na ravni PwC kolegija. Vse teme so bile predstavljene tako s strani PwC kolegija v smislu ugotovitev in vprašanj za PwC kot predstavnikov mreže PwC v smislu odzivov na predstavljene ugotovitve.

Dodatno je dne 5. 11. 2024 potekalo virtualno srečanje, kjer so bili predstavljeni načrti dela za FSTF (Financial Services Task Force), ITTF (IT Task Force), TTF (Training Task Force) in CAIM Task Force – CAIM work stream on CSRD za leto 2025. Udeleženci so bili pozvani k vključitvi v zadnjo skupino. Predstavljeni so bili tudi načrti dela za vse kolegije nadzornih organov ter načrt dela za ISG 2025 in predstavitev spremenjenih pogojev za končni sprejem.

UDELEŽBA IN AKTIVNO SODELOVANJE V KOLEGIJAH DELOITTE IN PWC

Agencija je članica dveh kolegijev nadzornih organov EU v sklopu CEAOB - kolegija PwC in kolegija Deloitte. V letu 2024 sta bili obravnavani dve področji iz MSUK 1, in sicer o zagotavljanju neodvisnosti revidiranja in zagotavljanju in uporabi virov za izvajanje revizij računovodskih izkazov. Poleg tega je kolegij Deloitte spremljal

tudi napredek priprav na dajanje zagotovil o trajnostnosti v okviru evropskega dela mreže, kolegij PwC pa je pregledal, kako mreža PwC na lokalni ravni načrtuje in izvaja zahteve iz MSUK 1. Oba kolegija sta imela tudi srečanje s predstavniki mreže, in sicer maja v Luxemburgu (Deloitte) ter septembra v Grčiji (PwC).

Tudi v letu 2024 je bilo večino dela kolegijev opravljenega preko konferenčnih klicev, na katerih je s svojimi predstavniki sodelovala tudi Agencija in kjer se člani dogovarjajo glede področij, ki po njihovi oceni zahtevajo večjo pozornost in na katera se bodo osredotočili pri nadzoru ter se dogovorijo o zadevah, za katere bi želeli dobiti podrobnejša pojasnila s strani predstavnikov mednarodnih revizijskih mrež. Prav tako so se predstavniki Agencije udeleževali rednih virtualnih sestankov, ki jih imata kolegija s predstavniki mednarodnih revizijskih mrež, na katerih poteka redna komunikacija predvsem glede sprememb v poslovanju posamezne mreže ter uvedenih postopkih za obvladovanje kakovosti, kot odziv na ugotovitve pri nadzorih.

UDELEŽBA IN SODELOVANJE NA PLENARNIH ZASEDANJIH CEAOB

Agencija se s svojimi predstavniki kot članica CEAOB redno udeležuje plenarnih zasedanj, ki so običajno trije na leto. V letu 2024 so se ta zasedanja odvijala:

- preko videokonference, med 12. in 13. marcem 2024,
- v Parizu, med 18. in 19. junijem 2024, ter
- v Bruslju, med 19. in 20. novembrom 2024.

Na plenarnih zasedanjih najprej predsednik in podpredsednik CEAOB predstavita novosti na področju aktivnosti organizacije, nato pa se izvedejo srečanja oziroma razprave s predstavniki institucij, ki so pomembno vpletene v delovanje revizijske stroke in s katerimi CEAOB sodeluje. To so predvsem PCAOB, NIBM, Accountancy Europe, ESMA, EFRAG in druge.

Skupine, ki delujejo v okviru CEAOB, poročajo o načrtih dela, napredku pri njegovi realizaciji ter končnih rezultatih. Na plenarnem zasedanju, ki je bil meseca junija v Parizu, je bil kot predsednik CEAOB za nov štiriletni mandat izvoljen Panos Prodromides iz Cyprus Public Audit Oversight Board (CyPAOB), ki je nadomestil dosedanjega predsednika Patricka Parenta iz Francije.

5.6 Strateški cilj 5: Zagotoviti odličnost delovanja agencije

Temeljnega pomena za kakovostno opravljanje nalog v vsaki posamezni organizaciji so ustrezni, usposobljeni in izkušeni kadrovski viri. Ob zavedanju hitro spreminjajočega okolja z vsemi izzivi, ki jih to prinaša, je za uspešno delo poleg zaposlitve ustreznega števila uslužbencev, izjemnega pomena tudi njihovo neprestano izobraževanje ter ustrezna motivacija za delo. Uslužbencem je treba zagotoviti tudi urejeno in strokovno delovno okolje s potrebnimi delovnimi sredstvi.

Agencija si je za leto 2024 zastavila cilje, kot izhaja iz spodnje preglednice:

Tabela 29:
Realizacija ciljev
glede zagotovitve
odličnosti
delovanja
Agencije

Cilj	Rok za izvedbo	Status
Kadrovske spremembe (zaposlitev poslovnega sekretarja)	1. 6. 2024	Cilj dosežen
Dva uslužbenca Agencija bosta opravila preizkus strokovne usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom	31. 1. 2024	Cilj dosežen
En uslužbenec Agencije bo pridobil dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij.	30. 6. 2024	Cilj ni dosežen
Uslužbenici Agencije z dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma pooblaščenega ocenjevalca vrednosti bodo opravili po najmanj 50 ur izobraževanja	31. 12. 2024	Cilj presežen
Sprejem načrta aktivnosti in sredstev za promocijo zdravja za leto 2024	1. 3. 2024	Cilj dosežen

5.6.1 Kadrovske spremembe

V letu 2024 je bila ena izmed prioritetnih nalog realizacija zaposlitev, ki jih je dopuščal kadrovski načrt. Pristopili smo k zaposlitvi poslovnega sekretarja, kar smo tudi realizirali. Zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela zaposlenega uslužbenca smo razpis ponovili in v mesecu juliju realizirali zaposlitev uslužbenca, ki je v mesecu januarju 2025 poskusno delo uspešno preстал.

Na podlagi povečanja kadrovskega načrta smo pristopili tudi k iskanju novega kadra v Sektorju za nadzor in regulativo, a kljub večkratni ponovitvi razpisa nismo bili uspešni, saj nihče od kandidatov ni izpolnjeval razpisnih pogojev. Iskanje novega kadra bomo nadaljevali v letu 2025.

Z zaposlitvijo poslovnega sekretarja smo zastavljeni cilj v celoti izpolnili.

5.6.2 Strokovna usposobljenost uslužbencev za delo z dokumentarnim gradivom

Učinkovito delo predpostavlja tudi strokovno pravilno in pravočasno delo z dokumentarnim gradivom. Z namenom pridobitve znanj sta se že v letu 2023 dva uslužbenca Agencije udeležila usposabljanja za pripravo na preizkus strokovne usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom v organizaciji Arhiva Republike Slovenije. Oba uslužbenca sta se udeležila preizkusa strokovne usposobljenosti, ki je potekal 10. in 11. januarja

2024 in ga tudi uspešno opravila ter pridobila potrdilo o preizkusu strokovne usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom.

Oba uslužbenca sta se v mesecu decembru 2024 udeležila tudi dodatnega strokovnega usposabljanja za delo z dokumentarnim gradivom za uslužbence najvišjih državnih organov, ministrstev, organov v sestavi ministrstev, uradov, služb, skladov in agencij, s čimer sta pridobljena znanja še poglobila.

S tem je Agencija v celoti izpolnila zastavljene cilje.

5.6.3 Pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij uslužbenca Agencije

Agencija ima tudi na področju ocenjevanja vrednosti pomembne pristojnosti, zato je ključno, da imajo uslužbenci Agencije široka znanja. Kljub temu, da ukrepe nadzora izreka strokovni svet in da za vodenje postopkov za izrek ukrepov nadzora zadostuje izpit iz upravnega postopka, je uslužbenec Agencije pristopil k pridobitvi dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Pridobitev dovoljenja je bila predvidena v prvi polovici leta 2024. Uslužbenec Agencije je sicer opravil vse obveznosti programa za pridobitev dovoljenja z izjemo izdelave zaključne naloge, a je zaradi nepričakovane daljše odsotnosti zaprosil za prestavitev roka za oddajo zaključne naloge, kar mu je izvajalec izobraževanja tudi odobril.

Cilj v letu 2024 tako ni bil v celoti izpolnjen, načrtuje pa se, da bo uslužbenec opravil vse obveznosti in pridobil dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v letu 2025.

5.6.4 Izobraževanje uslužbencev Agencije z dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma pooblaščenega ocenjevalca vrednosti

Stalna izobraževanja uslužbencev so temeljna potreba za zagotovitev njihove strokovnosti. Za ohranjanje strokovne kompetentnosti se tako vsi uslužbenci Agencije izdatno izobražujejo, saj le tako lahko sledijo razvoju stroke.

Zaradi sprememb, ki jih prinaša direktiva CSRD, je bilo tako nujno zagotoviti izobraževanje uslužbencev tudi s tega področja, zato so se vsi uslužbenci iz Sektorja za nadzor in regulativo ter dva uslužbenca iz Sektorja za pravne in splošne zadeve, udeležili izobraževanja s trajnostnega poročanja in dajanja zagotovil o trajnostnosti. Poleg izobraževanj, ki se jih uslužbenci z dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma pooblaščenega ocenjevalca vrednosti redno udeležujejo, so tako opravili še izobraževanje s področja trajnostnosti v trajanju 65 ur, s čimer je bil cilj Agencije presežen.

5.6.5 Promocija zdravja

Agencija se s promocijo zdravja na delovnem mestu aktivno ukvarja že peto leto zapored, saj smo opazili pozitivne učinke na različnih področjih. Za učinkovito opravljanje nalog so ključnega pomena motivirani in strokovno usposobljeni zaposleni. Na Agenciji spodbujamo stalno strokovno izobraževanje, ki nam omogoča uspešno spopadanje z izzivi dinamičnega delovnega okolja. Hkrati se zavedamo, da zgolj izobraževanje ni dovolj – enako pomembna je tudi ustrezna motivacija zaposlenih.

Vsako leto izvedemo anonimno anketo med zaposlenimi o zdravju in zadovoljstvu na delovnem mestu. Ta omogoča zaposlenim, da izrazijo svoje mnenje, predloge, opozorijo na morebitne težave ali pohvalijo dobre prakse. Na podlagi analize rezultatov določimo ključna problematična področja ter ocenimo možnosti za njihovo izboljšanje. To je tudi eden od temeljev načrta promocije zdravja na delovnem mestu, ki ga vsako leto nadgrajujemo z operativnimi aktivnostmi za doseganje zastavljenih ciljev.

Rezultati zadnje ankete, izvedene v letu 2024, kažejo, da so zaposleni zadovoljni s svojim delom na Agenciji in se na delovnem mestu dobro počutijo. Kljub temu si vsako leto prizadevamo še dodatno izboljšati področje zdravja pri delu in zadovoljstva zaposlenih. Naš cilj je ohraniti zdravje zaposlenih ter jim zagotoviti ustrezna orodja za obvladovanje izzivov sedečega dela in posledic stresa na fizično ter psihično počutje. Poleg navedenega smo v letu 2024 za vse zaposlene uvedli elektronske podpise, s čimer bomo povečali obseg elektronskega poslovanja in hkrati prispevali k zmanjšanju ogljičnega odtisa.

Agencija si prizadeva voditi z zgledom. Področji trajnostnosti in družbene odgovornosti velik del poti hodita z roko v roki, zato je pomembno, da Agencija tudi v tem oziru izobrazí svoje zaposlene in jim s tem razširi obzorja tudi na področju družbene odgovornosti. Z večjo stopnjo zavedanja o pomenu družbene odgovornosti bo lahko Agencija vplivala tudi na vse entitete, s katerimi sodeluje in vsaj malo prispevala k razvoju družbe, ki gradi na zavedanju svojega vpliva na celoten svet. S tem namenom je Agencija v letu 2024 začela s postopkom pridobitve certifikata Družbeno odgovoren delodajalec za področji Organizacijsko opravljanje in Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki bo zaključen v letu 2025 s pridobitvijo certifikata.

S tem je bil cilj Agencije v celoti dosežen.

6

KADROVSKO POROČILO

Na dan 31. 12. 2023 je bilo na Agenciji zaposlenih 9 javnih uslužbencev, na dan 31. 12. 2024 pa 10 javnih uslužbencev.

Vlada Republike Slovenije je za direktorico Agencije, na podlagi sklepa št. 10006-65/2023/13, z dne 24. 4. 2024, imenovala Matejo Cimerman, ki je šestletni mandat nastopila 13. 6. 2024.

Agencija je, dne 12. 3. 2024, prejela Sklep o določitvi kadrovskega načrta za leti 2024 in 2025, št. 1000-15/2024/1, z dne 6. 3. 2024, v katerem je navedeno dovoljeno število zaposlenih na Agenciji za leto 2024 12 javnih uslužbencev, enako velja tudi za leto 2025. Kadrovski načrt Agencije se je s tem povečal za eno zaposlitev, ki jo bo Agencija skušala realizirati čim prej, a je pridobivanje specifičnega kadra, kot so pooblaščenki revizorji, v trenutnih gospodarskih razmerah izredno oteženo, saj Agencija ne more ponuditi konkurenčnega plačila v primerjavi z realnim sektorjem.

Povečanje kadrovskega načrta na Agenciji pozdravljamo in ocenjujemo kot korak v pravo smer, a zaradi povečanja pristojnosti in nalog, vezanih na spremembe zakonodaje, menimo, da je potrebno kadrovski načrt Agencije še dodatno povečati na najmanj 14 zaposlenih.

6.1 Organizacijska struktura

Direktorica Agencije vodi, zastopa in predstavlja Agencijo pri uresničevanju njenih pristojnosti in odgovornosti ter organizira njeno delo.

Osnovni organizacijski enoti Agencije sta Sektor za nadzor in regulativo ter Sektor za pravne in splošne zadeve, katerih naloge so podrobneje določene v Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

Sektor za nadzor in regulativo opravlja vsa dela in naloge, povezane z nadzorom nad kakovostjo revidiranja, nadzorom nad poslovanjem subjektov, ki jih Agencija po zakonu nadzira ter v ta namen pregleduje in analizira revizijsko dokumentacijo, poročila in zbira druge informacije o poslovanju subjektov nadzora ter pri tem ugotavlja morebitne nepravilnosti pri poslovanju subjektov nadzora in sodeluje pri pripravi ukrepov v zvezi z ugotovitvami nadzora. Dela in naloge sektorja za nadzor in regulativo so spremljanje in nadzorovanje subjektov, ali ti delujejo skladno z zakoni, ki jih Agencija nadzira, dobro prakso in mednarodnimi pravili ter pri tem poročanje o ugotovitvah nadzora, predlaganje ukrepov ter vsebinska priprava ukrepov nadzora.

V tem sektorju se opravljajo tudi regulatorne naloge na področju revidiranja, kar predstavlja vsebinsko posodabljanje in sprejemanje Hierarhije pravil revidiranja, skrb za prevode standardov revidiranja ter dodatno pripravo mnenj, stališč in dobrih praks na področju revidiranja. Sektor obravnava tudi prijave zoper nadzorovane subjekte.

Sektor za pravne in splošne zadeve opravlja:

- pravnostrokovna dela in naloge, ki se nanašajo na pripravo in pregled odločb, odredb in drugih ukrepov Agencije s področja nadzora, izdelavo pravnih mnenj oziroma stališč, za rešitev pravnih vprašanj s področja dela drugih sektorjev in na izvrševanje pristojnosti Agencije kot prekrškovnega organa, opravlja vsa druga pravna dela;
- dela in naloge, povezane z organizacijskimi, finančno-računovodskimi, kadrovskimi, tehničnimi in podobnimi zadevami, skrbi za vsebine na spletni strani, vodenje registra revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev ter licenciranje revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev, izvaja vse naloge v zvezi z izobraževanjem, ki jih določa ZRev-2 ter opravlja druga dela in naloge, povezane z uporabo informacijske tehnologije pri delu Agencije, oziroma opravlja druge splošne naloge, potrebne za delovanje Agencije.

Izobrazbena struktura zaposlenih je naslednja: en uslužbenec ima zaključen znanstveni magisterij s področja ekonomije, štirje so univerzitetni diplomirani ekonomisti, dva univerzitetna diplomirana pravnika, od tega eden z opravljenim pravnim državnim izpitom, ena magistrica ekonomskih in poslovnih ved (bolonjski program), ena magistrica managementa in prava nepremičnin (bolonjski program) ter ena diplomirana upravna organizatorica.

Od desetih zaposlenih javnih uslužbencev Agencije jih ima pet dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in izkušnje s področja revidiranja, kar je temelj za kvalitetno in učinkovito opravljanje regulatornih in nadzorniških nalog v zvezi z delom pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb ter ostalih nalog iz pristojnosti dela Agencije. Ena zaposlena ima dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalke vrednosti nepremičnin.

6.2 Izobraževanje

Agencija lahko zastavljene cilje dosega le z visoko strokovno usposobljenimi ter specializiranimi kadri, zlasti z ekonomskimi in pravnimi znanji. Tako posebno pozornost namenja dodatnemu izobraževanju zaposlenih, kar je nujno zaradi spremljanja zakonodaje, zlasti v luči evropskega pravnega reda, kot tudi razvoja mednarodne in domače revizijske, ocenjevalske ter računovodske stroke.

V letu 2024 so se zaposleni udeležili oziroma so aktivno sodelovali kot predavatelji na naslednjih seminarjih, konferencah oziroma izobraževanjih:

- Ocenjevanje vrednosti nepremičnin za računovodsko poročanje;
- Prodaja nepremičnin in problematika predkupnih pravic;
- Obračunavanje odloženih davkov in analiza začasnih davčnih razlik;
- Hekerski napadi na podjetja in kako se zaščititi;
- Razkritja;
- Predstavitve novih Slovenskih računovodskih standardov 2024;
- Revidiranje rezervacij;
- Izobraževanje za člane revizijskih komisij;
- 27. konferenca ocenjevalcev vrednosti;
- 25. konferenca revizorjev;
- Posebnosti računovodenja v javnih zdravstvenih zavodih;
- Določanje pomembnosti in izvedbene pomembnosti ter dokumentiranje;

- Računovodenje popustov iz pogodb s kupci in njihova davčna obravnava;
- Mednarodni standardi ocenjevanja vrednosti (2025);
- Poudarki pri revidiranju računovodskih izkazov za leto 2024;
- Poudarki pri sestavi letnega poročila za leto 2024 in izbrane teme DDPO-ja za leto 2024;
- Pravica do odklopa;
- Položaj javnih uslužbencev in funkcionarjev;
- Prenova plačnega sistema javnega sektorja;
- Dodatno strokovno usposabljanje za delo z dokumentarnim gradivom za uslužbence najvišjih državnih organov, ministrstev, organov v sestavi ministrstev, uradov, služb, skladov, agencij.

V letu 2024 je osem zaposlenih uspešno zaključilo izobraževanje za pridobitev naziva Specialist za trajnostno poročanje.

Od teh osmih zaposlenih jih ima pet dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Ti so vsi uspešno zaključili še izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog Dajanje zagotovil o trajnostnosti.

Ker Agencija pri uresničevanju javnega nadzora nad ocenjevanjem vrednosti opravlja javni nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih obvezni reviziji, se en uslužbenec Agencije izobražuje za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij.

POROČILO O REALIZACIJI REBALANSA FINANČNEGA NAČRTA 2024

Strokovni svet Agencije je na svoji 152. seji, dne 2. 7. 2024, sprejel Rebalans načrta dela Agencije za javni nadzor nad revidiranjem s finančnim načrtom za leto 2024, ki je bil pripravljen na podlagi *Izhodišč za pripravo finančnih načrtov posrednih uporabnikov za leti 2024 in 2025*, št. 4101-20/2023/5, z dne 12. 12. 2023. Z rebalansom se je načrt dela s finančnim načrtom spremenil samo v delu, ki se nanaša na finančni načrt.

Ministrstvo za finance je dne 15. 7. 2024, na podlagi šestega odstavka 58. člena ZIPRS2425, podalo soglasje št. 410-124/2024/k rebalansu finančnega načrta za leto 2024.

Skladno z rebalansom finančnega načrta je Agencija načrtovala prihodke v skupni višini 940.000 EUR, od tega:

- 500.000 EUR sredstev iz državnega proračuna;
- 435.000 EUR sredstev iz letnih nadomestil in izrečenih ukrepov na podlagi določb Tarife o nadomestilih stroškov postopkov;
- 3.500 EUR sredstev iz naslova obresti; in
- 1.500 EUR sredstev iz naslova drugih prihodkov.

Agencija je načrtovala, da bodo v letu 2024 prihodki zadostovali za pokritje naslednjih odhodkov:

- 595.000 EUR stroškov plač;
- 289.500 EUR izdatkov za blago in storitve;
- 55.500 EUR investicijskih odhodkov.

Agencija je realizirala celotne prihodke po denarnem toku v višini 959.673 EUR, kar je 2 % več od načrtovanih, ter celotne odhodke v višini 901.749 EUR, kar je 4 % manj od celotnih načrtovanih odhodkov.

Podrobnejši pregled realizacije finančnega načrta za leto 2024 je predstavljen v tabeli na naslednji strani.

→ v eurih (s centi)

Tabela 30:

Realizacija
rebalansa
finančnega načrta
za leto 2024 po
načelu denarnega
toka

Konto	Postavka	Rebalans FN 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacija 24/ rebalans FN 2024
I.	SKUPAJ PRIHODKI	940.000	959.673	1,02
1.	PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	940.000	959.673	1,02
74	Prihodki iz sredstev javnih financ	500.000	500.000	1,00
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	500.000	500.000	1,00
71	Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	440.000	459.673	1,04
del 7102	Prihodki od obresti	3.500	3.243	0,93
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe.	436.500	456.430	1,05
II.	SKUPAJ ODHODKI	940.000	901.749	0,96
2.	ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	940.000	901.749	0,96
A.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	515.670	492.849	0,96
4000	Plače in dodatki	463.970	447.706	0,96
4001	Regres za letni dopust	13.400	12.769	0,95
4002	Povračila in nadomestila	25.000	20.254	0,81
4003	Sredstva za delovno uspešnost	13.300	12.120	0,91
B.	Prispevki delod. za socialno varnost	79.330	78.544	0,99
4010	Prispevki za pok. in inv. zavarovanje	41.000	40.704	0,99
4011	Prispevki za zdravstveno zavarovanje	32.900	32.609	0,99
4012	Prispevek za zaposlovanje	370	276	0,75
4013	Prispevek za starševsko varstvo	520	460	0,88
4015	Dodatno kolektivno pokojninsko zavar.	4.540	4.495	0,99
C.	Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	289.500	210.071	0,89
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	138.200	142.096	1,03
4022	Energija, voda, komun. storitve in komunikacije	16.400	11.974	0,73
4024	Izdatki za službena potovanja	34.800	28.943	0,83
4026	Najemnine	2.400	2.292	0,96
4029	Drugi operativni odhodki	97.700	91.774	0,94
J.	Investicijski odhodki	55.500	53.277	0,96
4202	Nakup opreme	34.000	32.049	0,94
4207	Nakup nematerialnega premoženja	21.500	21.228	0,99
IV.	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	0	57.924	-

8

NADZOR NAD DELOVANJEM AGENCIJE

Nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Agencije opravlja, skladno z 48. členom ZJA, Ministrstvo za finance (poleg njega tudi Računsko sodišče Republike Slovenije in Urad RS za nadzor proračuna). Ministrstvo za finance opravlja tudi nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo javne finance, predpisov, ki urejajo finančno, materialno in računovodsko poslovanje Agencije, zakonitostjo, namenskostjo in smotrnostjo uporabe sredstev, pridobljenih iz proračuna ter nad upravljanjem s premoženjem v lasti ali uporabi Agencije.

RAČUNOVODSKO POROČILO

Skladno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil, obsega računovodsko poročilo Agencije bilanco stanja, izkaz prihodkov in odhodkov ter pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Obvezne priloge k bilanci stanja so:

- pregled stanja in gibanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev;
- pregled stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil; ter
- druga pojasnila določena s pravilnikom.

Obvezne priloge k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov so:

- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti;
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka;
- izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov; in
- izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Naslednje priloge niso sestavni del pojasnil, ker Agencija nima finančnih naložb oziroma posojil:

- stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil;
- izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov; ter
- izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Računovodski izkazi se berejo skupaj s pojasnili k računovodskim izkazom (točka 11).

9

RAČUNOVODSKI IZKAZI

9.1 Bilanca stanja

→ v eurih (s centi)

Bilanca stanja

na dan 31. 12. 2024

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	67.092,40	40.448,00
00	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	002	110.706,56	86.529,00
01	Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	003	78.900,84	61.584,00
04	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	006	57.360,63	31.324,00
05	Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	007	23.792,46	15.821,00
08	Dolgoročne terjatve iz poslovanja	010	1.718,51	0,00
	B) Kratkoročna sredstva, razen zalog in aktivne časovne razmejitve (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	178.392,80	127.209,00
11	Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	014	97.808,98	39.884,00
12	Kratkoročne terjatve do kupcev	015	117,00	0,00
14	Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	017	50.000,00	70.000,00
16	Kratkoročne terjatve iz financiranja	019	274,65	210,00
17	Druge kratkoročne terjatve	020	9.715,24	2.536,00
19	Aktivne časovne razmejitve	020	20.476,93	14.579,00
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	245.485,20	167.657,00
	D) Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	53.944,43	89.369,00
21	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	036	40.128,69	39.549,00
22	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	037	5.297,50	39.376,00
23	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	038	8.518,24	10.444,00
	E) Lastni viri in dolgoročne obveznosti (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	191.540,77	78.288,00
97	Druge dolgoročne obveznosti	055	0,00	1.936,00
980	Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	056	50.282,40	67.281,00
985	Presežek prihodkov nad odhodki	058	141.258,37	9.071,00
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	245.485,20	167.657,00

9.2 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

→ v eurih (s centi)

Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov

od 01. 01. 2024 do
31. 12. 2024

Členitev podsku- pin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) Prihodki od poslovanja (861+862-863+864)	860	902.246,51	782.687,00
760	Prihodki iz javnih financ in nejavnih virov za opravljanje javne službe	861	902.246,51	782.687,00
762	B) Finančni prihodki	865	3.308,35	3.627,00
763	C) Drugi prihodki	866	38.895,43	18.750,00
	D) Celotni prihodki (860+865+866+867)	870	944.450,29	805.064,00
	E) Stroški blaga, materiala in storitev (872+873+874)	871	233.453,70	242.417,00
460	Stroški materiala	873	20.661,26	16.226,00
461	Stroški storitev	874	212.792,44	226.191,00
	F) Stroški dela (876+877+878)	875	569.040,22	552.770,00
del 464	Plače in nadomestila plač	876	457.104,89	434.857,00
del 464	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	877	78.816,04	75.509,00
del 464	Drugi stroški dela	878	33.119,29	42.404,00
462	Amortizacija	879	0	0
465	Drugi stroški	881	698,00	806,00
	N) Celotni odhodki (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	803.191,92	795.993,00
	O) Presežek prihodkov (870-887)	888	141.258,37	9.071,00
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	141.258,37	9.071,00
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delov- nih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	10,00	9,00
	Število mesecev poslovanja	895	12,00	12,00

10

PRILOGE K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

10.1 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

→ v eurih (s centi)

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti⁹

od 01. 01. 2024 do
31. 12. 2024

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) Prihodki od poslovanja (661+662-663+664)	660	902.246,51	0,00
760	Prihodki iz javnih financ in nejavnih virov za opravljanje javne službe	661	902.246,51	0,00
762	B) Finančni prihodki	665	3.308,35	0,00
763	C) Drugi prihodki	666	38.895,43	0,00
	D) Celotni prihodki (660+665+666+667)	670	944.450,29	0,00
	E) Stroški blaga, materiala in storitev (672+673+674)	671	233.453,70	0,00
460	Stroški materiala	673	20.661,26	0,00
461	Stroški storitev	674	212.792,44	0,00
	F) Stroški dela (676+677+678)	675	569.040,22	0,00
del 464	Plače in nadomestila plač	676	457.104,89	0,00
del 464	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	677	78.816,04	0,00
del 464	Drugi stroški dela	678	33.119,29	0,00
462	G) Amortizacija	679	0,00	0,00
465	J) Drugi stroški	681	698,00	0,00
	N) Celotni odhodki (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	803.191,92	0,00
	O) Presežek prihodkov (670-687)	688	141.258,37	0,00
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	141.258,37	0,00

9 Agencija je v letu 2024 opravljala le eno dejavnost: opravljanje javnega nadzora nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti.

10.2 Izkaz prihodkov in odhodkov – po načelu denarnega toka

→ v eurih (s centi)

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

od 01. 01. 2024 do
31. 12. 2024

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	959.673,44	773.289,00
	1. Prihodki za izvajanje javne službe (403+420)	402	959.673,44	773.289,00
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	500.000,00	406.000,00
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	500.000,00	406.000,00
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	500.000,00	406.000,00
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+ 428+429+430)	420	459.673,44	367.289,00
del 7102	Prejete obresti	422	3.243,63	3.417,00
7141	Drugi nedavčni prihodki	424	456.429,81	363.872,00
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	901.748,53	763.932,00
	1. Odhodki za izvajanje javne službe (439+447+453+464+465+466+467+468+ 469+470)	438	901.748,53	763.932,00
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	492.848,70	474.610,00
del 4000	Plače in dodatki	440	447.705,68	429.012,00
del 4001	Regres za letni dopust	441	12.769,00	12.034,00
del 4002	Povračila in nadomestila	442	20.253,90	16.503,00
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	12.120,12	3.312,00
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	0,00	13.749,00

	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	78.544,80	75.131,00
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	40.704,20	38.946,00
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	32.609,38	31.201,00
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	275,97	304,00
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	459,95	440,00
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	4.495,30	4.240,00
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	277.078,03	210.071,00
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	142.095,67	83.649,00
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	11.974,01	14.359,00
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	28.942,68	24.483,00
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	2.292,00	0,00
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	91.773,67	87.580,00
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	53.277,00	4.120,00
4202	Nakup opreme	473	32.049,00	4.120,00
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	21.228,00	0,00
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	57.924,91	9.357,00

10.3 Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev, dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev in opredmetenih osnovnih sredstev

→ v eurih (s centi)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Poveč. nabavne vrednosti	Poveč. popravka vredn.	Zmanjš. nabavne vrednosti	Zmanjš. popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevr. zaradi okrep.	Prevr. zaradi oslab.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	117.852,37	77.404,12	50.994,82	0,00	780,00	780,00	26.069,18	65.373,89	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0,00	0,00	2.949,82	0,00	0,00	0,00	0,00	2.949,82	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	86.528,74	61.583,62	21.228,00	0,00	0,00	0,00	17.317,22	28.855,90	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	704	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	705	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	706	31.323,63	15.820,50	26.817,00	0,00	780,00	780,00	8.751,96	33.568,17	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709+710+711+712+713+714+715)	708	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	712	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	713	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	714	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717+718+719+720+721+722+723)	716	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	720	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	721	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	722	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ljubljana, 11. 2. 2025

Oseba, odgovorna za
sestavljanje bilance:
mag. Stojan ŠtamcarOdgovorna oseba:
direktorica Mateja Cimerman

11

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

11.1 Uvod

Skladno z ZRev-2 je Agencija samostojna in neodvisna pravna oseba javnega prava. V skladu z ZJF oziroma Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov državnega in občinskih proračunov je Agencija opredeljena kot posredni uporabnik državnega proračuna. V skladu z ZR oziroma Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹⁰ (v nadaljevanju: Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju) in ZJF oziroma Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹¹, pa je Agencija opredeljena kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta.

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavljena iz opisnih pojasnil in pojasnil k računovodskim izkazom.

11.2 Opisna pojasnila k računovodskim izkazom

Med opisnimi pojasnili k računovodskim izkazom so pojasnjene:

- uporabljene temeljne računovodske predpostavke;
- informacije o uporabljenih metodah vrednotenja posameznih postavk v računovodskih izkazih; in
- računovodske informacije, ki se nanašajo na razkrivanje podatkov, izkazanih v računovodskih izkazih.

¹⁰ Uradni list RS, št. 133/23 in 19/24

¹¹ Uradni list RS, št. 133/23 in 81/24

11.2.1 Uporabljene temeljne računovodske predpostavke

Pri vodenju poslovnih knjig in sestavi, izdelavi ter predložitvi letnih poročil Agencija upošteva določbe ZJF in ZR ter v skladu z 2. členom ZR tudi Slovenske računovodske standarde.

Agencija na podlagi 31. člena ZR vrednoti postavke v računovodskih izkazih v skladu z računovodskimi standardi, če ni z ZR ter drugimi predpisi določeno drugače.

Pri vodenju poslovnih knjig ter izdelavi letnega poročila se poleg ZR in Slovenskih računovodskih standardov, upošteva tudi 16. člen Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju, ki določa, da določeni uporabniki enotnega kontnega načrta ugotavljajo in razčlenjujejo prihodke in odhodke ter vrednotijo sredstva in obveznosti do virov sredstev v skladu z ZR in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Pri razčlenjevanju in izkazovanju prihodkov in odhodkov pa se upoštevajo tudi določbe Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹² (v nadaljevanju: Pravilnik o enotnem kontnem načrtu).

Agencija vso dokumentacijo vodi in sestavlja v slovenskem jeziku in v evrih. Računovodsko funkcijo opravlja zunanji izvajalec, plačilni promet pa se izvaja znotraj Agencije. Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

11.2.2 Informacije o uporabljenih metodah vrednotenja posameznih postavk v računovodskih izkazih

PRIPOZNAVANJE PRIHODKOV

Prihodki obračunskega obdobja se pripoznavajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov se ugotavljajo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, ki je določen s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil. Agencija pridobiva sredstva za izvajanje z zakonom predpisanih pooblastil in pristojnosti iz državnega proračuna, iz letnih nadomestil za opravljanje nadzorne funkcije ter iz nadomestil stroškov postopkov pravnomočno izdanih ukrepov subjektov nadzora, ki jih ustvari s svojim poslovanjem.

PRIPOZNAVANJE ODHODKOV

Odhodki obračunskega obdobja so tisti zneski stroškov, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju ter drugi stroški, ki v skladu s sprejetimi računovodskimi pravili (predpisi, računovodskimi standardi, internimi akti) o vštevanju stroškov v odhodke obračunskega obdobja vplivajo na poslovni izid obračunskega obdobja. Stroški, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, so praviloma tudi odhodki tega obračunskega obdobja, razen, kadar se stroški v skladu s sprejetimi računovodskimi pravili vštevajo v odhodke v času, ki sledi obračunskemu obdobju (razmejevanje stroškov prek aktivnih časovnih razmejitev).

Odhodki se pripoznavajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov se ugotavljajo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, ki je določen s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil.

Odhodki vsebujejo tudi vrednost (vstopnega) davka na dodano vrednost, saj se Agencija ne šteje za davčnega zavezanca v zvezi z dejavnostmi ali transakcijami, ki jih opravlja.

Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki Agencija izkazuje prevrednotovalne odhodke zaradi oslabitve terjatev iz poslovanja v primeru, ko so nepravilne terjatve dvomljive glede poravnave, kot tudi sporne, ker so se zaradi njih začeli sodni postopki.

IZKAZOVANJE SREDSTEV IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV GLEDE NA VRSTE IN ROČNOST

Sredstva in obveznosti do virov sredstev so v bilanci stanja razčlenjeni glede na vrste in ročnost.

IZKAZOVANJE IN ODPIS OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi Agencija izkazuje vsa osnovna sredstva kot sredstva v upravljanju, ne glede na to, na kakšen način jih je pridobila oziroma financirala:

- iz lastnih sredstev;
- iz sredstev proračuna prek transfernih prihodkov; in
- s strani Ministrstva za finance.

Redni odpis sredstev se opravlja v skladu z ZR, stopnje in način, po katerem se opravlja, pa je predpisan s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹³ (v nadaljevanju: Pravilnik o odpisu).

Redni odpis oziroma obračunavanje amortizacije je oblikovanje popravkov vrednosti osnovnih sredstev v poslovnih knjigah za znesek amortizacije, obračunan po letnem obračunu, izredni odpis pa bi se opravil v primeru odtujitve, trajne izločitve iz uporabe in zaradi prevrednotenja zaradi oslabitve osnovnih sredstev. Amortizacija (odpis) sredstev se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja z uporabo v Pravilniku o odpisu.

Uporabljene amortizacijske stopnje za glavne skupine sredstev so naslednje:

- programska oprema: 20 %;
- računalniška oprema: od 25 % do 50 %;
- pohištvo: 12 %; in
- druga oprema: 20 %

Obračunana letna amortizacija v višini 26.069 EUR se je v celoti pokrila v breme obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva.

KRATKOROČNE TERJATVE

Med kratkoročnimi terjatvami se izkazujejo redne terjatve (še ne v poravnavo zapadle terjatve), kot tudi dvomljive glede plačila in sporne, ker so se zaradi njih začeli sodni postopki. Popravek vrednosti terjatev se oblikuje posamično za dvomljive in sporne terjatve.

OPREDELITEV DENARNIH SREDSTEV IN DOBROIMETJA

Kot dobroimetje se izkazujejo denarna sredstva na računu Agencije, odprtem v skladu s predpisi pri Upravi RS za javna plačila. Agencija nima blagajniškega poslovanja.

11.3 Pojasnila k bilanci stanja

11.3.1 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Vsa opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva ter dolgoročne AČR Agencije v knjigovodski vrednosti 67.092 EUR so obravnavana kot sredstva v upravljanju in predstavljajo 27 % celotnih sredstev Agencije.

→ v eurih (s centi)

Tabela 31:
Dolgoročna
sredstva in
sredstva v
upravljanju na
dan 31. 12. 2024

Sredstva v upravljanju	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Knjigovodska vrednost
Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	2.949,82	0,00	2.949,82
Dolgoročne premoženjske pravice	107.756,74	78.900,84	28.855,90
Oprema	57.360,63	23.792,46	33.568,17
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	1.718,51	0,00	1.718,51
SKUPAJ	169.785,70	102.693,30	67.092,40

Povečanje opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2024 se nanaša na nakup opreme v višini 26.817,00 EUR, ki se pretežno nanaša na opremo za nove pisarniške prostore in sejno sobo, zmanjšanje pa se nanaša na odpis poškodovane opreme v višini 780,00 EUR, ki je bila že v celoti amortizirana pred izločitvijo iz uporabe.

Povečanje dolgoročnih premoženjskih pravic v višini 21.228,00 EUR se v celoti nanaša na nadgradnjo registrov zaradi novih zakonodajnih zahtev v letu 2024, predvsem iz naslova CSRD.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev je v letu 2024 znašala 26.069,18 EUR, ki se je v celoti pokrila v breme obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva.

KRATKOROČNA SREDSTVA

Delež kratkoročnih sredstev v celotnih sredstvih znaša 73 %. Omenjena sredstva v vrednosti 178.392,80 EUR predstavljajo:

- dobroimetje na računu Agencije, odprtem pri Upravi RS za javna plačila, v višini 97.808,98 EUR;
- kratkoročne terjatve v višini 60.106,89 EUR, ki predstavljajo:
 - o terjatev do proračuna za pridobitev denarnih sredstev iz Poračuna RS v januarju 2025 v višini 50.000 EUR;
 - o terjatev iz financiranja iz naslova obresti na računu Agencije v višini 274,65 EUR;
 - o terjatev do kupcev iz naslova takse za izdajo in podaljšanje dovoljenj v višini 117,00 EUR;
 - o drugih kratkoročnih terjatev v višini 9.715,24 EUR, ki se nanašajo na:
 - terjatev do subjekta nadzora iz naslova nadomestila stroškov postopka v višini 3.850,00 EUR;
 - terjatev do ZZS iz naslova refundacij plač v višini 3.573,63 EUR;
 - drugih terjatev v višini 2.291,61 EUR;
- aktivne časovne razmejitve v višini 20.476,93 EUR, ki se večinoma nanašajo na odložene stroške povezane z izobraževanjem, ki bo potekalo v letu 2025 v višini 6.560,00 EUR, odložene stroške članarine mednarodni organizaciji IFIAR za leto 2025, v višini 10.917,02 EUR, vnaprej plačane stroške licenc za računalniške programe v višini 2.023,91 EUR, ter ostale vnaprej plačane stroške v višini 976,00 EUR.

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Delež kratkoročnih obveznosti v celotnih obveznostih znaša 22 %. Kratkoročne obveznosti na dan 31. 12. 2024 v skupni vrednosti 53.944,43 EUR predstavljajo:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih za decembrske plače 2024 in za izplačilo redne delovne uspešnosti za razred I v višini 40.128,69 EUR;
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva, ki na dan 31. 12. 2024 še niso zapadle v plačilo, v višini 5.297,50 EUR; in
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v višini 8.518,24 EUR, ki se v višini 6.613,70 EUR nanašajo na obveznosti za plačilo prispevkov na plače za mesec december 2024, v višini 1.228,50 EUR na prejete predujme, ter v višini 675,97 EUR na obveznosti za nakup opreme.

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI IN LASTNI VIRI

Dolgoročne obveznosti v celotnih obveznostih predstavljajo 78 %. Dolgoročne obveznosti na dan 31. 12. 2024 v skupni vrednosti 191.540,77 EUR predstavljajo:

- obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, ki na dan 31. 12. 2024 znašajo 50.282,40 EUR. V letu 2024 so se dolgoročne obveznosti povečale za 9.070,58 EUR iz presežka leta 2023 v skladu s sklepom Vlade RS št. 47601-3/2024/3, z dne 5. 6. 2024, in zmanjšale v višini obračunane amortizacije leta 2024 za 26.069,10 EUR;
- presežek prihodkov nad odhodki, ki na dan 31. 12. 2024 znaša 141.258,37 EUR. O uporabi presežka prihodkov nad odhodki, na podlagi četrtega odstavka 12. člena Sklepa o ustanovitvi Agencije za javni nadzor nad revidiranjem¹⁴ (v nadaljevanju: Sklep o ustanovitvi), odloča strokovni svet Agencije na predlog direktorice Agencije, v soglasju z vlado.

11.4 Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov po denarnem toku

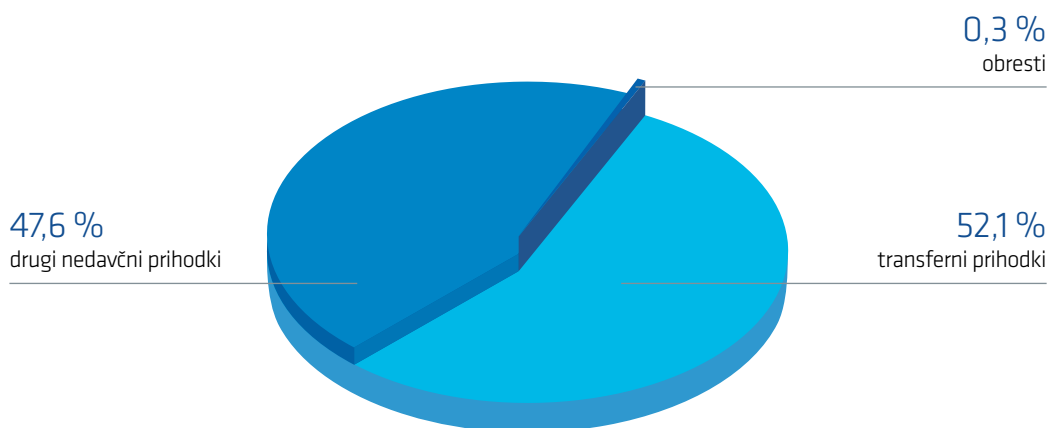
11.4.1 Prihodki

Celotni prihodki Agencije po načelu denarnega toka so v letu 2024 znašali 959.673,44 EUR, kar je za 24 % več kot v letu 2023, ko so znašali 773.289,00 EUR.

Agencija je v letu 2024 realizirala naslednje vrste prihodkov:

- prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo (transferne prihodke) v višini 500.000,00 EUR (v letu 2023: 406.000,00 EUR);
- druge prihodke iz naslova izvajanja dejavnosti javne službe 459.673,44 EUR (v letu 2023: 367.289,00 EUR), ki se nanašajo na:
 - o druge nedavčne prihodke v višini 456.429,81 EUR (v letu 2023: 363.872,00 EUR), ki se skoraj v celoti nanašajo na prihodke na podlagi Tarife; in
 - o prihodke od obresti: 3.243,63 EUR (v letu 2023: 3.417,00 EUR).

Graf 1:
Prihodki
Agencije v letu
2024

DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI

Med drugimi nedavčnimi prihodki največji delež predstavljajo prihodki iz naslova letnih nadomestil za opravljanje nadzorne funkcije. Agencija za opravljanje javnega nadzora nad revidiranjem revizijskim družbam na podlagi Tarife neposredno zaračuna letno nadomestilo za opravljanje nadzorne funkcije. Agencija je v letu 2024 skoraj polovico prihodkov realizirala na podlagi Tarife.

Struktura drugih nedavčnih prihodkov je naslednja:

→ v eurih (s centi)

Tabela 32:
Struktura drugih
nedavčnih
prihodkov

Vrsta prihodka po tarifi	2024	2023
Letna nadomestila za opravljanje nadzorne funkcije	411.616,86	339.594,00
Takse za izdajo in podaljšanje dovoljenj	5.148,00	5.670,00
Nadomestila stroškov ukrepov nadzora	36.645,43	17.150,00
Drugi prihodki	3.019,52	1.458,00
SKUPAJ	456.429,81	363.872,00

PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA ZA TEKOČO PORABO (TRANSFERNI PRIHODKI)

Agenciji je bilo za leto 2024 skladno z *Izhodišči za pripravo finančnih načrtov posrednih uporabnikov za leti 2024 in 2025*, številka 4101-20/2023/5, z dne 12. 12. 2023, zagotovljenih 500.000,00 EUR sredstev iz proračuna, ki jih je Agencija tudi v celoti prejela.

11.4.2 Odhodki po načelu denarnega toka

Celotni odhodki Agencije po načelu denarnega toka so v letu 2024 znašali 901.748,53 EUR in so glede na leto 2023 višji za 18 %, ko so znašali 763.932,00 EUR.

Načrtovani odhodki Agencije v rebalansu finančnega načrta za leto 2024 so znašali 940.000 EUR.

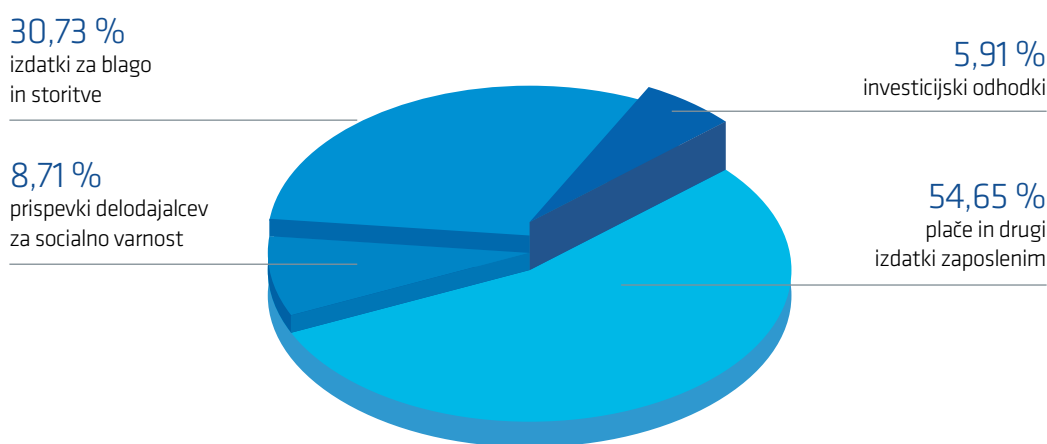
Struktura izdatkov je naslednja:

→ v eurih (s centi)

Tabela 33:
Struktura
izdatkov

Vrsta izdatka	2024	2023
Plače in drugi izdatki zaposlenim	492.848,70	474.610,00
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	78.544,80	75.131,00
Izdatki za blago in storitve	277.078,03	210.071,00
Investicijski odhodki	53.277,00	4.120,00
SKUPAJ	901.748,53	763.932,00

Graf 2:
Struktura
izdatkov Agencije
v letu 2024

IZDATKI ZA PLAČE IN PRISPEVKE

Izdatki za plače in prispevke so v letu 2024 znašali 571.393,50 EUR (v letu 2023: 549.741,00 EUR).

Izdatki za plače in prispevke vključujejo bruto plače in nadomestila plač zaposlenih, prispevke in davke na bruto plače, regres za letni dopust, sredstva za redno delovno uspešnost, povračila stroškov za prevoz in prehrano, strošek za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev. Izdatki za plače in drugi izdatki iz naslova dela so bili v višini 375.000,00 EUR financirani iz transfernih prihodkov, razlika v višini 196.393,50 EUR pa iz prihodkov po arifi.

Na dan 31. 12. 2024 je bilo na Agenciji zaposlenih 10 javnih uslužbencev, na dan 31. 12. 2023 pa 9 javnih uslužbencev. Razlog za povečanje zaposlenih v letu 2024 je zaposlitev poslovne sekretarke.

Izdatki za plače in prispevke predstavljajo največji delež v celotnih odhodkih Agencije (63 %).

IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE

Agencija je za izvajanje javne službe v letu 2024 porabila 277.078,03 EUR (v letu 2023: 210.071,00 EUR) izdatkov za blago in storitve, ki obsegajo nakup pisarniškega materiala in storitev, izdatke za komunalne storitve, energijo in vodo, izdatke za službena potovanja, poslovne najemnine ter druge operative odhodke. Glede na leto 2023 so izdatki za blago in storitve višji za 32 %. Povečanje izdatkov za blago in storitve v letu 2024 je predvsem iz naslova povečanja stroškov pisarniškega materiala ter storitev, izdatkov za službena potovanja in drugih operativnih odhodkov, medtem ko so se stroški za komunalne storitve, energijo in vodo zmanjšali glede na preteklo leto za 17 %.

Največje povečanje izdatkov za blago in storitve predstavljajo stroški pisarniškega materiala ter storitev, ki so se glede na preteklo leto sicer povečali za 69,87 %, vendar so bili v okviru načrtovanih stroškov oziroma 3 % višji od načrtovanih.

Višji stroški so bili načrtovani in so nastali predvsem zaradi:

- plačil storitev v letu 2024, ki so bila sicer načrtovane že v letu 2023, vendar pa plačila niso bila izvedena, zaradi izrednega dogodka izplačila neizrabljenega dela letnega dopusta in odpravnine bivšemu direktorju v višini 30.397,00 EUR v letu 2023;
- ureditve novih dodatnih poslovnih prostorov Agencije (pridobitev dodatnih pisarn in sejne sobe);
- stroškov pridobitve certifikata Družbeno odgovoren delodajalec;
- izvedbe notranje revizije v letu 2024, ki se izvaja vsake 3 leta; ter
- iz naslova povečanja rasti cen.

Struktura izdatkov za blago in storitve je naslednja:

- pisarniški in splošni material ter storitve: 142.095,67 EUR (leto 2023: 83.649,00 EUR);
- energija, voda, komunalne storitve, telefon, internet, pošta: 11.974,01 EUR (leto 2023: 14.359,00 EUR);
- izdatki za službena potovanja: 28.942,68 EUR (leto 2023: 24.483,00 EUR);
- poslovne najemnine zakupnine: 2.292,00 EUR (leto 2023: 0,00 EUR); in
- drugi operativni odhodki: 91.773,67 EUR (leto 2023: 87.580,00 EUR).

INVESTICIJSKI ODHODKI

Agencija je v letu 2024 realizirala investicijske odhodke v višini 53.277,00 EUR (leto 2023: 4.120,00 EUR), in sicer v višini 32.049,00 EUR za nakup opreme in v višini 21.228,00 EUR za nakup nematerialnega premoženja.

Povečanje investicijskih odhodkov glede na preteklo leto je predvsem iz naslova:

- nakupa opreme za sejno sobo in nove pisarne ter za nakup novega uničevalca dokumentov;
- nadgradnje registrov, ki je bila nujno potrebna zaradi novih zakonodajnih zahtev, predvsem iz naslova CSRD.

PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI

Po načelu denarnega toka je bil v letu 2024 realiziran presežek prihodkov nad odhodki v višini 57.924,91 EUR.

11.5 Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov

11.5.1 Prihodki

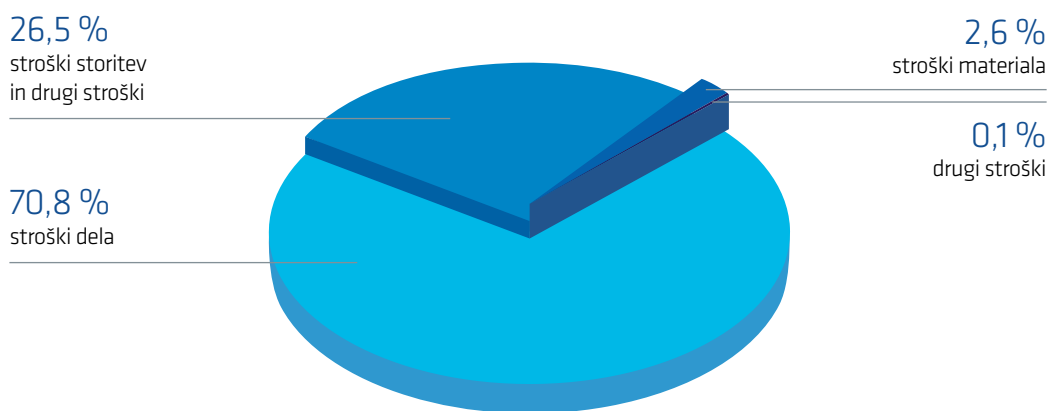
Celotni prihodki po nastanku poslovnega dogodka so v letu 2024 znašali 944.450,29 EUR (v letu 2023: 805.064,00 EUR), od tega so znašali:

- prihodki od poslovanja 902.246,51 EUR (v letu 2023: 782.687,00 EUR);
- drugi prihodki, ki predstavljajo predvsem prihodke iz naslova izrečenih pravnomočnih ukrepov subjektom nadzora 38.895,43 EUR (v letu 2023: 18.750,00 EUR); ter
- finančni prihodki iz naslova prejetih obresti 3.308,35 EUR (v letu 2023: 3.627,00 EUR).

11.5.2 Odhodki

V letu 2024 so po nastanku poslovnega dogodka znašali celotni odhodki 803.191,92 EUR (v letu 2023: 795.993,00 EUR), ob naslednji strukturi (Graf 3):

Graf 3:
Struktura
odhodkov
na podlagi
obračunanih
stroškov v letu
2024

11.5.3 Presežek prihodkov nad odhodki

V obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 je bil realiziran presežek prihodkov nad odhodki po nastanku poslovnega dogodka v višini 141.258,37 EUR.

11.6 Fiskalno pravilo

Zakon o javnih finanah v 9.i členu določa, da javne agencije izračunavajo zbrane presežke preteklih let po denarnem toku in jih zmanjšajo za neplačane obveznosti, neporabljena namenska sredstva, ki so namenjena za financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in ki so evidentirana na kontih časovnih razmejitev ter za neporabljena sredstva za investicije.

Agencija je v izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2024 po načelu denarnega toka izkazala presežek prihodkov nad odhodkov v višini 57.924,91 EUR. Izračun po fiskalnem pravilu je razviden iz spodnje razpredelnice.

→ v eurih (s centi)

Tabela 34:
Izračun po
fiskalnem pravilu

Z.št.	Znesek
1.	Izračun presežka prihodkov nad odhodki po DT
1.1.	Prihodki 959.673,44
1.2.	Odhodki 901.748,53
1.3.	Presežek / primanjkljaj 57.924,91
2.	Izračun presežka prihodkov nad odhodki po DT po ZIPRS2425
2.1.	Presežek (z.št. 1.3.) 57.924,91
2.2.	Obveznosti R2 + R9 po bilanci stanja na dan 31. 12. 2024 - 38.852,94
2.3.	Presežek / primanjkljaj (znesek Y) 19.071,97
	Presežek prihodkov nad odhodki po načelu PD
4.	Evidentiranje presežka DT med presežke PD
4.1.	Presežek po načelu PD 141.258,37
4.2.	Presežek po ZIPRS2425 (z.št. 2.3) -19.071,97
4.3.	Znesek Z – namenjen za ostalo po predpisih 122.186,40

11.7 Sklep strokovnega sveta o uporabi presežka prihodkov nad odhodki na dan 31. 12. 2024

V skladu z 12. členom Sklepa o ustanovitvi, mora na predlog direktorja Agencije o uporabi presežka prihodkov nad odhodki odločiti strokovni svet Agencije, pridobiti pa je treba tudi soglasje Vlade Republike Slovenije. Direktorica bo strokovnemu svetu Agencije, predvidoma na seji v februarju 2025, predlagala sprejem sklepa o uporabi presežka prihodkov nad odhodki na dan 31. 12. 2024.

11.8 Dogodki po dnevu bilance stanja

V letu 2025 ni bilo pomembnejših dogodkov, ki bi vplivali na postavke v računovodskih izkazih za leto 2024.

V letu 2025 so bile s Sklepom o spremembah Sklepa o ustanovitvi Agencije za javni nadzor nad revidiranjem (Uradni list RS, št. 3/25), ki je začel veljati dne 18. 1. 2025, določene manjše spremembe Sklepa o ustanovitvi Agencije za javni nadzor nad revidiranjem, in sicer v delu, ki se nanaša na naloge Agencije, v delu, ki ureja način priprave predlog za imenovanje članov strokovnega sveta Agencije in v zvezi s pristojnostmi strokovnega sveta. Gre za spremembe, ki so posledica uveljavitve novele ZRev-2C oziroma bolj smiseln zapis nalog Agencije oziroma pristojnosti njenega strokovnega sveta.

11.9 Zaključni del

Letno poročilo skladno z 18. členom ZJA sprejme strokovni svet Agencije.

Mateja Cimerman
predsednica strokovnega sveta

12

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Poročilo neodvisnega revizorja

Strokovnemu svetu Agencije za javni nadzor nad revidiranjem

Mnenje

Revidirali smo računovodska izkaza Agencije za javni nadzor nad revidiranjem, ki vključujeta bilanco stanja na dan 31. decembra 2024 in izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju sta priložena računovodska izkaza Agencije za javni nadzor nad revidiranjem za leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2024, v vseh pomembnih pogledih pripravljena v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi akti.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naša odgovornost na podlagi teh standardov je opisana v poročilu v delu *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od Agencije za javni nadzor nad revidiranjem. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila Agencije za javni nadzor nad revidiranjem, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati.

V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost posloводства in Strokovnega sveta Agencije za javni nadzor nad revidiranjem za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in za tako notranje kontroliranje, kot je potrebno v skladu z odločitvijo posloводства, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Stran 1 od 2

Družba je registrirana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod reg. št. Vložka Srg 2008/40878. Osnovni kapital 7.550,00 EUR. Matična številka družbe je 3453049. ID št. za DDV: SI79332684. IBAN pri Delavski hranilnici, d.d.: SI56 6100 0001 3343 570. Družba je vpisana v register revizijskih družb pod zaporedno številko RD-A-084/09.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov Agencije za javni nadzor nad revidiranjem odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, primerno razkrivanje zadev, ki so povezane z delujočim podjetjem in uporabo podlage računovodenja za delujoče podjetje, razen če poslovodstvo Agencije za javni nadzor nad revidiranjem ne namerava likvidirati Agencije za javni nadzor nad revidiranjem ali zaustaviti poslovanje ali nima nobene druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Strokovni svet Agencije za javni nadzor nad revidiranjem je odgovoren za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Agencije za javni nadzor nad revidiranjem.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol javne agencije;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost javne agencije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejememo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje javne agencije kot delujočega podjetja.

S Strokovnim svetom Agencije za javni nadzor nad revidiranjem med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med revizijo.

ADAKTA d.o.o., Trbovlje

Renata Eržen Potisek

mag. Renata Eržen Potisek, univ. dipl. ekon.

pooblaščenca revizorka

direktorica

Ljubljana, 11. februar 2025

Stran 2 od 2

Družba je registrirana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod reg. št. Vložka Srg 2008/40878. Osnovni kapital 7.550,00 EUR. Matična številka družbe je 3453049, ID št. za DDV: SI79332684. IBAN pri Delavski hranilnici, d.d.: SI56 6100 0001 3343 570. Družba je vpisana v register revizijskih družb pod zaporedno številko RD-A-084/09.

**Agencija za javni nadzor
nad revidiranjem**

Cankarjeva cesta 18
1000 Ljubljana
Slovenija

T +386 1 620 85 50
E info@anr.si
W www.anr.si

ANR

Agencija
za javni nadzor
nad revidiranjem